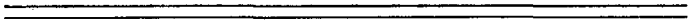
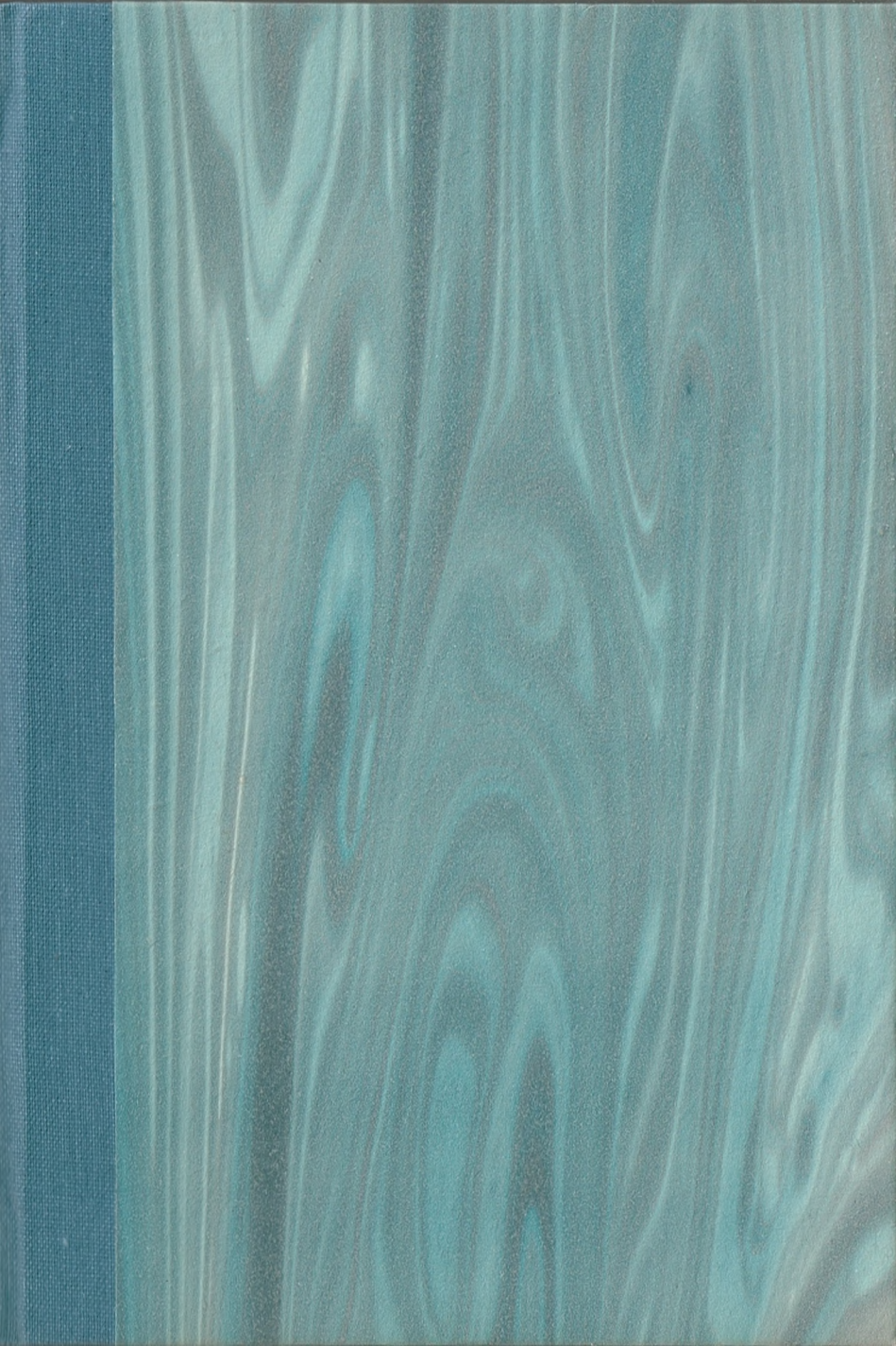

VÄINÖ LEHTONEN

**MATKA
TUNTEMATTOMAAN**

MATKA TUNTEMATTOMAAN

PDF-tiedosto on skannattu vuoden 1960 painoksesta.

Taustalla olevaan hakukelpoiseen tekstiin on saattanut jäädä alkuperäisestä poikkeavia kohtia.

Ilmiselviäkään painovirheitä ei ole korjattu.

(Ks. J. R. Hannula, *Kristosofian Polulla II*, s. 304.)

Lahdessa toukokuussa 2015

Jaakko Kesävuori

MATKA TUNTEMATTOMAAN

Kirjoittanut

VÄINÖ LEHTONEN

TAMPEREELLA 1960 — P. E:N KANNATUSLIITTO

TAMPEREELLA 1960
TAMMER-FAINO Oy

I

MISTÄ JA MINNE?

Kristikunta viettää pääsiäispyhiä Mestarinsa kuoleman ja ylösnousemisen muistojuhlana. Pääsiäiseen sisältyy sekä surua että iloa, surua, koska Mestari kärsi syyttömästi ristinkuoleman ja iloa sen vuoksi, että hän kuoleman voittaneena nousi kuolleista. Tuollainen tunnelma on inhimillinen, kukapa ei tuntisi surua ja osanottoa ystäväänsä kohdanneen onnettomuuden vuoksi ja kukapa ei iloitsisi hänen voitoistaan ja pelastumisestaan. Pääsiäistunnelma on, kuten sanottu, inhimillinen, jos se ymmärretään näin raikkaasti. Mutta kun tunnelmaan liitetään selitys, että Mestarin kärsimysnäytelmä oli Jumalan suunnittelema, silloin raikkaus himmenee ja tunnelmaan tulee jotakin arveluttavaa. Jumalaan, rakkauksen Isään sisällytetään ihmissielun alempia piirteitä ja Hänet alennetaan hyvitystä vaativaksi olennoiksi. Siksi on luonnollista, että kun virallis-kristillisen elämännäkemyksen saanut herää ajattelemaan omaksumaansa uskontoa, hän joutuu pääsiäistunnelmaakin miettiessään sisäiseen ristiriitaan. Mitä enemmän hän ajattelee ja tutkii, sitä nopeammin

hän lähestyy tuota iänikuista kysymystä: mistä ja minne? Mikä on olemassaolon ja ihmisen arvoitus, missä on kaiken alku ja mihin elämä päättyy? Erikoisesti nykyaikana ihmiskunnan sotainen tila lietsoo tuota kysymystä. Kuinka moni onkaan kysynyt viime vuosikymmenien kuluessa: Minne menet ihmis-kunta?

Otsikossa esitettyä kysymystä on kenties pohdittu siitä asti, kun ihminen on alkanut kysellä. On kysytty ja on myös yritetty vastata. On arveltu niinkin, että elämä on sattuman leikkiä, sokeitten luonnonvoimien sokeata temmellystä. Näin arvelee materialistinen elämänkäsitys. Kysymys tulee esille myös muinaisissa Veeda-hymneissä: "Ken salaisuuden tuntee, ken lausua sen voi? Mistä, mistä syntyisin on tämä moninainen luomakunta? Ovathan itse jumalatkin tulleet myöhemmin. Ken tietää mistä tämä suuri luomisto on syntynyt? Kuka Sen tuntee mistä kaikki tämä lähti? Oliko Sen tahto luomisessa toimiva vai mykkä? Korkein tietäjä korkeimmassa taivaassa, Hän sen tietää — tai ehkei hänkään sitä tiedä". — Joskin itämainen viisaus vastaa esittämänsä kysymykseen omalla järkevällä tavallaan, niin olemassaolon salaisuus on niin syvä, että hyväkin selitys jättää kysyvän ihmisen yhä edelleen ihmettelevän kysyjän asemaan.

Virallistunut kristinuskko on myöskin tuntenut tarvetta vastata tähän kysymykseen. Se on kuitenkin jättänyt selittämättä kysymyksen alkupuolen ja tyytynyt vastaamaan, minne ihminen joutuu

kuoltuaan. Se ehkä pitää selviönä, että ihminen on lähtöisin vanhemmistaan, joten selitettäväksi jää vain kuolemanjälkeinen tila. Kysymyksen vaikeudesta huolimatta on uskallettu sanoa: Kuoleman jälkeen ihminen päätyy joko ikuiseen autuuteen tai ikuiseen piinaan.

Viime vuosisadan lopulla esiintyi merkillinen tietäjä ja julistaja, H. P. Blavatsky. Hänen teosofinen sanomansa loi uutta valoa näihin hämäriin kysymyksiin. Hän paljasti kuoleman ja ylösnousemuksen mysteriota, sanoi niiden sisältyvän elämään useammalla tavalla ja ihmisen ja ihmiskunnan elämään erikoisesti. Blavatsky opetti, kuten kaikki suuret uskonnotkin, että Jumala on olemassaolon lähtökohta. Mutta hän ei antanut Jumalalle muotoa eikä nimeä, vaan väitti itämaisen viisauden tavalla ihmisen järjen olevan niin merkillisen, että se voi käsitellä melko syvästi luomisen salaisuutta. — Kuvitellessamme tilannetta, jolloin tunnettua maailmankaikkeutta tähtitarhoineen ei ollut, joudumme suuren tuntemattoman jumaluuden eteen. Mutta järki sanoo, — koska ilmennyt maailmankaikkeus on olemassa —, että tuohon tuntemattomaan kätkeytyy ilmennyksen mahdollisuus. Ilmentymättömästä salaisuudesta, jumaluudesta, on lähtöisin ilmennyt jumaluus ja siitä ilmenneestä vuodattautuu ulos maailmankaikkeus, myöskin ihminen, joka näitä kysymyksiä tekee. Ihminenkin on osa, kipinä, liekki ensimmäisestä ilmenneestä Jumalasta. — Näin käy olemassaolon alku ymmärrettäväksi.

Kun otamme näin Jumalan lähtökohdaksemme, niin seuraava kysymyksemme kohdistuu itse Jumalan olemukseen, siihen, miten Jumala on ymmärrettävissä? Teosofia vastaa: Koska ihminen itse on Jumalasta lähtöisin, niin ihmisen avulla ymmärrämme Jumalaakin. Ihminen on järkeä, tunnetta ja tahtoa, siis Jumalankin täytyy olla ainakin kolminainen. Jumalakin on järkeä. Mistä järki olisi tullut ihmiseen, ellei se olisi tullut Jumalasta! Johanneksen evankeliumi alkaa sanoilla: "Alussa oli Sana". Sana merkitsee luku, järki. Koska ilmennyt Jumala on järkeä, niin olemassaolokin on järkeä. Siinä on järki toiminnassa, elämä on järjestynyt kosmos. Jumalan järki, tunne ja tahto on saanut mm. nimet Pyhä Henki, Poika ja Isä.

Näin pitkälle saatamme ymmärtää olemassaoloa järjen avulla. Mutta nyt nousee uusi kysymys: Voiko kukaan tietää tarkemmin, millainen tuo elämän järjestys on? Onko mahdollista, että ihminen pääsee siitä selville? Teosofia vastaa: Elämä on suuri jumalallinen koulu, elämä on kehitystä. Kehityksen koulussa ihminen kasvaa kohti sitä ihannetta, jonka Jumala on nähnyt ihmisen päämääräksi. On jo olemassa täydellisiä ihmisiä, joka ovat elämänkoulussa kasvaneet Mestareiksi, täydellisiksi ja jotka tietävät ja ymmärtävät elämän järjestystä. Sellaisia ihmisiä on aina elänyt, ja heidän työnsä ansiosta uskonnot ovat syntyneet. Siksi uskonnoissa ja henkisissä liikkeissä onkin aina puhuttu ihmisen päämäärästä ja tehtävästä. — H. P. B. sanoi itse

tuntevansa noita Mestareita ja olevansa heidän lähettinsä.

— — —

Luokaamme ensin lyhyt silmäys aurinkokuntamme syntyyn sellaisena kuin teosofia sen esittää! Näistä asioistahan H. P. Blavatsky kertoo mm. Salaisessa Opissaan, mutta kansantajuisemmin. niitä esittää Pekka Ervast kirjassaan "Christosophisia peruskysymyksiä I".

Teosofiassa merkitsee sana luominen kehitystä. Maailmoja ei luoda valmiiksi yhtäkkiä, vaan ne muodostuvat kehityksen kautta. Niinpä aurinkokuntamme luominen kestää sen aamuhämärästä iltamyöhään asti. Luominen tapahtuu asteettain ja jos esim. aurinkokuntamme luomisprosessia katsotaan suurena kokonaisuutena alusta loppuun, niin siinä on erotettavissa kolme suurta vaihetta, joita nimitetään järjen, rakkauden ja tahdon vuodatuksiksi. Pekka Ervast nimittää niitä myöskin Pyhän Hengen, Pojan ja Isän vuodatuksiksi. — Aurinkokuntamme Logoksen muodostaa kolme suurta Olentohierarkiaa, P. E:n mukaan Pyhän Hengen, Pojan ja Isän hierarkiat, jotka luonnollisesti toimivat kaikki yhdessä, joten Isän kehitystahto on kaiken takana alusta loppuun asti. Samoin on koko luomisprosessin ajan mukana Pojan rakkaus ja Pyhän Hengen järjestävä järki. Mutta kuitenkin luomisen ensimmäistä vaihetta sanotaan Pyhän Hengen vuodatuksiksi, sillä se on aikajärjestyksessä ensimmäinen ja järjestävä. Se merkitsee "teknillisesti" sitä, että Logos, aloit-

taessaan luomisen, piirtää aivan kuin piirin avaruuteen, rajoittaen itsessään kehityskentän ja tässä rajoittuneisuudessaan järjestää kosmillisen alkua-atomitilan kaikkia elämän näkymättömiä ja näkyväisiä tasoja vastaaviksi mahdollisuuksiksi. Tällöin ei vielä muodostu mitään näkyvää eikä näkymättömiä aurinkokuntaa, vaan ainoastaan fyysillisen, astraalisen, jne. "tasojen" mahdollisuudet, alkua-atomillinen tila, kuten sitä paremman sanan puutteessa kutsutaan. Samalla heräävät kaikki ne jumal- ja enkelihierarkiat, jotka ovat Logoksessa uinuvina aurinkokuntamme edellisten elonkausien eli jälleensyntymien aikaansaannoksina. Kaikki nämä ennenkin toiminnassa olleet olennot heräävät. Tämä on Logoksen Pyhän Hengen järjestävä vuodatus.

Toinen on Pojan eli rakkauden vuodatus. Rakkaus synnyttää elämän. Se pitää kaiken koossa, se antaa ihanteet ja kuvan täydellisestä ihmisestä eli siitä täydellisyysspäämäärästä, johon kehitys pyrkii. Samalla rakkaus antaa täydellisyysspäämäärälle muodon. Lyhyesti sanoen: **Pojan vuodatukselta alkaa kehitys.** Luomispäivät seuraavat toisiaan, elämän kenttä virkooa eloon ja pyrkii toteuttamaan Pojassa olevaa ihmisyyden ihannetta. Koko aurinkokuntamme ihanteena on **täydellinen ihminen.** Siihen pyrkii elämä kaikilla planeetoilla, vaikkakin ihmisyyden ihanne on eri planeetoilla eri syvyysastetta.

On huomattava, että Pyhän Hengen järjestävä vuodatus käsittää kaikki elämän näkymättömät ja näkyväiset maailmat. Samoin Pojan rakkauden vuo-

datum käsittää kyllä kaikki elämän tasot eli maailmat, mutta "teknillisesti" katsoen tällöin tulee **toimiviksi** elämän kentiksi ainoastaan ajatus-, tunne- ja fyysillinen maailma. Ensimmäinen luomispäivä, Saturnuskausi, toimi ajatustasolla, toinen luomispäivä eli Aurinkokausi tunnetasolla ja kolmas luomispäivä eli Kuukausi eetteris-fyysillisellä tasolla. Nykyinen neljäs luomispäivä eli Maakausi toimii kemiallis-fyysillisellä tasolla. — Pojan vuodatus saaisi aikaan kehittyvän elämän laskevan kaaren, jota kestää puoliväliin tätä Maakautta, jossa nyt elämme. Tilanne on tällainen, kun luomistyötä katsellaan näin kokonaisuuden kannalta. Ylemmät elämäntasot jäävät salaisuuksiksi ja ne heräävät toimintaan vasta **nousevalla kehityskaarella**. Tämän Maakauden alin kohta. aineellisuuden nadiiri, saavutettiin Atlantiksella, joten nykyinen viides juurirotu ja — rotukertauksista "kierros kierroksen sisällä" johtuen — viides eli eurooppalainen alarotu muodostavat ratkaisevasti ensimmäisen portaan nousevalla kehityskaarella.

Logoksen kolmas vuodatus on Isän vuodatus, joka esiintyy vasta **ihmisen** yhteydessä ja vain ihminen voi sen tajuta. Isä-vuodatus organisoi elämän neljä korkeampaa tasoa, tekee ne toimiviksi, sillä Isä-vuodatus aloittaa **nousevan kehityskaaren**. Tällöin tulevat ihmisen korkeammat periaatteet toimiviksi. Isän kehitystahto kutsuu ihmistä Jumalan yhteyteen ja tämän kutsun voi kuulla vain ajatteleva, tunteva, tahtova ihminen. Siksi — ihmiskunnan saavutettua

vaadittava kehitysaste — tulee Isän vuodatus, joka vetää kaiken takaisin, nostaa ihmiskuntaa ylös Isän luo.

Pitäessämme mielessämme tämän vuodatusten suuren peruskaavan ja samalla muistaessamme, että elämme parhaillaan nousevan kehityskaaren ensimmäisellä portaalla, siis viidennen juurirodun viidennessä alarodussa, ymmärrämme paremmin sitä kosmillis-henkistä voimavuodatusta, josta Pekka Ervast puhuu kirjassaan "Ihmisyyden uskonto". Hän sanoo Keskusaurinko Siriuksesta tulleen suuren voimavuodatuksen, joka maapallolle saapuessaan pukeutui alustavasti teosofisen sanoman muotoon. Se vuodatus oli ja on juuri kysymyksessä oleva Isän vuodatus, joka vaikuttaa nyt uutena luonnonvoimana planeetallamme ja vetää ihmiskuntaa ylöspäin. (Käsitlemme tätä tapahtumaa myöhemmin.) Vuodatus tuli Logoksesta, sen Isä-ryhmästä. Aurinko-Logoksen tajunta ulottuu luonnollisesti myöskin Keskusaurinko Siriukseen, kuten maapallon Valkoisen Veljeskunnan tajunta ulottuu oman aurinkokuntamme Logokseen. — "Christosophisia peruskysymyksiä I" kirjassaan P. E. sanoo sivulla 42 mm.: "Meidän Jumalamme kolmas vuodatus on Isän vuodatus, suuri hengen ja tahdon vuodatus, joka vetää kaikki takaisin itseensä, vetää tajuntayksilöitä ylöspäin... Se on Isän Jumalan vuodatus... josta ainoastaan ihminen voi olla tietoinen, joka kutsuu ihmistä henkisesti kehittymään ja nousemaan... Me ymmärrämme siis, että ensimmäinen vuodatus käsit-

tää kaikki seitsemän tasoa alimmasta ylimpään. Toinen käsittää myös kaikki tasot, mutta me emme saa siitä mitään kuvaa paitsi niillä tasoilla, joilla alkaa elämä muodostua, siis alimmilla tasoilla V—VII, ja kolmas vuodatus, koska se ilmenee vasta ihmisessä, vaikka se tietysti on myös kaikessa, käsittää neljä korkeampaa tasoa”. (Alleviivaus V. L.) — P. E. sanoo tässä, että Isän vuodatus käsittää neljä korkeampaa tasoa, sillä nehän organisoidaan viimeksi, nousevan kaaren aikana, joka nyt on ratkaisevasti alkanut.

— — —

Katselemme kehitystä vielä toiselta näkökulmalta. Otamme lähtökohdaksemme ihmisen, Jumalan kuvan. Tutustumme ihmisen vaellukseen jälleensyntymisen pyörässä, sillä ihminen ei ole maan päällä ensimmäistä eikä viimeistäkään kertaa. Elämän koulumaisuus edellyttää jatkuvaa kehitystä ja se tapahtuu sekä näkyväisessä että näkymättömässä, kuolemantakaisessa maailmassa. Näkyväistä maailmaa tunnemme jonkin verran. Mutta tajuinen ole-muksemme, sielumme, on näkymätön, vaikka silti täysin todellinen. Näkymätön sielumme on näkymättömän maailman kansalainen, se elää nyt jo näkymättömässä sielumailmassa, johon joudumme myös kuoleman jälkeen.

Ajatelkaamme ihmisen vaellusta jälleensyntymisen pyörässä, sillä saman peruskaavan mukaan ymmärrämme muutakin kehitystä.

Kuvitelkaamme, että se tajunta, jonka tunnemme minäksemme, on fyysilliseen maailmaan pyrkivä ihminen. Olemme tuollaisina minuuksina jossakin hengen maailmassa ja pyrimme syntymään maan päälle. Koska meissä fyysillisissä ihmisissä toimii ajatus, niin tuon minuudenkin on täytynyt ensin pukeutua ajatukseen, jonkinlaiseen verhoon, joka osaa ajatella. Laskeudumme sellaiseen maailmaan, missä ajatus elää ja tulemme siten minuuksina puetuiksi "ajatuserhoon". Seuraavassa vaiheessa laskeudumme alemmaksi, tunteen maailmaan ja tulemme siten puetuiksi sellaiseen "verhoon", joka osaa tuntea. Kolmannessa vaiheessa laskeudumme eetteristen voimien maailmaan ja tulemme puetuiksi erilaisiin voimaverhoihin. Ne vaikuttavat meissä mm. muistina, sukupuolivoimana, kasvuvoimana, aistinvoimina ym. Viimein saamme fyysillisen ruumiin vanhemmiltamme ja tässä ruumiissa koko sieluelämämme keskittyy yhteistoimintaan. Tiedämme olevamme minuuksia, ajattelemme, tunnemme, toimimme... Toisin sanoen olemme eläviä ihmisiä. — Aineeseen laskeutuessamme työskentelee Jumala meissä Pyhänä Henkenä järjestäen persoonallisuutemme käyttökuntoon.

Mutta fyysillisessä maailmassa vaikuttavat vuorostaan fyysillisen maailman lait. Vaikka synnymme maailmaan elävinä ihmisinä, niin emme heti ole työkykyisiä, vaan lapsuutta seuraa nuoruus, miehuus ja viimein vanhuus. Näin muodostuu fyysillinen elämämme eri vaiheineen aivan kuin kaareksi, jossa

on kaksi pääkohtaa: syntymä ja kuolema. Fyysillinen elämämme on rakentamista. Siinä toimii — yleisesti ottaen — Kristusvoima, Jumala Poikana. Rakkaus pitää koossa, liittää yhteen. Siihen voimaan nojautuu mm. perhe-elämä ja se on yhteiskunta-elämänkin koossapitävä voima.

Fyysillistä elämää seuraa kuolemanjälkeinen elämä. Se eletään päivävästaisessa järjestyksessä, vanhuudesta lapsuuteen. Kuolemanjälkeinen elämä on purkautumista. Ensin jätämme eetterisen voima-ruumiimme ja joudumme himojen ja tunteiden maailmaan. Viimeksi mainitut ovat elämän aikana voimistuneet, joten niistä luopuminen on puhdistavaa kiirastulta. Vanhat suomalaiset nimittivät noita tiloja Manalaksi ja Tuonelaksi. Seuraava purkautumisvaihe on persoonallinen taivaselämä, jossa elämme ajatusten onnellisessa maailmassa ja jossa saamme juoda onnen maljan pohjaan asti. Kaikki se hyvä ja kaunis, josta olemme osanneet unelmoida, toteutuu viimeistä piirtoa myöten. Viimein ikäänkuin hukumme onneemme ja näemme, että kaikki taivasmaailman kauneus on toteutettava fyysillisessä elämässä. Silloin herää kaipaus takaisin tänne ”surujen laaksoon”. — Kuolemanjälkeisessä elämässä toimii Logos Isänä. Isä vetää elämän takaisin itseensä. Hindulaiset nimittävät Isää Shivaksi, Hävittäjäksi eli uudestisyntyttäjäksi, sillä persoonallisuutemme häviää kuoleman jälkeen. Vain ikuisuusarvoiset elämän kokemukset yhtyvät kuolemattomaan osaamme.

Näin teosofia kuvailee vaellustamme jälleensyntymisen pyörässä. Mutta koska ihminen on pienoismaailma, niin saman kaavan mukaisesti toimii koko elämä. Maapallokin on kulkenut kolmen, luomispäiviksi nimitetyn vaiheen kautta, ja on nyt neljännessä vaiheessa eli luomispäivässä. Kolme edellistä luomispäivää vastaavat minuuden laskeutumista ajatusten, tunteiden ja eetteristen voimien kautta fyysilliseen maailmaan. Analogia on sama. Edellisissä luomispäivissä maapallo on pukeutunut sielullisiin voimiin. Tämä nykyinen neljäs luomispäivä on pallon fyysillinen syntymä. Koska luomispäiviä on seitsemän, niin planeettamme kolmen seuraavan luomispäivän jakso vastaa ihmisen kuolemanjälkeistä elämää. Silloin maapallo purkautuu, kirkastuu ja täydellistyy.

Samoin kuin erotamme ihmisen fyysillisessä elämässä useampia jaksoja, samoin planeettamme nykyisessä luomispäivässä esiintyy eri jaksoja, juurirotuja. Juurirotuja on seitsemän ja ne muodostavat kuin kaaren, jonka keskimäinen eli neljäs rotu oli syvimmällä aineessa. Elämme jo viidennessä juurirodussa, ja se on ensimmäinen porras juurirotukaaren aineestansuun puolella. Juurirodut kertaavat pienoiskoossa edellä mainittuja luomispäiviä.

Mainitsimme edellä, että koska ihminen on järkeä, tunnetta ja tahtoa, niin luonnollisesti nämä samat voimat sisältyvät Jumalaankin. Useissa uskonnoissa Jumala nimetäänkin kolmiyhteiseksi. Hindulaisuus

dessa Pyhä Henki on Brahmaa, Poika Vishnu ja Isä Shiva. Brahmaa eli Pyhä Henki luo, Vishnu eli Poika pitää kaiken koossa rakkaudellaan ja Shiva eli Isä vetää kaiken takaisin, hävittäen samalla vanhaa ja synnyttää uudelleen.

Nykyisen luomispäivän juuriroduissa tapahtuu kehitys samojen sääntöjen mukaisesti kuin ihmisen vaellus lapsesta vanhukseksi. Niinpä lapsuudessakin vaikuttaa — eräältä kannalta katsoen — Pyhä Henki järjestävänä tekijänä. Lapsi kasvaa ja varttuu, tuleva elämä alkaa vähitellen hahmoittua. Miehuusiässä vaikuttaa Poika, Kristusvoimat pitävät elämää yllä. Miehuuden rakentavaan kauteen keskittyy myös ihmissuvun jatkuminen. Vanhuudessa vaikuttavat Isävoimat, ne vetävät kaiken takaisin. Ihminen heikkenee ruumiillisestikin, mutta hän on viisastunut elämän kokemuksista. Samoin on koko ihmiskunta ollut lapsuuskautenaan Pyhän Hengen vaikutuspiirissä, sen jälkeen keskeisesti Pojan vaikutuksen alaisena, ja viimeksi Isävoimat vetävät kaiken takaisin. Mutta kun Isävoimat alkavat vaikuttaa — Isä on samalla Shiva, hävittäjä — niin vanha maailma häviää. Siksi onkin puhuttu viimeisestä tuomiosta ja tuomiokaudesta, jolloin tapahtuu ratkaisevaa ihmiskunnalle.

Ihmiskunta on siis parhaillaan siinä vaiheessa, josta alkaen elämä pyrkii kohti henkisempää todellisuutta, joten Isävoimat ovat alkaneet ratkaisevasti vaikuttaa. Jotakin vanhaa, kauan elänyttä onkin alkanut hävitä, Shiva toimii hävittäjänä. Monet

vanhat ja pyhinä pidetyt käsitykset horjuvat. Mm. omistusoikeus, jota pidetään erikoisen pyhänä ja koskemattomana, on menettämässä merkityksensä. Olemme saaneet kokea viime sotien aikana, miten valtio ottaa tiukan tullen kansalaisten omaisuuden, vieläpä määrää, mitä kansalaiset saavat syödä, missä asua, miten pukeutua. Niin ikään se vuosituhansia vanha käsitys, että ihminen voi olla toisen omaisuutta, että hänet voidaan ostaa, myydä ja että hänellä voidaan teettää ilmaista työtä ja tarpeetomaksi käyneenä vaikka tappaa, tuo vanha usko orjuuteen on peruuttamattomasti luhistumassa. Yleinen mielipide on noussut orjalaitosta vastaan. Niin ikään vanhat säätyjaot ovat menettämässä merkityksensä, sillä osa ihmiskunnasta halveksii karsinoitumista. Rotujen tasa-arvoisuus on tullut päivän polttavaksi. Ihmiskunta on eräässä merkityksessä heräämässä. On huomattu, että jos värilliseen rotuun lukeutuva saa saman opetuksen kuin valkoihoinen, niin hän on yhtä pätevä hoitamaan yhteiskunnallisia ym. tehtäviä. Samoin mökin pojasta voi tulla yhtä etevä professori kuin miljoonikonkin pojasta. On huomattu, että raja-aidat ovat ihmisten keksimiä, ei elämä ole niitä suunnitellut eikä järjestänyt. Tämä on kuin tuomion kellojen soittoa kaikelle vanhalle ja aikansa eläneelle.

Karsinoitumisen pohjimmainen syy on väkevämman oikeus. Ken huomaa olevansa tavalla tai toisella toista väkevämpi, hän on taipuvainen jakamaan toiset väkivalloin karsinoihin. Väkivalta on hallinnut

ihmisiä vuosituhansia. Mutta tällä hetkellä näemme, miten väkivallan henki, joka kukkaansa puhjenneena esiintyy sotapuhissa, on joutunut merkilliseen tilanteeseen. Itse sota, väkivallan ruumistuma, on saanut niin valtavat mittasuhteet, että se uhkaa viedä ihmiskunnalta elämän. Etevimmät nykyaikaisen sotakoneiston suunnittelijoista väittävät, että jos sota syttyy, niin ihmiskunta tuhoutuu muutamassa päivässä. Nykyään puhutaan jo yleisesti napinpainamissodasta, sillä sodan helveti voidaan päästää irti muutamassa minuutissa. Jos atomisota pääsee valloilleen — joko tahallisesti tai napinpainajan hermojen pettäessä — niin saatamme sanoa hyvästi elämälle, asiantuntijoiden sanojen mukaan. Mutta sota tuhoaa myös sodan valmistelijat. Tuomion kellot ovat alkaneet soida myöskin jo itse väkivallalle, kansat ovat kutsutut tuomiolle, kuten Jeesuksen kerrotaan ennustaneen. Tuomio on siinä, että väkivalta on käynyt kestäättömäksi.

Ei varjoa ilman valoa! Äärimmäisyyteen asti paisunut väkivalta edellyttää vastakohdakseen voimakkaan henkisen valon. On siis täytynyt tapahtua aivan ratkaisevaa henkisessä merkityksessä. Voimme edellyttääkin, — koska ihmiskunnan elämä on kääntynyt ns. nousevalle kaarelleen — että on tapahtunut jotakin erikoista, muuten ei planeettaamme ja ihmiskuntaamme koskeva henkeen palautuminen olisi päässyt alkuun.

Viime vuosisadan loppupuoli oli erikoinen aikakausien yhtymäkohta. Itämaisen aikalaskelman mu-

kaan jaetaan aika ns. jugoihin. Kali Jugan eli rautakauden ensimmäinen 5000 vuotta kestänyt jakso loppui helmikuussa 1898. Astrologisen ajanlaskun mukaan silloin siirryttiin myös Kalojen merkistä Vesimiehen merkkiin. Eräät kosmillis-henkiset vaikutukset olivat siis sellaiset, että suuren murroskauden esiinvyöryminen kävi mahdolliseksi. Aikaamme onkin nimitetty suureksi murroskaudeksi. Käänteentekevä voima tuli aurinkokuntamme ulkopuolelta, Pekka Ervast kertoo siitä. Keskusaurinko Siriuksesta tuli suuri kosmillis-henkinen voimavuodatus aurinkokuntaamme ja maapalloomme, se viritti elämän uuteen viritykseen. Voimavuodatus saapui ensin Aurinkoon ja sen otti vastaan Auringon Kuningaallinen Neuvosto, joka lähetti sen edelleen maapallolle. Täällä sen otti vastaan maapallon Valikoinen Veljeskunta ja vuodatus tuli puettua tajutavaan muotoon Veljeskunnan lähettilään, H. P. Blavatskyn teosofisena sanomana.

Teosofinen sanoma onkin aikamme merkillisin sanoma. Tällä hetkellä se ei ehkä ole enää niin uutta ja ihmeellistä kuin Blavatskyn työkauden ensimmäisinä aikoina, sillä nyt sitä on levitetty jo yli 80 vuotta. Mutta ajatellessamme viime vuosisataa, jolloin virallinen kristinuskko antoi yksinoikeudella sekavan selityksensä Jumalasta ja ihmisen päämäärästä, havaitsemme teosofisen sanoman esiinmarssin todella merkilliseksi ilmiöksi. Teosofia kaatoi opetuksillaan niin kirkolliset kuin materialistisetkin käsitykset. Mutta se ei vain hajoittanut vanhaa, se

antoi myös tilalle uutta. Teosofinen sanoma julisti, että ihminen on jumalsyntyinen henkiolento, joka kasvaa elämänkoulussa kohti ihmisyyttä. Se opetti samoista asioista, joista uskonnot olivat puhuneet, joskin uskontojen alkuperäiset opetukset olivat suuresti vääristyneet. Teosofinen sanoma opetti karmasta, joka syysuhteen lakina ohjaa ihmisten kulkua maksaen kullekin tekojensa mukaisesti. Niin ikään se opetti jälleensyntymisoppia, mikä tekee elämänkoulun ymmärrettäväksi ja osoittaa järjen ohjaavan kehitystä. Mutta teosofia selitti vielä näkymätöntä henkimaailmaa ja vakuutti meidän olevan sen kansalaisia jo fyysillisessä ruumiissa eläessämme. Ovat-han ajatukset ja tunteet näkymättömiä, mutta silti sisäisesti tajuttavia toimintoja. — Uusi voimavuodatus, joka tuli Keskusaurinko Siriuksesta, sai näin käsitettävän muodon H. P. Blavatskyn opetuksissa. Tarkoitus oli selvittää järkipäisesti näille älyään voimisteluttaville länsimaalaisille, että elämä on jumalallisen järjen ohjaama koulu. Olemme kaikki suuren Jumalan ilmennystä; siten veljeys, fyysillisen elämän ensimmäinen totuus tulee käsitettävämmäksi. Elämän koulussa on satoja miljoonia sieluja, ja kaikki olemme yhtä jumalallisia sisäiseltä hengeltämme, joten meidän on opittava elämään veljeydessä. Jos rikomme veljeyttä vastaan, saamme itse maksaa rikkomuksemme. Jälleensyntyminen tekee maksamisen mahdolliseksi. Ellemme joudu maksamaan velkojamme samassa elämässä kuin olemme ne tehneet, niin seuraavissa ruumistuksissa ovat

velat edessämme. Karma pitää huolen, että näin tapahtuu.

Teosofia toi täten uutta valoa Länsimaille. Mutta tuo kaikki oli kuitenkin vain alkuvalmistusta. Elämällä oli kätköissään vielä ihmeellisempiä asioita, joista H. P. Blavatsky jo aavisti. Oli syntyvä uusi uskonto, jollaista ei oltu ennen ihmiskunnalle julistettu. H. P. Blavatsky jo sanoi, että Suomesta tulee valo. Pekka Ervast ryhtyikin puhumaan keskeisesti vuodesta 1909 alkaen siitä, että Jumala lähestyy jälleen ihmiskuntaa erikoisen Poikansa avulla, Poikansa, joka julistaa uskonnon koko ihmiskuntaa varten.

Tämä on sängen merkillinen ilmoitus useammasakin merkityksessä. Tiedämme, että uskontoja on aina ollut. Profeettojen pitkä sarja, uskontojen ketju on ohjannut ihmiskuntaa. Jokainen uskonto on esittänyt sanomansa sellaisessa syvyydessä kuin sitä kuunnellut kansa on pystynyt sulattamaan. Eri uskontoihin lukeutuvat ihmisryhmät ovat olleet erilaisia ymmärrykseltään ja moraaliselta tasoltaan. Uskonnot ovat antaneet apuaan vähän kerrallaan, kuulijakunnan mukaisesti. Siksi uskonnot poikkeavat toisistaan, vaikka jokainen niistä on viitoittanut tietä ihmisyyteen. Mutta Pekka Ervast puhuu uudesta uskonnosta, joka on tarkoitettu kaikille ihmisille. Tämä viittaa siihen, ettei uusia uskontoja enää tulevaisuudessa julisteta. Profeettoja tulee tietenkin esiintymään, mutta P. E. opettaa, että jos he ovat todellisia Veljeskunnan lähettäiläitä, niin he

tästä lähtien tulevat viittaamaan Kristukseen, siis jo annettuun opetukseen. Rotu- ja kansallisuususkontojen sarja tulee näin ollen päättymään, joten henkisessä elämässä on alkanut uusi vaihe.

On luonnollista, että tällainen planetaarinen käännekohta on vaatinut valmistusta. P. E. kertookin, miten kaukaisia aikoja sitten, kun varsinainen ihmiskunta vielä oli aivan lapsuuden tilassa, alettiin valmistella tätä suurta käännekohtaa. Jossakin näky-mättömissä maailmoissa oli paikka, jonkinlainen paratiisi, josta pyhät kirjatkin kertovat. Siellä olevat sielut saivat erikoista koulutusta ja tietoa siitä, mikä ihmiskuntaa vastaisuudessa odottaa. Siellä oli mukana paljon niitä sieluja, jotka olivat saavuttaneet ihmisasteen maapallon edellisissä luomispäivissä. Heille näytettiin ja opetettiin, miten ihmisyyden perikuva, Kristus, Logos, pyrkii saamaan muodon ihmisissä ja miten heidän tulee valmistaa sitä vaihetta. Monet sielut lupautuivat auttamaan, toiset toisella ja toiset toisella tavalla. Heidän joukossaan oli Buddha, Jeesus, vieläpä Suomen kansallishaltia Väinämöinenkin. Nämä sielut lupautuivat auttamaan Kristusmysterion toteutumista. Varsinkin viimeisten kolmentuhannen vuoden ajan onkin maan päällä elänyt noita viisaita sieluja, he ovat syventäneet uskonnollisen elämän todelliseksi Jumalan etsinnäksi. Buddhan sanoma oli siihenastisista syvällisin ja järkevin, kunnes Kristus pääsi viimein Jeesuksen kautta planeettamme ja ihmiskuntamme sisäiseen elämään. Jumala, Logos, tuli ensin Buddhassa jär-

kenä ihmiskuntaan ja sen jälkeen Jeesus Kristuksessa rakkautena. Suuren luomisdraaman Pyhän Hengen ja Pojan eli Kristuksen vuodatukset esiintyivät heissä kypsinä hedelminä.

Meidän aikanamme on tapahtunut Logoksen kolmas suuri tuleminen, Logoksen inkarnoituminen Isänä. Se merkitsi edellä mainitsemamme Isävuodatuksen alkamista. Näin on korkein jumalallinen sanoma saanut muodon ja se sanoma on ihmisyyden uskonto. Se on niin syvä ja kaikki elämän pulmat ratkaiseva, että se pätee oppaaksi kaikille ihmisille. Mutta Isän tuleminen on samalla tuomio väkivallalle.

II

KANSOJEN PELASTUS

Tavallinen maailmankarttaa selaillut kansanmieskin huomasi vuonna 1914 alkaneen suursodan nimityksen "maailmansota" liioitelluksi. Kysymys oli paremminkin yleiseurooppalaisesta kansojen temmellyksestä, jonka mainingit kantautuivat toisiinkin maanosiin, mutta varsinainen sota koski pääasiassa Euroopan kansoja. Siitä huolimatta sodan tuomat kärsimykset ja järkytykset herättivät Euroopan kansoissa vakavaa halua ja pyrkimystä sen suuntaiseen toimintaan, ettei tällainen hävitys ja ihmis-massojen teurastus pääsisi enää uusiintumaan. Syntyi ajatus kansojen liitosta, jonka avulla valtioiden väliset riitakysymykset voitaisiin ratkaista tuomioistuimissa eikä aseilla. Aate kansojenvälisistä tuomioistuimista oli tosin paljon vanhempi, johan Napoleonkin vankila-aikanaan paljon kokeneena sotilaana ymmärsi, että kynällä saadaan aikaan enemmän kuin miekalla. Niin ikään monet humanistit olivat ymmärtäneet "nyrkkivallan" epäinhimilliseksi riitojen ratkaisijaksi, mutta suuriin joukkoihin näyttävät yhä vieläkin tehoavan vain ankarat

kärsimykset. Niinpä yleiseurooppalaisen sodan tuomien kärsimysten ajossa syntyikin Kansainliitto. Siltä toivottiin paljon. Moni kovia kokenut ja hyväuskoinen kansanmieskin luotti siihen ja uskoi, että nyt on vihdoinkin katkaistu sodalta kärki. Samoin moni kirjailija julisti: ei koskaan enää sotaa.

Mutta sodan henki on syvällä ihmisten sieluissa. Kun uusi sukupolvi, jolla ei ollut omakohtaista kokemusta edellisen suursodan kauhuista, ehti kasvaa sotilasikään, niin puhkesi toinen, edellistä julmempi sota. Se vaati yhä enemmän uhreja ja kylvi yhä enemmän hävitystä. Kansainliitto osoittautui heikoksi, se ei kyennyt estämään suurvaltojen mielletömiä kilpavarusteluja. Suomen talvisota asetti Kansainliiton viimeiseen kokeeseensa, ja koska se ei koetta kestänyt, niin se oli tuomittu sammumaan, kuten presidentti J. K. Paasikivikin toteaa muistelmissaan.

Mutta uusi suursota ei vienyt sittenkään kokonaan uskoa kansojenvälisten riitojen rauhanomaiseen ratkaisumahdollisuuteen. Vaikka Kansainliitto kukistuikin, niin syntyi uusi yritys: Yhdistyneet Kansakunnat. Yleismaailmallisen rauhan takaajana tämäkin yritys on osoittautunut heikoksi, mutta tällaisten elimien muodostamisen tarve kuitenkin kuvastaa ihmiskunnassa heräävää pyrkimystä selvittää asiat inhimillisin keinoin. — Tällä hetkellä maailman tilanne tosin on kaikkea muuta kuin yleismaailmallista rauhaa lupaava, sillä totaalisen atomisodan peikko uhkaa kuoleman varjona koko maa-

pallon yllä. Mutta, kuten sanottu, yritykset yleismaailmallisen rauhantilan aikaansaamiseksi ovat ennustuksia ihmisyyden voitosta.

Vaikka imperialismi, kansojen laajentumispolitiikka, onkin käynnissä olevan kilpavarustelun eräs perussy, niin toisaalta kilpavarusteluun ajaa pelko. Kansat pelkäävät toisiaan ja siksi jokainen valtio yrittää saada yliotteen. Mutta pelko on rakkauden vastakohta, joten ihmiskunnan suurin onnettomuus johtuu rakkauden ja veljeyden puutteesta.

Entä veljeyden puute? Onko veljeys jotakin ihmisen ulkopuolella olevaa, vai onko sen siemen ihmisessä itsessään? Ihmiskunnan viisaimmat opettajat ovat teroittaneet, että veljeys sisältyy ihmisen olemuksen. Veljeyden alkuvoimat ovat meissä siemeninä. Veljeyden henki voi meissä herätä ja se on herätettävissä. Olemme ihmisinä lähtöisin Jumalasta, joka on rakkaus, sen vuoksi veljeyden ja ihmisyyden voimat ovat meissä. Mutta ne ovat suureksi osaksi vielä uinuvassa tilassa, aivankuin kapalossa ja meidän on itse ne herätettävä, niitä ruokittava ja kasvatettava. Siksi uskonnot ovatkin kehoittaneet meitä nousemaan eläin-ihmisistä ihmisten asteelle, puhdistamaan sieluumme ja kasvamaan ihmisyydessä. Tämä on kristinuskonkin ydin ja juuri Kristuksen sanoma onkin nostanut veljeyden ihanteen kaikkein korkeimmalle määrittelemällä veljeyttä sanalla rakkaus. Virallinen kristikunta ei ole kuitenkaan asettanut Mestarinsa oppia oikeaan arvoonsa, vaan on tuominnut sen epäkäytännölliseksi. Puhe

rakkaudesta on muuttunut sanahelinäksi. Mutta koska kristinusko, sellaisena kuin Vuorisaarna sen esittää, on korkeinta ihmisyyismoraalia, niin Jeesus Kristuksen opin asettaminen sille kuuluvaan arvoon-
sa olisi ponnahtuslauta veljeyden hengen herättä-
mistyössä. Olisi siis aikaansaattava uskonpuhdistus.

Teosofinen sanoma tähtäsikin alusta asti uskon-
tojen puhdistamiseen. H. P. Blavatsky oikoi monen
uskonnon vääristyneitä oppeja, mutta vasta Pekka
Ervast nosti useimmat uskonnot niiden alkuperäi-
seen puhtauteensa. Mainittakoon tässä yhteydessä
esim. Pekka Ervastian kirja "Suuret uskonnot".
Suurimman puhdistustyön P. E. kuitenkin suoritti
kristinuskossa, sillä hän toistaa ja selventää Jee-
suksen opetuksia jatkuvasti kaikissa teoksissaan.
Niin ikään hän puhuu v. 1933 pitämässään kolmen
esitelmän sarjassa uskonpuhdistuksesta (esitelmä-
sarja julkaistu kirjana "Valoa Pohjolasta") ja
sanoo, että **uskonpuhdistus on nyt alkanut**. Eikä
tämä sanonta esiinny tuossa kirjassa vain kerran,
vaan hän toistaa sen kolmasti. Meille on teroitettu,
että täällä kolminaismaailmassa on tärkeät asiat
sanottava kolme kertaa, jotta ne saisivat tarpeeksi
vakavuutta. Uskonpuhdistus on siis jo alkanut ja
koska maailman pelastus riippuu sen onnistumi-
sesta, niin olemme velvolliset tutkimaan näitä kysy-
myksiä yhä uudelleen ja uudelleen.

Kyseisessä esitelmäsarjassaan Pekka Ervast ker-
too mm. eräästä buddhalaisesta traditiosta, jonka
mukaan eräs erikoisesti Buddhan inspiroimana pi-

detty vihitty Tibetissä määräsi, että jokaisen vuosisadan viimeisellä neljänneksellä on lähetettävä maailmaan valistustyötä tekemään joku Arhat, ei aivan Mestari, mutta joku vihitty. Lähettilään työ-kentäksi määritellään nimenomaan myös Eurooppa. Lähettilään työ on oleva salaista, mutta sen vaikutuksesta muodostuu seuraavan vuosisadan alussa julkista, uskontoa puhdistavaa toimintaa. Eräs näistä lähettiläistä oli Kristian Rosenkreuz. Hän toimi 1300-luvun lopussa. Useimpia muita lähettiläitä verhoaa salaperäinen hämäryys, mutta kreivi Saint Germain ja hänen kaksi apulaistaan, tohtori Mesmer ja kreivi Cagliostro mainitaan vuosisatalähettiläiksi.

1400-luvun lopussa oli myös ollut tuollainen salainen valistava vaikutus. Maapallon Valkoinen Veljeskunta oli lähettänyt henkisen voimavuodatuksen maailmaan, ja joku lähettiläs oli ottanut sen vastaan ja ajatuksillaan levittänyt maapallon auraan. Voimavuodatuksen seurauksena syntyi 1500-luvun alussa Lutherin uskonpuhdistus, joka oli julkinen. Mutta vasta 1800-luvun lopussa, Helena Blavatskyn aloitettua teosofisen liikkeen, tuo aikaisemmin salassa vaikuttanut henkinen vuodatus tuli julkiseksi. Pekka Ervast kertoo, että tällaisesta muutoksesta oltiin Salaisessa Veljeskunnassa eri mieltä. Varsinkaan eräs länsimainen Mestari ei uskonut Euroopan kansojen osaavan ottaa vastaan julkista opetusta. Hän oli sillä kannalla, että tuo vuosisadan lopulla tapahtuva vuodatus olisi salainen, kuten se

oli ollut ennenkin, ja vasta tämän vuosisadan alussa tapahtuva henkinen työ olisi julkista. Hän uskoi uuden järjestelyn kilpistyvän Euroopan kansojen omaan tyhmyyteen. Mutta kun kaksi itämaista Mestaria, Moorina ja Kuut Huumi, lupasivat ottaa vastuun päälleen uudesta yrityksestä, niin toisetkin Mestarit lupasivat tehdä voitavansa. Julkiseksi työntekijäksi valittiin Moorin vanha tseela, joka sai työn tehdäkseen Helena Blavatsky nimisenä.

Lutherin uskonpuhdistus jäi siis kesken, kuten P. E. toteaa, ja Blavatskyn työ oli uuden yrityksen alkua. H. P. B:n työ kulki nyt uusissa merkeissä siten, että se oli **julkinen**, vaikka se suoritettiin vuosisadan **lopussa**. Luonteeltaan se oli yleismaailmallista. H. P. B:n työn jatkoksi oli suunniteltu tämän vuosisadan alussa tapahtuvaksi **kristinuskon puhdistus**. Mutta P. E. huomauttaa, että vaikka H. P. B:n julistus viime vuosisadalla olikin julkinen, niin Salaisen Veljeskunnan **vaikutus** hänen takanaan oli salainen. Tuo vaikutus kohdistuu yhä herättävänä voimana teosofis-henkisiin liikkeisiin, vieläpä kaikkiin ihmisiin. Mutta teosofisen liikkeen ja siihen lukeutuvien ihmisten erikoistehtävänä on päästä selvään tietoisuuteen tuosta takana salaisesti vaikuttavasta voimasta ja tehdä sen avulla julkinen uskonpuhdistus.

— — —

Edellä sanotun johdosta kysymme: Onko tämän vuosisadan alkupuolella alkava uskonpuhdistus vain

jatkoa H. P. Blavatskyn työlle, vai liittyykö tähän uskonpuhdistukseen jokin itsenäisempi tekijä? Kun aikaisemmin, edellisinä vuosisatoina, vuosisadan alussa ollut uskonpuhdistusvirtaus on ollut jatkoa edellisen vuosisadan lopussa vaikuttaneeseen henkiseen sysäykseen, niin onko asia nyt samoin kuin ennen? P. E:n kirjoituksista päätellen nykyiseen uskonpuhdistukseen sisältyy lisäksi jotakin syvempää.

Ennen kuin menemme pitemmälle tämän kysymyksen tutkimuksessa, lainaan kohdan eräästä H. P. Blavatskyn kirjoituksesta. (Ruusu-Risti 1924, s. 325—326.) H. P. B. kirjoittaa:

"Tietäköön kuitenkin jokainen (Teosofisen Seuran, V. L:n huomautus) jäsen, että aika on rajoitettu; tämän kirjoittaja on vanha, hänen elämänsä on melkein loppuun kulunut ja hänet voidaan kutsua 'kotiin' minä päivänä ja miltei minä hetkenä tahansa. Ja vaikka hänen paikalleen tulisikin toinen, ehkä joku arvokkaampi ja oppineempi kuin hän, on kuitenkin jäljellä vain muutamia vuosia, ennenkuin määräaika on lopussa, nim. joulukuun 31 p:ään 1899. Ne, jotka eivät siihen päivään mennessä ole osanneet käyttää hyväkseen tilaisuutta (mikä annetaan maailmalle joka vuosisadan viime neljänneksellä), jotka eivät ole saavuttaneet määrättyä kohtaa psyykkisessä ja henkisessä kehityksessään, sitä kohtaa, josta alkaa adeptiuden jakso, — he eivät edisty pitemmälle tiedossaan kuin mitä jo ovat saavuttaneet. Ei kukaan Viisauden Mestari Idästä tule

itse esiintymään eikä lähettämään ketään Eurooppaan tai Amerikkaan sen määrääjän perästä, ja vitkastelioiden täytyy luopua kaikesta edistymisen mahdollisuudesta nykyisessä ruumistuksessaan — aina vuoteen 1975. Semmoinen on laki, sillä me elämme kalijugassa — mustassa aikakaudessa — ja rajoitukset tässä ajanjaksossa, jonka ensimmäiset viisituhatta vuotta loppuvat v. 1897, ovat suuret ja miltei voittamattomat.”

H. P. B. viittaa edellä lainaamassamme kirjoituksessa joka vuosisata tapahtuviin henkisiin yrityksiin ja sanoo, ettei hänen, H. P. B:n, poismenon jälkeen kukaan Mestari Idästä tule esiintymään ennen vuotta 1975. Viime vuosisadan sysäys taas loppui joulukuun 31 päivään v. 1899 mennessä. Kuitenkin tiedämme, että täällä Suomessa työskenteli Pekka Ervast tämän vuosisadan alusta asti ja hänen kirjallisuutensa on todistuksena siitä, että hän oli Valkoisen Veljeskunnan jäsen. Mikäli päättelemme Pekka Ervastin elämäntyön merkitsevän vain uskonpuhdistusta, hänen olleen ehkä jonkinlaisen tämän vuosisadan Lutherin, silloin emme ole tutustuneet P. E:n opetuksiin.

Aikaisemmin mainitussa ”Valoa Pohjolasta”-kirjassa Pekka Ervast kirjoittaa mm.: ”Valkoisen Veljeskunnan kannalta on hyvin epäiltävää, onnistuuko mikään uskonpuhdistus vielä. Sanotaan päinvastoin eräässä vanhassa itämaalaisessa ennustuksessa, että ei ole mitään toivoa näistä joka vuosisata uudistuvista yrityksistä. Eivät ne vie toivot-

tuun loppupäähän, ennen kuin itse viisauden jalokivi, itse Valkoisen Veljeskunnan ulkonainen johtaja tässä näkyväisessä maailmassa antaa itsensä syntyä. Se taas ei voi tapahtua koska tahansa. Se tapahtuu silloin, kun aika on täyttynyt. Silloin voi taas joku korkea mestari syntyä maailmaan, ja silloin hän saa aikaan omalla vaikutuksellaan sen, johon on pyritty pitkin vuosisatoja. — Näin sanoo vanha itämaalainen ennustus, ja ainakin siitä päätellen, mitä tähän saakka on ollut, voimme melkein päätää, että se niin on”.

Meidän täytyy tutkia tarkasti P. E:n opetuksia saadaksemme niistä oikean kuvan ja käsityksen. Edellisistä lainauksista selviää ensiksikin se, että vuosisadan **lopun** henkinen sysäys tulee Himaalajan Salaisesta Veljeskunnasta ja se on aina ollut salainen. Sen on ottanut vastaan joku vihitty, adepti, joka ei vielä ole Mestari sanan varsinaisessa merkityksessä. ”Joku semmoinen laama... ei mestari suorastaan, mutta korkeampi vihitty”, kuten P. E. määrittelee. Mutta kun P. E. puhuu Valkoisen Veljeskunnan ulkoisesta johtajasta, niin hän sanoo: ”Silloin voi taas joku korkea Mestari syntyä maailmaan”. Viisauden Jalokivi ei siis ole vain ”joku laama”, tavallinen vihitty, vaan korkea Mestari.

Pekka Ervast toteaa siis, etteivät nuo tavalliset vuosisatasysäykset, joita Valkoinen Veljeskunta on toimeenpannut, vie toivottuun tulokseen, eikä niistä alkunsa saava uskonpuhdistus onnistu. Toisaalta hän sanoo ainakin kolmesti uskonpuhdistuksen jo

alkaneen ja jatkuvan. Silloin Valkoisen Veljeskunnan ulkoisen Pään on täytynyt syntyä maailmaan ja hän on korkea Mestari, kuten P. E. sanoo, eikä vain ”joku laama”, kuten vuosisadan lopulla työskennelleet lähettiläät. — Sanomme suoraan, että tuo korkea Mestari oli Pekka Ervast itse, hän oli Valkoisen Veljeskunnan ulkoinen Pää, eikä Lutherin tapainen uskonpuhdistaja. Luther hyväksyi väkivallan ja sodan, Pekka Ervast puolusti Kristuksen moraalia.

Toinen huomioon otettava seikka on Idän ja Lännen Mestareitten välinen keskustelu. Vaikka eräs länsimainen Mestari oli jyrkästi sitä vastaan, että viime vuosisadan lopulla annettava henkinen sysäys olisi julkinen, niin kun kaksi Idän mestaria otti vastuun päälleen julkisesta työstä, niin Lännen Mestarikin myöntyi. Lainatkaamme P. E:n sanoja! Idän Mestarit sanoivat: ”’Jos te muut epäilette... onko mahdollista yrittää mitään julkisesti, niin me tahdomme yrittää’. He päättivät yrittää parastaan, he kaksi ystäväystä. He valitsivat sitten Moorian vanhan opetuslapsen, joka syntyi venäläiseen perheeseen ja sai nimekseen Helena... Kun kokouksessa niin arveltiin, niin toiset Mestarit heti sanoivat: ’Luonnollista on, että autamme teitä teidän yrityksissänne niin paljon kuin mahdollista. Emme vain uskalla ottaa vastuuta päällemme’. Yksin sekin eurooppalainen Mestari, joka oli kaikista pessimistisin, sanoi: ’Kyllä minäkin, jos teidän yrityksenne vähänkään onnistuu, koetan parastani. Ja onhan

mahdollista... että ensi vuosisadan alussa... voidaan yrittää jotain kristikunnassa. Minä olen sitä kyllä ajatellut ja olin ajatellut, että se vasta olisi julkista, niin kuin ennenkin oli ollut: että julkiseksi tulisi se työ, joka aloitetaan kahdenkymmenennen vuosisadan alussa ja tähtää kristinuskon puhdistamiseen. Mutta jos teidän yleismaailmallinen työnne saa jotain aikaan, on se parempi. **Meidän työmmme tulee kuin sen jatkoksi, niin kuin se aina on perustunut sille inspiratsioonille, mikä on ollut edellisen vuosisadan viimeisellä neljänneksellä'".** ("Valoa Pohjolasta" s. 50—51.)

Lännen Mestareitten henkinen valistustyö on siis aina ollut tavallaan jatkoa Himaalajan Veljeskunnan edellisen vuosisadan lopulla lähettämään inspiratioon ja tähdännyt kristinuskon puhdistamiseen. — Kun siis ajattelemme nykyistä kristosofista sanomaa, on se tavallaan jatkoa Blavatskyn teosofialle, mutta tähtää aivan keskitetysti kristinuskon puhdistamiseen. Idän Mestarein henkinen sysäys sai muodon H. P. Blavatskyn sanomassa ja Lännen Mestarein julkinen työ esiintyy kristosofisessa elämänymmärryksessä ja uskonpuhdistuksessa. — Sääntönä on siis ollut: Idän henkinen sysäys on ollut esoteerinen ja Lännen henkinen sysäys eksoteerinen. Mutta koska Blavatsky teki työnsä julkisesti, niin hänen sanomansa ei ollut puhtaasti itämaalainen, vaan siinä oli Kristuksen työn vaikutusta mukana. Tämä viittaa siihen, että ihmiskunnan auttamistyössä on todellakin tapahtunut jotakin erikoista, koska se,

mikä ennen oli salaista, on nyt tullut julkiseksi. On kuin Tempppelin esirippu olisi jälleen revennyt ylhäältä alas asti ja paljastanut Tempppelin salaisuudet.

Pitäessämme mielessämme nuo Pekka Ervastian sanat, ettei näistä joka vuosisata tulleista sysäyksistä ole apua, ennenkuin itse Viisauden Jalokivi, Valkoisen Veljeskunnan ulkonainen johtaja tässä näkyväisessä maailmassa antaa itsensä syntyä, ja lisäksi, että on kysymyksessä korkea Mestari ja hänen ruumistuksensa, voimme kysyä, mistähän tässä oikein on kysymys? P. E. sanoo H. P. Blavatskystä: ”Kun H. P. B. oli tuon Valkoisen Veljeskunnan — voisimme sanoa: Valkoisen Veljeskunnan Tibetissä olevan keskuslooshin — lähettiläänä, niin hänen tehtävänsä oli siis aivan tuommoista yleistä laattaa...”. P. E. selittää edelleen kaikkien vuosisadan lopulla esiintyneiden lähettiläiden olleen juuri tuon Tibetin Veljeskunnan lähettämiä. Mutta puhuessaan tulevasta uskonpuhdistuksesta länsimainen Mestari sanoo: ”meidän työemme (siis seuraavan vuosisadan alussa tapahtuva uskonpuhdistus) tulee kuin sen (siis H. P. B:n) työn jatkoksi”. Tässä viitataan selvästi siihen, ettei tuo länsimainen Mestari ollut Tibetissä olevan keskuslooshin alainen, vaikkakin hän oli Valkoisen Veljeskunnan Mestari. Hänhän edustikin suoranaista Jeesus Kristuksesta tullutta virtausta ja kristinuskon puhdistusta. Onko siis muitakin Valkoisen Veljeskunnan lähettiläitä kuin vuosisatalähettiläitä?

Pekka Ervast käyttää nimitystä "Valkoinen Veljeskunta" silminnähävästi kahdessa merkityksessä. Hän puhuu Veljeskunnan Tibetissä olevasta keskuslooshista, siitä, jonka perustivat aikoinaan Merku-riuksesta ja Venuksesta tulleet auttajat. Tibetin looshi kuuluu Maaplaneetan Valkoiseen Veljeskuntaan, Melkisedekin eli Sanat Kumaaran Veljeskuntaan ja se on lähettänyt vuosisatalähettiläät vuosisadan viimeisellä neljänneksellä. H. P. Blavatsky oli yksi heistä. Nämä lähettiläät eivät ole Mestareita, vaan Oppilaita, arhatteja, kuten P. E. asiaa selventää. — Mutta P. E. puhuu myöskin "Auringon Kuninkaallisesta Neuvostosta", joka ottaa inspiraatioita vastaan Keskusauringosta, jota hän nimittää Siriukseksi ja välittää inspiratioita planeettojen Valkoisille Veljeskunnille. Jeesus Kristus oli tuon Kuninkaallisen Neuvoston eli Logos-Looshin lähetti, sillä Pekka Ervast nimittää häntä (kirjassaan "Teosofian sanoma nykyajalle") Logoksen Poikaryhmän johtajaksi.

Muistaessamme, että nimitystä Valkoinen Veljeskunta käytetään kahdessa merkityksessä: sekä maan että koko aurinkokunnan henkisestä johdosta, joudumme pohtimaan, mitä merkitsee Valkoisen Veljeskunnan **ulkonainen** johtaja? Koska puhutaan ulkonaisesta johtajasta, niin täytyy olla myöskin sisäinen johtaja. — Maapallon Salaisen Veljeskunnan sisäinen Johtaja on toisista planeetoista tullut Melkisedek eli Sanat Kumaara. Hänestä sanotaan,

ettei hän ole ruumistunut, vaan elää eetterimaailmassa aikojen aamulla itselleen luomassa taikaruumiissaan. Näin ollen Maan Salaisen Veljeskunnan **ulkoisen** pään edustaja ruumistuu fyysilliselle tasolle **tekemään työtä**. Hän on maapallon ihmiskunnasta kasvanut ihminen. Johdonmukaisesti ajatellen sama sääntö pitää paikkansa koko aurinkokunnan Valkoiseen Veljeskuntaan, Keskuslooshiin, eli Kuninkaalliseen Neuvostoon nähden. Aurinko-Looshin sisäinen Pää on Kristus-Isä, joka ilmenee siinä Logos-hierarkiassa, joka aloitti aikojen aamulla aurinkokunnan kehitysjärjestelmän kaikkine muotoineen. Mutta tuon Aurinko-Looshin Ulkoinen Pää on luonnollisesti se Täydellinen Ihminen, joka on kasvanut **aurinkokunnan mukana** ja tekee siinä julkista työtä. Myös Maan Salainen Veljeskunta kehittyy ja kasvaa ja siirtyy aikanaan toisiin tehtäviin sen jälkeen, kun ihmiskunnasta on noussut uusia yksilöitä Veljeskunnan jäsenten tilalle. Samoin luonnollisesti alkuperäisen Aurinko-Looshin jäsenet siirtyvät korkeampiin hierarkioihin sen jälkeen, kun aurinkokunta on kasvattanut heidän tilalleen uuden Logos-ryhmän, joka jatkaa ja vie päätökseen aurinkokunnan työn. Nimityksellä Valkoisen Veljeskunnan ulkonainen johtaja on siis kaksi merkitystä, joista toinen edustaa Maata ja toinen Aurinkoa. Maapallon Salaisen Veljeskunnan ulkoinen Pää on **Maakauden eli seitsemännän juurirodun korkein vihitty**, ja hän on kasvanut maapallon mukana. Auringon Kuninkaallisen Neuvoston ulkoinen Pää

on Saturnuskauden korkein vihitty, ja hän on kasvanut tämän aurinkokunnan mukana.

Tämä näkökanta ehkä selvittää eräitä Pekka Ervastin opetuksia. Niinpä Veljeskunnan ulkoisen pään sanotaan olevan "korkea Mestari". Hänen tuloinsa ei voi tapahtua koska tahansa. "Se tapahtuu silloin, kun se aika on täyttynyt"; kun maapallon ihmiskunta on saavuttanut määrätyn kehitysasteen ja planeettamme kääntyy nousevalle kaarelleen, silloin on aika täyttynyt.

Entä kuka edustaa Maan Salaisen Veljeskunnan ulkoista päätä, sitä, joka toimii ulkoisesti uskonpuhdistustyössä ihmiskunnan nostamiseksi? — Pekka Ervast viittaa häneen aikaisemmin ainakin kahdesti ja kolmannen kerran täysin selvästi. V. 1926 pitämässään esitelmässä "Pari päivän kysymystä" ("Ihmisyyden uskonto", s. 214—215) hän puhuu, miten eräät Mestarit Valkoisessa Veljeskunnassa olivat sitä mieltä, että henkisen työn alkaminen olisi lykättävä 20. vuosisataan. Niin ikään hän kertoo esitelmässään 16. 9. 1933 ("Valoa Pohjolasta" sivuilla 49—50) samasta asiasta sanoen lisäksi: "Etenkin oli muuan eurooppalainen Mestari siinä veljeskunnassa jyrkästi vastustavalla kannalla" siihen nähden, että viime vuosisadan lopulla aloitettava teosofinen liike olisi julkista. Kolmannen kerran hän puhuu samasta asiasta v. 1934 viimeisessä esitelmässään "Teosofinen liike ja apostoli Paavali". Tässä esitelmässään hän sanoo suoraan, että tuo Veljeskunnan Mestari oli Paavali. Paavali ajatteli

vuotta 1925 suuren uskonpuhdistuksen alkamisajaksi. Ja lisäksi P. E. sanoo Paavalin syntyneen uudelleen, hänellä on uusi ruumis ja hän on mukana tässä työssä, jota olemme tekemässä.

— — —

Päästäksemme näissä kysymyksissä ymmärrettävään selvyyteen on meidän muistettava, että Pekka Ervast puhuu siitä suuresta henkisestä vuodatuksesta, joka tuli Keskusaurinko Siriuksesta ja jota hän nimittää mannasateeksi. P. E. puhuu tästä kirjassaan "Ihmisyyden uskonto", (s. 214—216). "Valkoinen Veljeskunta tehdessään päätöksiä ottaa vastaan tietonsa **auringon kuninkaalliselta neuvostolta**, sillä aurinko fyysillisesti edustaa niitä jumallaisia kuninkaita, niitä pääenkeleitä, jotka pitävät siunaavan kätensä kaikkien planeettojen yli ja näyttävät **kiertotähtiensä** **keskusloosheille**, mitä milloinkin on tapahtuva... Niinpä siis kosmellinen henkinen vuodatus, joka Siriuksesta tuli auringoomme, lähti auringosta Valkoisen Looshin kautta maapalloon... Ja kun mad. Blavatsky kerran oli laskenut perustuksen, antaen taivaallisen vuodatuksen virrata ulos ihmisten kesken älyttävässä ajatusmuodossa taivaallisena pelastussanomana, silloin **avautui tie myös tuolle taivaalliselle mannasateelle**, niin että se saattoi lähestyä maapalloa enemmän ja enemmän näkyväisesti... Sentähden nyt, 50 vuotta mad. Blavatskyn esiintymisen jälkeen, tämä henkinen vuodatus ei esiinny ainoastaan totuuden pyhän

hengen inspiroivana voimana ihmisten kesken, vaan saavuttaa myös luonnon, tullen sen keskelle ikäänkuin uutena luonnonvoimana. Niinpä tänä vuonna 1926 kevättasauspäivästä lähtien on taivaallinen vuodatus nähtävästi alkanut vaikuttaa luonnossa...". Pekka Ervast puhuu tässä päivän selvästi Valkoisesta Veljeskunnasta kahdessa merkityksessä: **Auringon Kuninkaallinen Neuvosto ja kiertotähtien Keskuslooshit.** (Alleviivaukset V. L.)

Planeetallamme on siis tapahtunut merkillisiä asioita. Kun Blavatsky ensin avasi tien tuolle henkisellemme voimalle ymmärrettävään muotoon opetuksissaan, niin silloin avautui tie myöskin taivaalliselle mannasateelle, uudelle **luonnonvoimalle**, joka lähestyy "maapalloa enemmän ja enemmän näkyväisesti". Edellä esitetystä jo ymmärsimme ettei tämä ole jokin tilapäisilmiö, jonkinlainen Siriuksen korkeitten henkivaltojen lähettämä hetkellinen pelastusköysi, sillä sana **luonnonvoima** viittaa johonkin pysyvään, joka tulee aina olemaan ja joka saa jotakin aikaan. "Mannasade" viittaa "henkiseen leipään", jota ihmiskunnan on opittava syömään. **Luonnonvoimaa** ei voida tehdä tyhjäksi, siihen on totuttava ja sitä voidaan käyttää hyödyksi.

— — —

Edellä esitetystä selvinnee, että vaikka Himaalajan Veljeskunta lähettää lähettiläänsä maailmaan jokaisen vuosisadan viimeisellä neljänneksellä, ja vaikka tällainen tapahtuma johtuu Valkoisen Vel-

jeskunnan henkisestä inspiratiosta, tai sanoisimmeko vuodatuksesta, niin **se vuodatus**, josta Pekka Ervast puhuu ja joka alkoi teosofisen liikkeen kera, oli aivan erilaista suuruusluokkaa. Sehän saapui aurinkokuntamme ulkopuolelta, Keskusaurinko Si-riuksesta, ja kohdistuu koko Maan luomispäiväjärjestelmän kääntämiseen nousevalle kehityskaarelleen. Se vuodatus oli alussa mainitsemamme Isä-vuodatus, joka vetää kaiken takaisin itseensä.

— — —

Tehdessämme edellisistä yhteenvedon toteamme, että kun Maa historiallisen kehityksensä johdosta lähti ylöspäiselle kaarelleen eli alkoi kirkastua, kuten P. E. tapahtumaa myös määrittelee, kun tuli Isä-vuodatus, niin se oli valtava käännekohta maapallon elämässä. Vuodatus tuli kyllä hengen maailmasta salaisena, esoteerisena, viime vuosisadalla ja sitä oli valmistettu jo ainakin Buddhan päivistä lähtien, mutta erikoisen kiinteästi Jeesuksen jälkeisen ajan. Vuodatus sai ulkoisen muodon teosofisessa liikkeessä tämän vuosisadan aikana ja jo alustavasti viime vuosisadan lopullakin, koska H. P. B. oli julkinen työntekijä. Tämän vuosisadan henkinen työ ei ole **vain** yleismaailmallista, kuten H. P. B:n työ, vaan se on keskitettyä ja suuntautuu aivan käytännölliseen elämään. On saatava ratkaiseva muutos planeettamme käytännöllisessä elämässä. Tällöin oli välttämätöntä, että sekä Auringon että Maan henkiset voimat yhtyivät. Samoin kuin

Isä-ryhmän johtaja ruumistui Pekka Ervastissa, samoin piti Maapallon ihmiskunnan parhaan olla työssä mukana. Samoin kuin Tiberin Valkoisen Veljeskunnan lähettämä inspiratio olisi — käyttäksemme P. E:n sanoja — jäänyt riippumaan ilmaan, ellei H. P. Blavatsky olisi ollut ottamassa sitä vastaan ja antamassa sille tajuttavan muodon opetuksissaan, samoin Isä-ryhmän johtajan henkinessä Jordankastekokemuksessa saama suuri manna-sade olisi jäänyt riippumaan ilmaan ja ilmennyt vain Pekka Ervastin sanomana, hyödyttämättä ihmiskuntaa täydessä syvyydessään, ellei tästä tavallisesta ihmiskunnasta olisi ollut edes yksi ihminen vastaanottamassa Pekka Ervastin suurta sanomaa ja henkistä vuodatusta. Tämä vastaanottaja oli J. R. Hannula. Hän tajusi oman henkisen kokemuksensa nojalla P. E:n henkisen suuruuden ja otti vastaan hänen sanomansa täydessä syvyydessään. Näin tuli suuri Maailmanuskonto julistettua. Mutta samalla alkoi uskonpuhdistus, ensimmäinen ratkaiseva vaihe suuren Maailmanuskonnon käytännöllistytymistyössä.

Tässä valossa voimme käsittää P. E:n "Suuren seikkailun" professori Batoryn aseman, kun hän kutsui tohtori Kotkan luokseen perustamaansa veljeskuntaan. Batory veljeskuntineen on Amerikassa, vaikka hänet samalla kuvataan maailman kansalaiseksi. Amerikka on ainemaailman symboli ja Batory Maan ihmeellisin olento. Hän tunsi tohtori Kotkan entisten elämiensä nojalla. Batory kuvataan

korkeaksi ja ihmeelliseksi Mestariolennoksi. Kotka tuli hänen luokseen kutsusta, kaukaa, merten takaa. Realistinen kuvaus Logoksen Isä-ryhmän johtajan inkarnoitumisesta maapallolle. Mutta "Suuri seikkailu" opettaa: vasta näiden kahden yhteistyöstä alkaa uusi vaihe, mikä merkitsee uskonpuhdistuksen alkamista Suomessa. Kaikki on toteutunut kirjaimellisesti, sillä P. E:n ja J. R. H:n yhteistyön kautta on ihmiskunnalle alkanut uusi aika.

— — —

Kansojen pelastus alkaa uskontojen uudestisyntymisellä. Uskonnot on alun perin annettu pelastus-sanomaksi, mutta ne ovat ajan ollen rappeutuneet. Niitä on muokattu "käytännöllisemmiksi" ja muka elämään paremmin soveltuviksi. Niitä on "puhdistettu" yhä uudelleen, kunnes eräät kansat tekivät lopullisen puhdistuksen, heittämällä uskonnon romukoppaan. Tähän oli tavallaan pätevät syyt, sillä kristilliset kirkot olivat vuosisatojen aikana sekä ymmärtäneet että opettaneet, että Kristuksen elämänmoraali on käytäntöön soveltumaton. Oli siis turhaa ylläpitää koko uskonnollista elämää, koska itse kristilliset asiantuntijat, kirkot, olivat huomanneet sen elämään soveltumattomaksi. — Mutta niin johdonmukaiselta kuin tuollainen päätelmä tuntuukin, on se vain näyte henkisestä köyhyydestä, sillä kuten sanoimme, uskonnot on annettu kansojen pelastukseksi. Ne paljastavat elämän moraaliset lait ja opettavat: Jos tahdot kasvaa ihmiseksi, niin toteuta

näitä ohjeita elämässäsi. — Pekka Ervast kaivoi useimmasta uskonnosta esiin ytimen, joten jokaisen uskonnon tunnustajat voivat nyt P. E:n opetusten avulla ymmärtää omaa uskontoaan; sekä ymmärtää että käytännöllistää, uudestisyntyttää. Näin uudestisyntynyt uskonto voi muuttaa ihmiset, ja kun yksilöt muuttuvat, muuttuvat kansat. Kaiken hyvän alku on uskonnossa ja uskonnon korkein moraali löytyy nyt Pekka Ervastin uudistamassa Vuorisäärnassa.

III

MATKA TUNTEMATTOMAAN

Usein kuvataan ihmisyydessä kasvamista, henkissä elämässä edistymistä tiellä kulkemiseksi. Jo Jeesus sanoi: "Minä olen tie..." Itämaisissa uskonnoissa erotetaan lisäksi valmistava ja varsinainen tie, sillä henkinen kasvu tapahtuu jaksoissa. Vaikka uskonto on moraaliohjeineen tie, jota pyrkijöiden tulee kulkea, niin jokaisen ihmisen on kuitenkin itse tultava tieksi. Opetusten tulee tuottaa hedelmiä tiellä kulkijassa.

Koska ihmisyyden kasvu tapahtuu jaksoissa, voimme hyvällä syyllä puhua matkoista. Onhan kristosofinen sanoma niin laaja ja syvä, että sen sisältöä tutkiessamme joudumme kuin aavalle merelle, kuin matkalle. Joudumme tekemään useitakin matkoja, sillä mm. kuolemanjälkeisen elämän tutkiminen vaatii erikoisen matkan. Niin ikään teosofinen metafysiikka ja filosofia liittyvät osina suureen kokonaisuuteen kannustaen tutkijaa suorittamaan matkoja noille alueille, jne. Tässä yhteydessä tarkastelemme tuollaisia matkoja erästä näkökulmasta. Joudumme tavallaan matkustamaan tulevai-

suuteen ja tutkimaan elämän henkisiä arvoja, jotta ajatustyömme jälkeen osaisimme matkustaa moraalintietä. — Vanha Testamentti on esim. koottu suureksi osaksi tulevaisuutta kaavailevien profeettojen opetuksista, ja vuoden 1550 paikkeilla eli kuuluisa ranskalainen lääkäri Nostradamus, jonka ennussäkeet ovat eräänlaisia tulevaisuuden kaavailuja. Nostradamus muodosteli nelisäkeensä hämärästi käsitettäväksi, liittäen niihin — paitsi suoranaisia asiatietoja, vuosilukuja ja henkilönimiä — erilaisia symboleja, vertauskuvia. Säkeiden tutkijoilta vaaditaan ennakkoluulottomuutta, jotteivät he sekoittaisi omia käsityksiään ennusteisiin.

Kun Nostradamuksen aikalaiset lukivat esim. säettä, jossa sanottiin: "Kun ihmisen kotieläin, suurten vaivojen ja hyppäysten jälkeen oppii puhumaan, tulee neitseellinen salama niin pahantekijäksi, kun se otetaan ylös maasta ja heitetään ilmaan", niin lause tuntui pelkältä sanahelinältä. Nykyisten keksintöjen aikana vasta voimme todeta, miten esim. erikoisesti kasvatettu koira on singottu avaruuteen ja on sieltä "puhunut" eli lähettänyt radiotietoja alas. Samaan aikaan "neitseellinen salama" eli atomivoima on tullut ihmisten viholliseksi.

Nostradamus mainitsee myös uudesta uskonnosta, joka on syntyvä Pohjolassa. Sen sisältönä on dogmeista vapaa Kristuksen siveysoppi, lähimmäisen rakkaus. Uuden uskonnon sanotaan saavan paljon kannatusta myös juutalaisten ja muhamettilaisten keskuudessa. — Kun myöhemmät tutkijat ovat

yrittäneet selvittää näitä lauseita, niin he ovat sotkeneet selitys-yrityksiinsä omat ennakkoluulonsa. Niinpä eräs luterilainen Nostradamuksen ennustusten selittäjä ymmärtää uuden uskonnon — tietenkin — luterilaisuudeksi. Ja kun ennusteissa on maininta papeista, jotka tulevat vastustamaan uutta uskontoa, niin nämä papit ovat — tulkitsijan näkemänä — katolilaisia pappeja. Ennakkoluulot sokaisevat tutkijain silmät. Mutta jos olemme vapaat ennakkoluuloista ja tutkimme asioita nykyhetken taustaa vasten, niin näemme Nostradamuksen mainitseman uskonnon. Se on jo julistettu Pohjolassa. Kenties huomaamme elävämme itse tapahtumien pyörteissä, kenties olemme nähneet tuon uskonnon julistajankin ja kuulleet hänen opettavan. Miksi emme siis edelleenkin tutkisi näin mielenkiintoisia asioita! — Otsikossa mainittu matka tuntemattomaan merkitsee siis selvittelyä ja syventymistä Pohjolassa, Suomessa, julistettuun uuteen uskontoon.

Tavallinenkin matka voi olla joko yksi- tai kaksivaiheinen, joko vain menomatka tai yhdistetty meno- ja paluumatka. Matkalla on kummassakin tapauksessa eri tunnelmansa. Menomatkkaan liittyy jotakin haikeata ja ikävää. Mutta esim. opintomatkkaan paluumatkoineen sisältyy toivorikas tunnelma. Niinpä kun kuoleman uskotaan olevan pelkkä menomatka tuntemattomaan, ”josta ei paluuta ole”, niin siihen liittyy surua ja epätoivoa. Mutta jälleensyntymislain valossa kuolemakin saa opintomatkan luonteen.

Ennen kuin ryhdymme tutkimaan henkistä elämää matkana, tutustumme teosofiseen oppiin vapahtajista.

— — —

Sanotaan, että kun adharmia, henkinen pimeys, laittomuus saa vallan, silloin lähetetään maailmaan vapahtaja, jumalallisesti viisas ihminen, joka esittää uudelleen dharman, lain. Noita vapahtajaolentoja on nimitetty avataaroiksi, soshioiksi jne., riippuen vapahtajan tehtävästä ja suuruudesta. Vapahtajaolento yrittää vapauttaa kansan, rodun... aineellisuuden pimeydestä, tietämättömyydestä, itsekyydestä, synnistä... Kaikki vapahtajat ovat pyrkinneet samaan päämäärään. Kristikuntakin nimittää Jeesusta maailmaa, ihmiskuntaa pelastamaan tullee vapahtajaksi. — Selitys vapahtajista ei ole keksitty, sillä suurten henkisten opettajien elämä on muodostunut aina henkiseksi esimerkiksi, tieksi, uskonnoksi, jonka vanavedessä on kehkeytnyt sivistyskausi. Kulttuurissa on uskonnolla keskeinen sija. Vapahtajaolento aivan kuin piirtää elämällään tulevaisuuden pohjapiirroksen, jonka mukaan ihmiset rakentavat sivistyksiään. Toistaiseksi nämä yritykset luoda totuudenmukainen sivistys ovat pahasti rakoilleet, ja siksi henkinen pimeys uhkaa yhä uudelleen.

Vapahtajaolennon oikealla vastaanottamisella on ratkaiseva merkitys. Kun Gautama Buddha sai suorittaa elämäntyönsä häiriöttä, niin hän sai pal-

jon seuraajia. Kerrotaan monen ihmisen saavuttaneen arhatiuden jo Buddhan eläessä. Näin muodotui suuri ja kaunis uskonto. Miljoonat ihmiset ottivat Buddhan opin jokapäiväisen elämänsä ohjeeksi. Ja vaikka buddhalaiset myöhemmin ovatkin runnelleet suuren opettajansa elämänymmärrystä, niin — sanotaan — buddhalaisuuden puolesta ei ole koskaan vuodatettu verta. Buddhan jälkeen syntyi kaunis, kohottava sivistys, jossa Buddhan elävä henki on saanut vaikuttaa. — Juudan kansa ja myöhempi kristikunta antaa päinvastaisen esimerkin. Jeesus Kristusta ei otettu suopeasti vastaan. Evankeliumit kertovat, miten häntä vainottiin, miten hänen sanansa saivat aikaan voimakasta antipatiata, hänet uhattiin kivittää jne. Lopulta hänet tuomittiin ja teloitettiin väärrien todistajien avulla. Seuraus oli, että henkinen pimeys ja sitä seuraava karmallinen purkautuma hukutti Juudan kansan ja hajoitti sen ympäri maailmaa. Kun lisäksi myöhempi kristikunta rakensi uskonsa Jeesuksen teloituksen varaan, ristiinnauliten näin jatkuvasti Mestarin, niin adharma, henkinen pimeys ja laittomuus uhkaavat niellä nyt kristikunnan. Kristityt kansat ovat nyt joutuneet samalle ristille. Risti on sota.

Lännen kristityillä kansoilla oli kuitenkin vielä pelastumisen mahdollisuus, sillä elämä maapallolla oli saanut uuden henkisen virityksen. Oli mahdollista voittaa uhkaava karma henkisellä työllä. Siksi Valkoinen Veljeskunta lähetti H. P. Blavatskyn julistamaan teosofista sanomaa. Jos se olisi saanut

riittävän vastaanoton, niin veljeyden hengen voimistuminen olisi pelastanut länsimaat. Mutta Lännen materialistinen sivistyneistö kaatoi H. P. Blavatskyn parjauksin ja teki hänen elämäntyönsä osittain tyhjäksi. — On hyvä muistaa, että Pekka Ervast nimitti H. P. B:tä vapahtajaolennoksi. ("Ihmisyyden uskonto" s. 225.)

Pekka Ervast sanoo kertoessaan aikanamme esiintyvistä suuresta Jumalan Pojasta, joka perustaa uuden uskonnon, että on ajan polttavin kysymys, miten hänet otetaan vastaan. Otetaanko hänet vastaan Opettajana, jota kuunnellaan ja seurataan, vai parjataan häntä, vainotaanko, ristiinnaulitaan?

— — —

Vapahtajaolento tulee seuraajilleen tieksi ainakin kahdella tavalla: yksilöllisesti ja ryhmäliikkeenä. Yksilöllisesti siten, että esim. Jeesus Kristuksen seuraaja joutuu kokemaan sisäisinä kokemuksina Jeesuksen elämänvaiheitten kohokohdat. Mutta samalla nämä vapahtajaolennon seuraajat muodostavat yhdessä ryhmäliikkeen, joka kokee omalla tavallaan henkisen yhteistyön vaikeudet ja voitot. Näin tapahtuu luonnollisesti myös Pekka Ervastin seuraajille, joten tarkastelemme näitä tilanteita eräältä kannalta. Ajattelempa henkistä tietä asteettaiseksi, jolloin jokainen aste on kuin opintomatka meno- ja paluumatkoineen. Pekka Ervast antaa tällaiseen tulkintaan itse aiheen etenkin kirjassaan "Suuri seikkailu".

Pekka Ervast matkusti Kaliforniaan syksyllä 1933 ja palasi takaisin Suomeen seuraavana vuonna 1934 Helluntaiksi. Amerikanmatkallaan hän kirjoitti "Suuren seikkailun", joka on tavallaan matkakertomus. Voihan kuka tahansa tehdä tuollaisen matkan ilman sen kummempaa merkitystä, mutta tietäessämme P. E:n erikoislaatuista tehtävästä ymmärrämme, että tuolla matkalla on ratkaiseva jälkevaikutus hänen seuraajilleen. P. E:n Amerikanmatka oli fyysillisesti todellinen, mutta siihen liittyy eräitä salaperäisiltä vaikuttavia asioita. Niinpä P. E:n palattua matkaltaan kysyi J. R. Hannula häneltä: "Miten nyt on; kyllä kai sinä jäät meidän keskuuteemme?". Tähän Pekka Ervast vastasi: "Tietysti minä jään — mutta kyllä minulla nyt on edessäni matka Egyptiin. Ja sitten minulla on toinen matka Palestiinaan. Ja niissä matkoissa menee noin kaksi vuotta. Mutta mitäs nämä matkat ovat verrattuna tuohon hirmuiseen Amerikanmatkaan". — P. E. poistui elämästä kuitenkin välittömästi noiden Helluntaipyhien jälkeen, joten matkat Egyptiin ja Palestiinaan jäivät häneltä fyysillisesti suorittamatta, ne jäivät mysterioiksi.

Ennen matkaansa P. E. sanoi matkansa tarkoituksesta, että hänen on kirjoitettava kirja, joka piirtää tulevan uskonpuhdistuksen suuntaviivat ja kutsuu kirkkoja ja lahkoja yhteistyöhön. Tuo kirja on "Suuri seikkailu", mutta se ei olekaan suoranainen julistuskirja, joten lukija joutuu miettimään, mihin P. E. todella tähtäsi? Olemme ymmärtäneet

uskonpuhdistuksella sitä, että vallitsevasta uskonnosta riisutaan ajan kasvattamat kasvannaiset, jollaista uskonpuhdistusta mm. Luther yritti tehdä. "Suuressa seikkailussakin" tosin mainitaan, että helvettioppi olisi poistettava kirkoista ja sen sijaan liitettävä jälleensyntymisoppi. Hyvä näinkin. Pekka Ervast näyttää kuitenkin opettavan tuolla kirjallaan, että todellinen uskonpuhdistus on sitä, kun ihminen puhdistaa oman uskonsa, sellainen vain on todellista uskonpuhdistusta. Kaikki muut "uskonpuhdistukset" ovat ulkoisia asioita, jonkinlaisia kuoreutuneitten dogmien oikomisista, mutta se uskonpuhdistus, mikä tapahtuu meissä sisäisesti silloin, kun hylkäämme meihin istutetun nurjan elämänymmärryksen ja omaksumme Kristuksen opin, on todellista uskonpuhdistusta. Se kantaa hedelmää, nostaa meitä ihmisyyttä kohti. Tähän tähtäsi Pekka Ervast "Suurella seikkailullaan" ja siksi se on matkaopas ihmisyyden tiellä jokaiselle, joka näkee entisen elämänsä tyhjyyden ja tahtoo astua ihmisyyden tielle.

Pekka Ervastin Amerikanmatkaan sisältyi "Suuren seikkailun" mukaan kolme keskeistä vaihetta, joista ensimmäisen muodosti tohtori Madisonin tapaaminen, toisen käynti Whitewayn koloniassa ja kolmannen vaiheen tutustuminen salaperäiseen Versailles'iin. — Kuvitellessamme itsemme aloitteleviksi teosofisen ja kristosofisen sanoman tutkijoiksi jou-
dumme todellakin — mikäli tutkimuksemme vievät

meidät tarkoitettuun kohteeseen — kulkemaan tuollaisia teitä.

P. E. eli tohtori Kotka matkustaa valtameren yli seuranaan rovasti Santala. Asettaudumme itse kolmanneksi matkustajaksi ja otamme kuvaannolliseksi matkatoveriksemme "tohtori Kotkan" eli Pekka Ervastin kirjallisuuden. Olemme saaneet viralliskristillisen kasvatuksen, joten alkaessamme tutkia kristosofista elämänymmärrystä joudumme tavaltaan kuin meren ulapalle, uusien ja meille tuntemattomien näköalojen ja kokemusten pariin. Tutkimuksemme aihepiiri on uusi ja mittamattoman laaja, kuin meri, joten siihen perehtyminen saattaa toisinaan aiheuttaa "päänsärkyä", kuten se aiheutti rovasti Santalallekin. Mutta "tohtori Kotka", kristosofia valaisee asioita, joten vähitellen meille selviää uskomustemme nurinpäisyys ja avautuneen teosofisen maailmankatsomuksen johdonmukaisuus. Kannustimenamme ovat Mestarin sanat: "Etsikää, niin te löydätte; kolkuttakaa, niin teille avataan". Matka jatkuu, kunnes huomaamme allamme kiinteän maankamaraan, "Amerikan", mm. jälleensyntymis- ja karmaopin pätevyys. Näitä oppeja saattaa vielä vahvistaa jokin oma kokemuksemme. "Uusi manner" eli teosofinen maailmankatsomus tuntuu varmalta maaperältä, mutta se on vielä tutkimaton alue. Matka jatkuukin nyt tutkimusmatkana, ja ensimmäinen pysähdyspaikka on tohtori Madisonin asunto.

Tohtori Madison on eräänlainen henkitieteen yleisnero. Hän on tutkinut uskontoja, mystiikkaa, okkultismia, teosofiaa ja sen eri sisarliikkeitä. "Kuu!in kerrottavan teistä", sanoo Kotka, "että olette tämän alan erikoistuntija, että olette perillä ja selvillä nykyajan teosofisen liikkeen kaikista haarautumista ja sisarliikkeistä". Madison itse sanoo olevansa kuin jossakin tornissa, josta hän katselee henkisiä ilmiöitä, mutta Vuorisaarnan käskyjä hän ei tunne välittömästi. Hänellä on hyvä ystävä, katolinen piispa, jonka esiintymisessä on jotakin jesuiitamaista. Piispa väittää kirkon tuntevan Vuorisaarnan käskyt, mutta salaa ne kansalta ja käskää pappiensa ja piispojensa niitä noudattaa.

Teosofinen tutkija ja kristosofinen totuudenetsijä joutuu sangen helposti Madisonin asemaan. Tutkiminen on tarpeellista ja välttämätöntä, muuten emme löydä totuutta, emme osaa erottaa valhetta totuudesta. Mutta Pekka Ervast neuvoo "Suuren seikkailun" avulla: "tornissa" oleminen on väliaste, ei päämäärä. Emme saa jäädä "torniin" kuten Madison. Emme saa jäädä siihen uskoon, että totuus ja elämän salaisuus selviävät pelkän älyperäisen tutkimustyön avulla. Jos tähän pysähdymme, silloin on kintereillämme katolisen kirkon houkutus: "Nuo teosofit ovat kilttejä ja hyviä ihmisiä, kunpa saisimme heidät kirkon helmaan". Tämä on ansa, ja monet ovat siihen kompastuneet. Muistakaamme, että teosofisen liikkeen vanaveteen soluttautui "vapaakatolinen kirkko"!

Seuraavan vaiheen totuudenetsijän tiellä muodostaa "käynti Whitewayn koloniassa", kuten "Suuri seikkailu" kertoo. Kolonian perusti rikas, Tolstoin opeista kiinnostunut ja maailmassa menestynyt liikemies mr. Newberg. Hän osti maatilan ja kutsui sinne asumaan joukon sellaisia ihmisiä, jotka halusivat elää esim. Tolstoin neuvomalla tavalla. Yhdyskunnassa tiedettiin Vuorisaarnasta, ja elämä siellä oli harmoonista ja onnekasta. Tohtori Kotka kävi koloniassa kolme kertaa, sillä elämä siellä sivusi perin läheltä hänen omaa elämänkatsomustaan.

Tätä lukiessa muistuu mieleen ns. Jerusalemin köyhät alkukristillisellä ajalla. Hekin yrittivät elää vapaaehtoisessa köyhyydessä, antaen omaisuutensa apostoleille, jotka vuorostaan jakoivat jokaiselle seurakuntalaiselle yhteisestä varastosta. Tällaiseen elämään kannusti Kristuksen takaisintulon odotus. Samantapaisia yrityksiä "ihanneyhteiskunnan" luomiseksi on tehty silloin tällöin (esim. suomalaisen Matti Kurikan aloite Malkosaarella), mutta ne ovat epäonnistuneet. Pekka Ervast puhuu kauniita sanoja Whitewayn koloniasta. Hän antaa professori Batoryn sanoa: "Jos monet rikkaat perustavat Whitewayn tapaisia kolonioja, auttaa tämä kristikuntaa paljon. **Mutta siinä ei ole lopullinen ratkaisu.** Elämä ei koskaan ole mammonan varassa. Mammona ei saa missään muodossa olla rakkauden edellytyksenä. Ei se olekaan siinä rikkaassa, joka perustaa Whitewayn. Mutta kuka tahansa, oli hän köyhä tai rikas, on kutsuttu perustamaan Whiteway. Kuinka se on

mahdollista? Rakkauden avulla köyhälle niinkuin rikkaalle. Whiteway perustetaan eli tulee itsestään köyhänkin kotiin, kun köyhän mieli muuttuu ja hän syntyy uudestaan rakkaudessa. Mammona ei ole edellytys, mammona on palvelija. Kun Jumalan valtakunta astuu köyhän kotiin, silloin puute pakee ja mammona alkaa palvella. Ei äkkiä, vaan vähitellen”.

Kuvaannollisella Amerikanmatkallaan totuudenetsijä joutuu tähänkin vaiheeseen. Edellä lainatusta huomaamme, että kysymyksessä on mm. oikea suhtautuminen rahaan ja mammonaan yleensä. Mammona ei saa loistaa poissaolollaan, eikä tyrmätä Mestareitten sanomaa mahtavuudellaan. Mammona on kutsuttu Whitewayssa palvelemaan henkistä elämää. Mutta mammona ei saa olla rakkauden edellytys, sillä köyhäkin voi perustaa Whitewayn, kun hänen mielensä muuttuu. Hän voi sen perustaa omaan kotiinsa. ”Pitää alkaa palvelijana kodissaan”, opettaa P. E. toisessa yhteydessä. — Kristosofinikin totuudenetsijä voi nähdä henkisen elämän päämäärän tuollaisessa ihanneyhteiskunnassa, mutta P. E. opettaa: se on väliaste, ”siinä ei ole lopullinen ratkaisu”.

Kolmas vaihe kuvaannollisessa Amerikanmatkassa on salaperäinen Versailles. Sen omistaja, salaperäinen professori Batory kuvataan Mestariolennoksi. Professori Batory on tavallaan maailmankansalainen, sillä hänellä on linna jokaisessa maassa. Hän on ratkaissut kuoleman arvoituksen, hän omistaa ”elä-

mäneliksiirin”, eikä hänen ikäänsä lasketa vuosissa. ”En lue ikääni vuosissa. Minä synnyin silloin, kun saavutin herruuden. Ja siitä on inhimillisesti katsoen pitkä aika” sanoo professori Batory. ”...Jos ruumis kuluu, vaihdan sen toiseen.” — Batory jää mysterioksi ”Suuren seikkailun” lukijalle, samoin tohtori Kotka. — Salaperäisessä luolakokouksessa, jonne Kotka tulee eetteriruumiissaan, on vielä eräs ihme: ajatuskeskityksellä luotu Suomen karta Väinämöisineen ja haltioineen.

Tohtori Kotkan Versailles’in matka on alusta loppuun salaperäinen. Kotka ei lähtenyt tälle viimeiselle taipaleelle oma-aloitteellisesti, vaan hänet haettiin. Romaanin juonesta päätellen Kotkalla oli etukäteen tiedossa sekä tohtori Madisonin että Whitewayn kolonian osoitteet, joten hän osasi suunnata matkansa näihin kohteisiin, mutta professori Batory ja hänen veljeskuntansa oli Kotkalle tuntematon. Kotka hämmästyi, kun Batoryn lähetti Garignan saapui häntä noutamaan.

Tällainen asetelma on sangen kuvaava ja tarkoituksellisesti rakennettu. Se on ymmärrettävissä näin:

Kun totuudenetsijä on henkisissä tutkimuksissaan käynyt läpi Madisonin asteen, kun hän on tutkinut henkisiä liikkeitä, eri uskontoja ja tutustunut teosofisen liikkeen eri haarautumiin, nähnyt niiden kompastukset ja voitot ja kun hän on onnellisesti tullut alas tästä ”tornistaan”, tahtoen saada selvyyttä todellisesta kristinuskosta, niin hän joutuu

tutkimaan Kristuksen opetusten käytännöllisiä saavutuksia, "ihanneyhteiskunta". "Madison-asteeseen" hän on pitänyt Pekka Ervastian opetuksia aina ojennusnuorinaan ja se on auttanut häntä selville vesille. — Tässä vaiheessa on tehty paljon kompastuksia. Monet ovat tutustuneet esim. Krishnamurtiin hänen kirjallisuutensa välityksellä ja ovat haltioituneet siitä Krishnamurtin opetuksesta, ettei ihminen tarvitse mitään auktoriteetteja. Jos nämä tutkijat olisivat pitäneet Pekka Ervastian opetuksia apunaan, niin heille olisi nopeasti selvinnyt, että Krishnamurtin kaataessa kaikki henkiset auktoriteetit, Buddhan, Jeesuksen, Blavatskyn..., kaikki uskontojen suuret Mestarit, niin jäi kuitenkin yksi auktoriteetti kaatamatta: — Krishnamurti. — Etsijä on siis välttänyt nämä karikot ja tutustunut Jeesus Kristuksen opetuksiin ja niiden historiallis-käytännöllisiin ilmennyksiin. Hän hyväksyy Vuorisaarnan moraalin elämänsä todelliseksi ohjeeksi. Tässä on se rajakohta ja ehto, josta voi seurata, että hänet "kutsutaan" Batoryn veljeskuntaan. Sinne ei voi tulla, ellei hyväksy Vuorisaarnaa.

Etsijä ymmärtää siis henkisen kasvamisensa tieksi ja omat pyrkimyksensä vertauskuvallisiksi matkoiksi. Hän päätyy, jos hän on todella vakavissaan, Vuorisaarnan Mestarin eteen. Hän löytää "tohtori Kotkan" ja "professori Batoryn", jotka kumpainkin ovat hänelle mystorioita. Tällöin on menomatkan pää saavutettu ja paluumatka takaisin Suomeen alkaa. Totuudenetsijä ymmärtää "Suuren

seikkailun” avulla ”Suomen karttaa”, jossa näkyy alkaneen uskonpuhdistuksen keskuksia. Väinämöinen haltioineen tekee työtään Suomessa. ”Suuri seikkailu” antaa viitteen, että Kotkan ja Batoryn mystério selviää Suomessa. On palattava Amerikan-matkalta takaisin Suomeen.

— — —
Pekka Ervast mainitsi v. 1934, vähää ennen fyysillistä kuolemaansa kuten edellä mainitsimme, että hänellä on edessään vielä kaksi matkaa, toinen Egyptiin ja toinen Palestiinaan. Tässä on uusi mystério. J. R. Hannulan opastuksella kuitenkin ymmärrämme, että nämäkin matkat ovat tarkoitetut kuljettavaksemme. Samalla ymmärrämme Kotkan ja Batoryn liittyvän jotenkin noihin matkoihin. Matka Egyptiin merkitsee Kotkan mystieron selvittelyä ja matka Palestiinaan Batoryn mystieron ratkaisemista.

Egyptissä ovat maailman vanhimmat uskonnollisen elämän muistomerkit, pyramidit ja sfinksit. Salainen traditio kertoo vanhimman pyramiidin iän olevan yli 30.000 vuotta. Se rakennettiin Atlantin vedenpaisumuksen jälkeen muinais-egyptiläisen kulttuurin aikana henkisen elämän keskuksiksi, kouluksi. Kuvaannollisella Egyptinmatkalla joudumme siis — kuten Egypti vertauskuvana opettaa — kaikkein vanhimpien tapahtumien ja asioiden kanssa tekemisiin ja matka on samalla sfinksin arvoituksen ratkaisemista. — J. R. Hannulan opetusten avulla olemmekin ymmärtäneet Egyptinmatkan tarkoitta-

van Pekka Ervastin henkisen ja okkultisen aseman selvittelyä, sillä P. E. oli itse tuo sfinksi. Hänessä, Pekka Ervastissa, tapahtui Logoksen Isä-ryhmän johtajan inkarnoituminen, joten P. E:n arvoitus ulottuu planeettamme ensimmäisen luomispäivän saavutuksiin. Siis kaikkein vanhimpiin planeettamme historiassa tapahtuneisiin asioihin. — Suoritamme siis kuvaannollista Egyptinmatkaa siten, että J. R. Hannulan kirjallisuuden opastuksella teemme itsellemme sekä teoriassa että käytännössä selväksi Pekka Ervastin henkisen ja okkultisen aseman Suomessa julistetun suuren maailmanuskonnon keskuksenä. Sanon "teoriassa ja käytännössä", sillä tämä asia ei selviä pelkällä lukemisella, teoretisoidulla. Se vaatii selvittääkseen myöskin käytännöllistä työskentelyä kristosofian työsaralla, käytäntöä sekä säännöllisen opiskelun että muun asiaa edistävän työn muodossa. Tämä seikka selviää etsijälle lopullisesti vasta henkisessä työssä. Mutta kuten sanoimme, alkutaival on avattu J. R. Hannulan kirjallisuudessa, joten emme tähän matkaan enempää syvenny. Huomautamme vain, että kaikkien tutkimustemme ja aherrustemme jälkeen "palaamme matkaltamme" takaisin Suomeen ymmärtäen, että täällä on uusi uskonto syntynyt ja täällä on Pekka Ervast suorittanut elämäntyönsä. Meille selviää tohtori Kotkan mysterio: hän on Pekka Ervast, matkakuvauksen kirjoittaja ja "Suuren seikkailun" keskeisin henkilö.

— — —

Palestiinan matkaan sisältyy Batoryn mysterio. Tarkoitamme Palestiinanmatkaa jossain erikoisessa merkityksessä. Onhan kristosofinen totuudenetsijä tutustunut Palestiinan saavutuksiin jo aikaisemmin, onhan hän omaksunut Jeesuksen opetukset, Vuori-saarna on hänelle pyhä. Palestiinanmatkalla on siis nähtävästi löydettävä jokin erikoinen, kristinuskoon sisältyvä puoli.

Kysymme: miten olemme saaneet tiedon kristinuskosta, Jeesuksen opetuksista? Sitenkö esim., että Jeesuksen oppilaat kirjoittivat muistiin Mestarinsa opetuksia, sitoivat käsikirjoituksensa yhdeksi kirjaksi, jolle antoivat nimen "Uusi Testamentti"? Ehkä opetuslapset valmistivat vielä kirjalleen kau- niit kannet ja piirsivät kanteen ristin? Tämän teh- tyään he tarjosivat kirjansa ihmisten käyttöön! Näinkö olemme saaneet kristinuskon pyhän kirjan? Näinkö Jeesuksen opetukset ovat tulleet luok- semme?

Ei, vastaa historia. Muutamat tutkijat ovat tul- leet jopa niinkin negatiivisiin tuloksiin kristinuskon alkuajoista, että väittävät evankeliumeja pakana- uskonnoista lainatuiksi legendoiksi. Niin vähän on historiallisia tietoja Jeesuksen elämästä, niin vähä- pätöiseksi Jeesuksen aikalaiset arvostelivat hänen opetuksensa, etteivät historiankirjoittajat katsoneet tarpeelliseksi mainita hänestä kyllin selvästi. Vain Uudessa Testamentissa olevat, useamman kirjoitta- jan kirjoitukset ovat säilyneet nykyajalle kopioina, sillä alkuperäisiä kirjoituksia ei tiettävästi ole löy-

detty. Legenda kertoo eräästä kirkolliskokouksesta, jossa evankeliumit, joita silloin oli paljon enemmän, asetettiin pöydälle pystyasentoon, sillä ne olivat käärön muodossa. Piispat kulkivat piirissä pöydän ympäri ja puhalsivat "pyhää henkeä" kirjakääröihin. Monet käärot kaatuivat, mutta ne, jotka jäivät pystyyn, otettiin Uuteen Testamenttiin. — Olkoon kerrottu totta tai tarua, niin "Pistis Sophian" löytö kertoo alkukristillisiä kirjoituksia olleen enemmän. — Tosin eräät historioitsijat mainitsevat Jeesuksen, kuvaten hänet rikolliseksi. Mutta jos asetumme nykyaikaisen kriittillisen historian tutkijan kannalle, niin nuo maininnat Jeesuksesta eivät todellakaan tunnu erikoisen päteviltä. Nehän ovat ajalta, jolloin Jeesus-nimi oli sangen yleinen, ja jolloin kivittämiset ja ristiinnaulitsemiset olivat jokapäiväisiä tapah-tumia. Kun nykyajan tutkijat löytävät kaiken historiallisen ryönän seasta viitteen alkukristillisestä ajasta, niin he eivät pidä löytöään ehdottoman pä-teväenä todistuksena.

Tällainen hämäryys on arveluttavaa. Entä jos Jeesus ei ole koskaan elänyt, jospa kristinuskonkin lainattu pakanuudesta, kuten muutamat tutkijat väittävät? Olihan Amerikan Inka-kansalla ristin-merkki pyhänä vertauskuvana jo silloin, kun Ame-rikka löydettiin. Ei ole perin kestävä se katolisen kirkon keksimä selitys, että saatana oli vienyt ristinmerkin jo etukäteen Amerikkaan pettääkseen sillä ihmisiä. Niin ikään on löydetty esim. leivän ja viinin käyttötapoja jo muinaisten uskonnollisten

menojen yhteydessä, joten tunnettu kristillinen sakramentti ei suinkaan ole kristillistä alkuperää. Kristilliset muutomenot, merkit ja rituaalit ovat osoittautuneet muualta lainatuiksi, ne ovat aito pakanallisia jäljennöksiä, joskin nykyisellään vääristyneitä ja muuttuneita. Onko siis olemassa mitään tutkimukset kestävää johtolankaa ja todistusvoimaista sidettä nykyajan ja alkukristillisen ajan välillä?

On eräs pätevä side, Paavali, kuten Pekka Ervast kertoo. Paavali on historiallinen henkilö, hänen olemassaolonsa tunnetaan ja tunnustetaan. Apostolien teoissa kerrotaan Paavalin tavanneen sekä Pietarin että muita Jeesuksen oppilaita. Täten on löydetty puuttuva side ja ansio lankeaa välittömästi Paavallille, koska hänen persoonallisuutensa on historiallinen todiste kristillisen alkuseurakunnan olemassaolosta.

Tutkiessamme alkukristillisiä aikoja kiintyy huomiomme siihen Jeesuksen oppilaitten käsitykseen, jonka mukaan Jeesuksen sanoma oli tarkoitettu yksinomaan juutalaisille. Kerrotaan mm. Korneliuksesta, italialaisen sotaväenosaston päälliköstä, josta tiedettiin vain pelkkää hyvää ja joka sai näyssä kehoituksen kutsua Pietari luokseen. Juutalaisena Pietari olisi tuskin lähtenyt, ellei hänkin olisi saanut näyssä kehoitusta seurata kutsua. Ollessaan katolla rukoilemassa Pietari meni hurmokseen ja näki näyn. Siinä hänelle annettiin syötäväksi eläimiä,

joita hän oli pitänyt saastaisina, juutalaisen käsityskannan mukaan. Tämän näyn nähtyään Pietari vasta ymmärsi, että Jeesuksen sanoma oli tarkoitettu pakanoillekin. Hän meni Korneliuksen luo ja koko Korneliuksen perhe tuli Kristuksen oppilaiksi. — Juutalaiset odottivat Messiasta, kansan vapauttajaa. Messias-uskosta oli muodostunut raja-aita Juudan kansan ympärille. Messias-ajatus oli niin syöpynyt juutalaisiin, että Jeesuksen oppilaatkin olivat tuon ajatuksen ja uskon läpäisemiä. Sen sijaan Paavali, joka ei ollut Jeesuksen välitön oppilas ja oli tutustunut myös helleeniläiseen sivistykseen, ymmärsi henkisen kokemuksensa nojalla Jeesus Kristuksen sanoman yleismaailmalliseksi. Hän alkoikin julistaa sanomaansa ns. pakanoille. Mutta tämä synnytti voimakkaan erimielisyyden Paavalin ja toisten apostolien välille, ja Paavali kutsuttiin Jerusalemiin selvittämään tilannetta. Tämä tapahtui arvelujen mukaan v. 48—49 ja sitä nimitetään Jerusalemin apostolikokoukseksi. Siellä syntyneessä väittelyssä Pietari nousi puolustamaan Paavalia ja vetosi puolustuspuheessaan edellä kerrottuun näkyynsä. Kokouksessa päästiinkin yksimielisyyteen. Paavalille ja eräälle toiselle oppilaalle annettiin lupa puhua Jeesuksen sanomaa ulkopuolisille. Paavalin tarmokkaan työn ansiosta syntyi voimakas alkukristillinen seurakunta Antiokiaan ja pienempiä seurakuntia muuallekin. Antiokian seurakunnan jäseniä alettiin tiettävästi ensimmäisinä kutsua kristityiksi. Heiltä ei vaadittu ympärileikkausta, kuten juutalais-kristityiltä, heille

annettiin vain eräitä velvoituksia mm. ruuan suhteen.

Juutalais-kristillisyys jakautui myöhemmin kahtia. Toinen haarautuma muodosti tavallaan rahvaanuskonnon ja toinen haarautuma oppineiston uskonnon. Rahvaanomaisenkin kristillisyyden kannattajat jakautuivat vielä kahteen rinnakkaisvirtaukseen: natsareeneihin ja ebioniitteihin. Natsareenien sanotaan uskoneen Jeesuksen neitseelliseen syntymään, jota vastoin ebioniitit uskoivat Jeesuksen syntyneen Jumalan Pojaksi vasta Jordanin kasteessa. — Toinen, oppineiston kannattama juutalais-kristillinen virtaus sisällytti itseensä gnostilaisuuden, jonka sanotaan olleen lähtöisin apostoli Johanneksesta.

Juutalais-kristillinen liike joutui ajan ollen sangen ahtaalle ja syy oli ensikädessä siinä, ettei Juudan kansa, vaikka sitä oli valmistettu Jeesuksen sanoman vastaanottajaksi, ottanut suuren Opettajansa sanomaa vastaan riittävän voimaperäisesti. Kun roomalaiset valloittivat Jerusalemin, niin siihen loppui juutalais-kristillisyys. Olihan se ollut kaunis yritys, olivathan Jerusalemin köyhät yrittäneet toteuttaa Mestarinsa oppia: luovu kaikesta. Mutta Paavali keskittyi alusta alkaen ankaraan työskentelyyn, sillä hän ymmärsi, että Jeesuksen sanoma on saatava kansojen tietoisuuteen. Ahkeralla työllään ja ankarilla ponnistuksillaan hän sai muodostumaan seurakuntia paitsi Antiokiaan, myöskin Makedoniaan, Kreikkaan, Roomaan... Kaikkialla näemme Paavalin jälkiä, sillä hän matkusti yhte-

nään maasta maahan, opetti ja puhui jokaisessa sopivassa ja sopimattomassa tilaisuudessa. Vaikka juutalais-kristillisyyys hävisi, niin kristinusko sai jalansijaa muualla, ja tämä kaikki oli Paavalin ansiota. Pekka Ervastian sanat kirjassa "Paavali ja hänen kristinuskonsa": "Ilman Paavalia meillä tuskin olisi mitään kristikuntaa ja mitään kristinuskoa", pitävät siis paikkansa.

Näinkin pikainen "Palestiinanmatka" antaa sen arvokkaan opetuksen, että vain äärimmäisen voimakas työskentely uskonnon puolesta kantaa kestäviä hedelmiä, sillä vastustavat voimat ovat suuret. Paavali on tässäkin suhteessa vertaansahakeva esimerkki, sillä hän jaksoi kaikkien vaikeuksiensakin keskellä julistaa Mestarinsa sanomaa täydellä tarmolla. Kirjeissään hän kertoo eläneensä ainaisen painostuksen alaisena. Hän oli vaarassa petojen ja ihmisten tähden, vaarassa maalla ja merellä. Hän kantoi kahleita vuodesta vuoteen . . . , mutta mitkään vaikeudet eivät saaneet häntä keskeyttämään elämäntehtäväänsä. Peräänantamattomasti hän opetti, nuhteli ja kehoitti. **Hänen ansiostaan meillä nyt on kristinusko**, joskin se on ihmisten käsissä myöhemmin vääristynyt tuntemattomaksi.

Jotta matkastamme muodostuisi opintomatka, on meidän palattava jälleen Suomeen.

— — —

Kysymme: Mihin Jeesus Kristuksen sanoma tähtää? Vastauksen saamme Paavalilta. Ensimmäisen

korinttolaiskirjeen 15. luvussa hän kirjoittaa mm.: ”Sillä niin kuin kaikki kuolevat Aadamissa, niin myös kaikki tehdään eläviksi Kristuksessa, mutta jokainen vuorollaan: esikoisena Kristus, sitten Kristuksen omat hänen tulemuksessaan; sitten tulee loppu, kun hän antaa valtakunnan Jumalan ja Isän haltuun, kukistettuaan kaiken hallituksen ja kaiken vallan ja voiman. Sillä hänen pitää hallitseman... **Vihollisista viimeisenä kukistetaan kuolema**”. — Kun Kristus syntyy ihmisessä ja kasvaa miehuuden täyteen mittaan, niin valta on silloin Kristuksella, ihminen on antanut valtansa hänelle. Mutta Paavalin sanat: ”sitten tulee loppu, kun hän antaa valtakunnan Jumalan ja Isän haltuun” ja ”vihollisista viimeisenä kukistetaan kuolema”, viittaavat selvästi historiallisiin tapahtumiin. Onhan kristikunnan alkua ajoista asti puhuttu ns. Kristuksen toisesta tulemisesta ja ymmärretty, että Kristus tulee voittajana, tuomiolle, valtaistuimellaan istuen. J. R. Hannula puhuukin tuomiokaudesta, opettaa tuomion ajan olevan käsillä, sillä nyt ovat kansatkin kutsutut tuomiolle. Kansojen ahdistus ja yleismaailmalliseksi paisunut sota osoittaa kansojen olevan nyt tuomiolla. Siis jotakin on ”annettu Isän haltuun”. Kuoleman voittaminen on tullut ajankohtaiseksi, jos tahdomme elää maapallolla. Isän uskonto on syntynyt, ja sillä on valta ja voima alustavan ratkaisevasti myös maan päällä. Se vaikuttaa toistaiseksi niiden ihmisten elämässä, jotka antavat itsensä Isän valtiikan johdettaviksi.

Pekka Ervast antaa "Suuressa seikkailussa" professori Batoryn lausua nuo paljon puhuvat sanat: "...kristikunta kaipaa uutta reformaatiota. Lutherin uskonpuhdistus oli jäänyt kesken... Lutherin työ oli valmistusta. Nyt lähestymme uutta aikaa... Kuulkaa nyt. Jeesus Kristus, kaikkien meidän Mestariimme, tahtoo, että uskonpuhdistus pannaan toimeen. Häntä surettaa kirkkojen materialismi, dogmien vääryys ja todellisen uskon puute. Hän on sanonut Paavalille: tee velvollisuutesi. Paavali on kirkkojen muodollinen luoja. Paavali on vastuussa kirkon toivottomasta tilasta. Paavali etsii vanhoja ystäviä". — Tässä on annettu selvä kehoitus: Palestiinanmatkalta on palattava takaisin Suomeen, sillä Suomessa selviää myös Batoryn mysterio. Samoin kuin Batory oli muodostanut veljeskunnan uskonpuhdistusta silmälläpitäen, samoin on Suomessa uskonpuhdistustyö käynnissä.

Suomessa alkaneen uskonpuhdistustyön pohjaviritys selviää Paavalin lauseesta: "Vihollisista viimeisenä kukistetaan kuolema". Samoin kuin maailman kansat ovat asetetut silmätysten kuolemanprobleemin kanssa, samoin ovat henkisen tien kulijat asetetut. Tai oikeammin sanoen: henkisen tien kulkijoiden on ensimmäisinä otettava askeleet kuolemanvoittamisen tiellä, sen jälkeen siihen kykenevät kansatkin. Emme vielä ole kuolemattomia siten kuin Mestari, joka "vaihtaa ruumista" eli syntyy uudelleen samana persoonallisuutena — milloin hyväksi näkee — jatkamaan keskenjäänyttä työtään.

Olemme jälleensyntymispakon alaisia ja se johtuu siitä, ettei meillä ole valtaa kuoleman yli. Siksi edessämme on kuolemattoman ruumiin rakentaminen, siemenen siihen saamme Jeesus Kristukselta seuraamalla hänen moraalisia ohjeitaan, kuten Pekka Ervast toistuvasti opettaa. Kun meihin tulee kuolemattomuuden siemen, niin vaalimalla sitä se kasvaa. Näkymättömästä eetteriruumiistamme ja tämän fyysillisen ruumiimme voimista muodostuu iankaikkinen ruumis. Tästä puhuu Paavalikin sanoessaan "kylvetään aineellinen ruumis ja kasvaa hengellinen ruumis".

Kysyessämme elämän tarkoitusta ihmiseen nähden, mihin tämä elämänkoulu pyrkii meitä kasvatamaan, saamme kristosofialta vastauksen: elämä tähtää siihen, että meistä tulisi luovia jumalia, että meistä tulisi — Jeesuksen sanoja käyttääksemme — työntekijöitä Jumalan viinimäessä. Tätä ihmiskuntaa ohjaa Kristuksen salainen, Valkoinen Veljeskunta ja elämä pyrkii kasvattamaan meistä tuon Veljeskunnan kansalaisia, jotta oppisimme tekemään sitä työtä, jota tuo Veljeskuntakin tekee. Mutta voidaksemme jatkuvasti tehdä sitä työtä, meillä pitää olla kuoleman voittanut, kestävä muoto. Ihmisen muodon perustyyppi on kyllä Kristuksessa, mutta se ei ole toimiva, ennen kuin me ihmiset kasvamme tuon perustyyppin kaltaisiksi. Fyysillinen muoto meillä kyllä on, mutta aikanaan kuolema voittaa sen, ja kun kuolemanjälkeisessä elämässä tämän fyysillisen muodon varjo, sielummekin hä-

viää, niin olemme elämän armoilla. Siksi meidän tulee kasvattaa itsellemme kestävä muoto, jotta aina voisimme tehdä jumalten työtä. Sillä vain teko, työ, kasvattaa meitä. Pekka Ervast kertoo tästä sattuvasti kirjassaan "Christosophian peruskysymyksiä II" seuraavasti: "Kuitenkin kaikki näkyy olevan olemassa sitä varten, että jotain saataisiin aikaan, tehtäisiin. Ja sentähden huomaamme, kuinka oikeat ovat sanat Goethen "Faustissa": 'Alussa oli teko'. Se merkitsee, että kaiken takana on tekemisen halu; kaiken salaisuutena on oleminen. Sillä tehdä ei voi, jollei ole, ja tehdä voi myöskin ainoastaan sitä mukaa ja siinä määrin, mitä on. Ihminenkään ei voi tehdä sitä, mitä hän ei ole. Hän ei voi elää, mitä hän ei ole, ei tehdä tekoja, jotka eivät ole hänen sisässään. Oleminen on takana; ilmeneminen on teko, ja sen tähden on ilmenemisen takana teon välttämättömyys. Sentähden ihminenkään ainoastaan tajuntakeskuksena ei ole vielä mitään maailmankaikkeudessa; mahdollisuuksiltaan kyllä, mutta ei olemukseltaan ole tekijä. Sillä jokaisen ihmisen on oltava tekijä maailmankaikkeudessa. Sitä varten on ainakin koko ilmennys olemassa... ilmennys on olemassa toimintaa varten... Sillä ainoastaan teko, toiminta, todistaa olemassaololle, absoluutille, että elävä olento on tekijä maailmankaikkeudessa. Sitä varten siis ihminenkin on syntynyt minuudeksi, että hän tulisi tekijäksi".

Nämä Pekka Ervastian lauseet paljastavat meille saman totuuden, jota hän muussa yhteydessä ku-

vailee sanoilla: "Ainoastaan auttamalla tulemme auttajiksi, ainoastaan oppimalla tulemme opettajiksi ja ainoastaan työtä tekemällä tulemme taitaviksi työntekijöiksi Jumalan viinimäessä". Meidän kasvamisemme ihmisyyden tiellä käy tekojen kautta. Ainakin nyt, kun ihmiskunnalle on avautunut lopullinen henkisen elämän tie, se kulkee tekojen kautta. Ja mikä on tuo teko? Se on työskentelemistä ihmisyyden kohottamiseksi maailmassa, sitä samaa työtä, jota Mestarit tekevät Kristuksen Valkoisessa Veljeskunnassa. Se on työtä ihmisyyden puolesta, alkaneen suuren maailmanuskonnon työkentällä. Tässä työssä on se lupaus, että saamme Kristukselta kuolemattoman ruumiin siemenen, joka henkisessä työssä edelleen kasvaa, ja näin tulemme tekijöiksi maailmankaikkeudessa. — Kun käännämme huomiomme Paavaliin, niin näemme, miten hän oli ratkaissut tämän kysymyksen. Hän oli erikoinen esimerkki meille työnteon tarmokkuudessa ja taitavuudessa. Ja erikoista hänen työssään Kristuksen sanoman puolesta oli se, että hän aina vetosi Kristukseen sanoen, se on Kristus hänessä, joka ohjaa. Itse hän ei tunnustanut olevansa mitään, vain Kristus hänessä oli kaikki kaikessa. Hän teki työtään Kristuksen johdolla, ei oman suunnitelmansa mukaan. Hän ei väsynyt, ei napissut; hän kärsi vainoa, oli haaksirikoissa merellä, kantoi kahleita . . . , mutta aina hän luotti Kristukseen ja jaksoi kestää kaiken. — Tämän opetuksen saamme Paavalilta, kun kuvaannollisella Palestiinanmatkallamme tutkimme

ihmisen tarkoitusta. Ja kun tältä matkaltamme palaamme Suomeen, niin löydämme "Suuresta seikkailusta" Batoryn, joka oli myöskin jossakin merkityksessä voittanut kuoleman, sillä hänen sanotaan vain vaihtavan ruumista. Ja edelleen näemme Suomessa työskennelleen J. R. Hannulan. Hänestä on sanottava, että hän kantoi kunniakkaalla tavalla Paavalin manttelia: hänkään ei väsynyt työssään Kristuksen ja Pekka Ervastian sanoman puolesta.

IV

J. R. HANNULAN ELÄMÄNTYÖ

Tunnettu teosofinen ja kristosofinen työntekijä ja uranuurtaja J. R. Hannula, jonka elämäntyöhön yritämme seuraavassa tutustua, syntyi joulukuun 8 p:nä 1873 Pukkilan pitäjässä Porvoonjoen varrella ja kuoli Tampereella 11 p:nä maaliskuuta 1956, kello 4 aamulla.

Yllä oleva otsikko, asetettuna lyhyelle kirjoitukselle, jossa yritetään selvittää yli neljäkymmentä vuotta uutterasti työskennelleen teosofisen kirjailijan elämäntyötä, saattaa tuntua rohkealta. Siksi huomautankin heti alussa, ettei ole tarkoituksaan ryhtyä luomaan minkäänlaista historiikkaa, vaan yritämme tutkia J. R. Hannulan elämäntyötä eräältä — sanoisimmeko — sisäisemmältä puoleltaan. Mainitsemme vain lyhyesti, että J. R. Hannula tutustui teosofiaan v. 1907, liittyi Teosofiseen Seuraan v. 1909 ja oli mukana ensimmäisillä Pekka Ervastian johtamilla teosofisilla kesäkursseilla v. 1912. Seuraavana vuonna, tammikuun 3 p:nä 1913, hän koki vakavan henkisen kokemuksen, jota hän nimittää uudestisyntymiseksi. Vuonna 1915 syksyllä hän

jätti silloisen toimensa Someron meijerin isännöitsijänä ja antautui kokonaan teosofiseen työhön.

— — —

Teosofia kertoo Länsimaitten unohtaman totuuden, että elämä on koulua, jossa meitä kasvatetaan luokalta luokalle. Tämä kasvatustyö ei tapahdu ainoastaan tämän yhden elämän puitteissa. Paitsi tätä näkyväistä elämää, on myöskin kuolemanjälkeinen elämä, jossa koulunkäynti jatkuu fyysisen elämän loputtua. Aikanaan seuraa uusi jälleensyntyminen takaisin maiseen elämään, ja niin koulunkäyntimme jatkuu ruumistuksesta toiseen. Elämä ei ole jotakin leikkiä, vaan sillä on tarkoitus ja päämäärä. On olemassa inhimillinen täydellisyys, jota kohti kuljemme, ja — opettaa teosofia — on myöskin niitä, jotka ovat tämän täydellisyyden saavuttaneet. Ovathan toiset elämänkoulussa ahkerampia kuin toiset, muutamat ovat enemmän ponnistaneet ja myöskin enemmän saavuttaneet. Siksi olemme sielullisesti erilaisia. Kykymme, taipumuksemme, tottumuksemme ja tapamme ovat edellisten elämiemme saavutuksia. Heikkoutemme ja puutteemme ovat omien laiminlyöntiemme seurauksia.

Mutta toisaalta on todettava, että kun synnymme lapsina ja alamme elämämme, niin kaikki olemme eräässä suhteessa toistemme kaltaisia: olemme tietämättömiä elämän tarkoituksesta. Emme tiedä eläneemme ennen ja siksi elämä on suuri mystério. Otamme vastaan ympäristön ja yhteiskunnan meille

antamaa opetusta ja kasvamme eräänlaisiksi yhteiskunnan osiksi. Hapuilemme henkisessä pimeydessä. Tämä johtuu siitä, että meillä on uusi ruumis, jonka olemme saaneet vanhemmiltamme, ja useimmassa tapauksessa koko persoonallisuutemme on uusi, sillä entinen tuttu persoonamme sielunsisältöineen on haihtunut kuolemanjälkeisessä elämässä. Monen monet ihmiset tyytyvätkin elämään tietämättömyydessä ja niin heidän koulunkäyntinsä tapahtuu hitaasti. Useimmista kasvaa aivan kuin osia yhteiskuntakoneistoon.

Yleensä vasta nuoruusvuosien mentyä alkaa näkyä tuo vähemmän ja enemmän ponnistaneen sielun ero. On ihmisiä, jotka eivät saata elää tietämättömyydessä, heissä herää merkillinen kysyjä. He alkavat epäillä kasvattajiensa viisautta, olosuhteiden oikeudenmukaisuutta ja he tahtovat tietää, mitä elämä on. Silloin tällöin syntyy tällaisia totuuden ja Jumalan etsijöitä. Lapsina ja usein vielä nuoruusvuosinakin he ovat muiden ihmisten kaltaisia, sillä onhan heilläkin uusi ruumis, joka ei ole vielä tottunut alistumaan käyttäjänsä sielunelämän vaatimuksiin. Kunnes heissä aikanaan pyrkii esiin entisten elämien henkisissä ponnistuksissa saavutettu etsijän tarmo. Tällaisia etsijäsieluja on aina elänyt vähäinen joukko ja heidän keskuudessaan tapaamme muutamia, jotka eivät ole etsinnässä pysähtyneet ennen kuin ovat löytäneet totuuden. Eräs historian tuntema etsijäsielu oli Paavali. Hänen elämänvaiheistaan saamme melkoisen seikkaperäisiä

tietoja mm. Apostolien teoista ja Paavalin omista kirjeistä. Täysin selventävän lähteen saamme Pekka Ervastian kirjasta "Paavali ja hänen kristinuskonsa".

Paavali oli syntynyt Juudanmaan ulkopuolella, Kilikian Tarsossa, juutalaisista vanhemmista. Hän oli siis tutustunut mm. kreikkalais-helleeniläiseen sivistykseen, mutta oli saanut opetusta myöskin juutalaiselta rabbiinilta, Gamaliel vanhemmalta. Jo oppivuosinaan hänessä heräsi vanha totuudenetsijä, joten hän tuli tehneeksi vertailuja eri elämäntietomusten välillä. Kreikkalaisuuden hän havaitsi liian köykäiseksi, mutta näki myöskin parhaassa juutalaisuudessa taantumisen merkkejä. Paavali oli "siviilisäädyltään" farisealainen, sillä hänen mielestään tämä lahkokunta ymmärsi parhaiten mooseslaisen lain kirjaimen pyhyiden. Hän ei tyytynyt pintapuoliseen uskonnollisuuteen, vaan uskonto merkitsi hänen mielestään elämän vakavinta asiaa. Sen vuoksi juutalaisuus sellaisena kuin hän sen oli ymmärtänyt ratkaisi parhaiten ihmiselämän arvoitukset. Mutta Paavali ei jäänyt vain tämän seikan toteamiseen, vaan hänen etsijäsielunsa vei hänet työskentelemään omaksumansa elämänymmärryksen puolesta. Ja koska silloin tällöin esiintyi erilaisia opettajia, jotka yrittivät kerätä puolelleen kannattajia ja joiden opetukset näyttivät tähtäävän juutalaisuutta vastaan, niin Paavali näki tarpeelliseksi ryhtyä vastatoimenpiteisiin. Hän sai kuulla mm. kristityistä, jotka melkoisen selvästi halveksivat juuta-

laisuutta. Tällainen ilmiö näytti olevan suoranaista kansan villitsemistä. Siitä johtui Paavalin taistelu kristittyjä vastaan. Ja koska juutalaisuus Paavalin käsityksen mukaan hyväksyi väkivallan, niin hän ryhtyi suorastaan väkivaltaisiin toimenpiteisiin kristittyjä vastaan.

Paavalin elämäntarina kertoo hänen olleen vakavista vakavimman etsijäsielun. Hän erehtyi ryhtyessään taistelemaan kristittyjä vastaan, mutta syy oli siinä, ettei hän tiennyt olevan pelastusta muualla kuin juutalaisuudessa. Siksi hän teki totta siitä, minkä näki oikeaksi ja hyväksi, ja se veikin lopulta totuuden löytämiseen.

Luonnollisesti näin tarmokas sielu sai myöskin kannattajia ja oppilaita. Niinpä kerrotaankin Paavalilla Damaskoon matkustaessaan olleen mukanaan tovereitakin, oppilaita. Apostolien teoissa kerrotaan koko tapahtumasarja Damaskoskokemuksineen kaikessa järkyttävyydessään: "Mutta Saulus puuskui yhä uhkaa ja murhaa Herran opetuslapsia vastaan ja meni ylimmäisen papin luo ja pyysi häneltä kirjeitä Damaskon synagoogille, että keitä hän vain löytäisi sen tien vaeltajia, miehiä tai naisia, ne hän saisi tuoda sidottuina Jerusalemiin. Ja kun hän oli matkalla, tapahtui hänen lähestyessään Damaskoa, että yhtäkkiä valo taivaasta leimahti hänen ympärillensä; ja hän kaatui maahan ja kuuli äänen, joka sanoi hänelle: 'Saul, Saul, miksi vainoat minua?' Hän sanoi: 'Kuka olet, herra?' Hän vastasi: 'Minä olen Jeesus, jota sinä vainoat. Mutta nouse ja mene

kaupunkiin, niin sinulle sanotaan, mitä sinun pitää tekemän'. Ja miehet, jotka matkustivat hänen kanssaan, seisoivat mykistyneinä: he kuulivat kyllä äänen, mutta eivät ketään nähneet. Niin Saulus nousi maasta; mutta kun hän avasi silmänsä, ei hän nähnyt mitään, vaan he taluttivat häntä kädestä ja veivät hänet Damaskoon".

Edellä esitetty kertoo koruttomasti, miten vakava etsiminen johtaa lopulta totuuden löytämiseen. Näin tapahtui Paavalille ja tämä henkinen kokemus, uudestisyntyminen eli Jumalan löytäminen oli Paavalin myöhemmässä elämässä hänen voimansa alkulähde. Paavali koki, kuten Pekka Ervast meille opettaa, että se Kristus, jota hän oli etsinyt jo kauan ja jota hän tietämättömyydessään vainosi, se Kristus oli aivan erikoisella tavalla lähestynyt ihmiskuntaa Jeesuksessa. Se sama Kristus oli nyt Paavalissakin. Paavalikin tiesi nyt olevansa Jumalan poika. Hänessä alkoi uusi elämä. Vanha tietämätön Saulus oli poissa ja sen tilalla oli Paavali, joka tiesi.

Henkisten kokemustensa nojalla Paavaliin rinnastettavia ihmisiä tunnemme täällä Suomessa kaksi: Pekka Ervastian ja J. R. Hannulan. Heidän elämäntarinansa kertovat, että he osasivat etsiä ja kysyä, kunnes totuus valkeni. P. E:ssä näyttäytyi paljon kokenut sielu jo sangen nuorena ja monella tavalla. Mm. hän oli jo lapsena sangen korkealla tavalla psyykkisesti herkkä, vaikka hän — omien kertomustensa mukaan — ei osannut kykyjään erikoisiksi arvostaa. Niin ikään hänen moraalinen lujautensa

näyttäytyi jo nuoruusiässä siinä, että kun hän kerran suuttui nähdessään tehtävän toiselle vääryyttä ja kuuli äänen sanovan: ei sinun tarvitse suuttua. "Eikö?" sanoi P. E. ihmeissään, eikä tiennyt sen jälkeen suuttuneensa. — Mutta totuutta hän etsi. Siinä suhteessa hänkin oli muiden ihmisten kaltainen, ettei todellakaan tiennyt elämän tarkoitusta. Hän kyseli tätä salaisuutta vanhemmilta ihmisiltä, vieläpä papeilta ja piispoiltakin, saamatta kuitenkaan tyydyttävää vastausta. Kaikki ihmiset olivat yhtä tietämättömiä kuin hänkin. Mutta P. E. paini sisäistä painiaan kuin Jaakob Jumalan kanssa ja kerran tuli valo, kuten Paavalille Damaskon tiellä. Hänkin syntyi uudestaan, uudeksi ihmiseksi ja tuossa kokemuksessaan, jota hän kutsuu sekä uudestisyntymiseksi että Jordanin kasteeksi, Jumala tunnusti hänet Pojakse ja hän tiesi, että se Jumala oli hänessäkin. Tätä ainutlaatuista henkistä kokemustaan Pekka Ervast kuvailee sangen monelta puolelta ja huomauttaa vielä, että sitä voitaisiin esittää miten monelta puolen tahansa. — P. E:n kosmillis-henkisen kokemus onkin rinnastettavissa Jeesuksen Jordankasteeseen, johon hän itsekin sitä vertaa. Paavalin ja myöhemmin J. R. Hannulan kokemukset vastaavat laadultaan, vaikka eivät syvyydeltään, P. E:n ja Jeesuksen kokemuksia. — Jordankaste-kokemuksensa jälkeen P. E. sai aloittaa teosofisen työnsä Suomessa.

J. R. Hannula oli maalaistalon poika ja oli saanut tavanomaisen kirkollisen kasvatuksen. Hänen käy-

tännöllisiin ratkaisuihin vievä totuudenetsijäsielunsa heräsi vasta myöhemmällä iällä, vaikka hän lapsuudessaan jo näyttäytyi paljon kokeneeksi sieluksi. Hän kertoo mm., miten näkymätön olento puhui hänelle lapsena ollessaan. J. R. H. oli silloin vuoteessa ja olento puhui, niin kuin lapselle voidaan puhua. Mutta olennon puheessa oli vakavuutta ja jotakin, joka herätti turvallisuuden tunnetta. Mm. puhuja sanoi olevansa niin voimakas, että voittaa saatanankin. Tästä kokemuksesta jäi sellainen jälkivaikutus, että aina kun hän muisti tuota puhetta, kävi värinä pitkin selkärankaa ja sitä seurasi autuas tunne. Ilmiö lakkasi vasta sitten, kun hän liittyi Pekka Ervastian kanssa yhteistyöhön. J. R. H. mainitsee, että tuo vaikutelma oli kuin Betlehemin tähti, joka johdatti hänet seimen luo, siis Pekka Ervastian luo, hänen, joka opetuksillaan laski uuden uskonnon perustuksen. — J. R. Hannula tuli siis jo lapsena tietoiseksi siitä, että hänet on kutsuttu etsimään Jumalaa.

— — —

Ymmärtääksemme J. R. Hannulaa reformaattorina, uskonpuhdistajana, joka hän todella oli, meidän olisi etsittävä esille hänen elämäntyönsä psykologinen tausta. Tuollaisilla hengen jättiläisillä on takanaan vakava sielullinen ja henkinen kokemus, jollaisesta J. R. H:nkin kohdalla edellä mainitsimme ja joka heidän elämäntehtävänsä selvittää ja josta se alkaa. Niinpä kun Jeesus kastettiin Jordanilla, hän aloitti sen jälkeen opetustyönsä. Samoin

Paavali, koettuaan uudestisyntymisensä Damaskon tiellä, aloitti työnsä pakanain apostolina. Myöskin Pekka Ervast sai aloittaa Jordankastekokemuksensa jälkeen teosofisen työnsä Suomessa. Näin on ollut useimmilla hengen suurmiehillä ja siksi on tärkeätä ymmärtää heidän kokemuksiaan.

Pekka Ervast kertoo kirjassaan "Kristus meissä" henkisistä kokemuksista aivan realistisesti ja ymmärrettävästi. Saamme tietää, että kun ihminen seuraa Jeesus Kristuksen moraalisia ohjeita, Vuorisaarnan käskyjä, niin hän joutuu kokemaan Jeesuksen elämän tärkeimmät kohokohtat sielullisina kokemuksina. Näitä kohokohtia oli Jeesuksella varsinaisesti neljä, nimittäin syntymä, kaste, kirkastus ja Golgata. Samoin Jeesuksen seuraaja joutuu kokemaan ensin uudestisyntymisen. Se on ratkaiseva yliaistillinen kokemus, jonka painopisteenä on, että ihminen tuntee ja tietää itsensä yhdeksi toisten ihmisten kanssa. Hänessä syntyy Kristus mystillisenä todellisuutena ja hän tietää, että Kristus on jokaisessa ihmisessä. Uudestisyntymiskokemuksen läpikäynyt ihminen eroaa siis muista ihmisistä siinä, ettei hän osaa jakaa ihmisiä karsinoihin, kaikki ovat hänelle yhtä jumalallisia, kaikki ihmiset ovat hänen veljiään ja sisariaan. On aivan luonnollista, ettei tuollainen ihminen saata elää välinpitämättömänä muusta ihmiskunnasta, sillä hän tuntee kantavansa koko ihmiskuntaa sydämellään. Hän tuntee velvollisuudekseen nostaa jokaista ihmistä Kristuksen luo.

Toinen kokemus, joka seuraa Kristuksen opetuksen noudattajaa, on kaste. Sekin saattaa olla erilainen eri ihmisillä riippuen siitä, onko kyseinen ihminen kokenut kastetta jossain edellisessä elämässään vai kokeeko hän sitä nyt ensi kerran. Jos kaste on vanhan kokemuksen uusiintuma, niin keskuskohta on siinä, että hän kuulee Isän tunnustavan hänet Pojakseen.

Kasteen jälkeen seuraavat kiusaukset, joita on kolme, vastaten ihmisen kolmea olemuspuolta, hänen fyysillis-eetteristä ruumistaan, astraalis-menttaalista sieluaan ja kolmanneksi persoonallista minäänsä. Sitten hän saa tehtäväkseen ryhtyä opettamaan toisia ihmisiä, näyttämään heille tietä Jumalan valtakuntaan. Kun hän on tehnyt sitä työtä kyllin kauan, niin muutamat ihmiset alkavat ymmärtää häntä opettajana. Nämä ihmiset, ainakin jotkut heistä, saavat olla mukana siinä tapahtumassa, jota sanotaan kirkastukseksi. Kolmas kokemus on Golgatan tie, joka johtaa persoonallisuuden kuolemaan.

Kun näin ymmärrämme Kristuksen seuraajan elämänvaiheita, hänen henkisiä kokemuksiaan, niin saatamme näiden kokemusten valossa ymmärtää tuollaista henkistä työntekijää itseään. Huomaamme hänen työllään olevan todellisuuspohjan näissä henkisissä kokemuksissa. Niinpä, kun ajattelemme esim. Paavalin Damaskoskokemusta, kun tutkimme sitä näiden P. E:n antamien kuvausten valossa, niin huomaamme siinä olevan useampia kokemuksia yhdessä. P. E. sanookin, että niitä voi tulla useampia

yhdessä, jos on kyseessä paljon kokenut sielu. Olihan Damaskoskokemus Paavalille luonnollisesti uudestisyntyminen, sillä eihän hän ollut ennen kokenut sellaista. Mutta se seikka, että hänkin sai aloittaa työnsä Kristuksen sanoman puolesta tuon kokemuksensa jälkeen selvittää, että se oli myöskin kaste. Mutta siihen sisältyi vielä enemmän. Paavalihan oli vanha vihitty, paljon ponnistellut sielu, ja Uuden Testamentin kuvauksesta selviää, että hänellä oli Damaskoon mennessään mukana tovereita. Ne olivat hänen opetuslapsiaan, niitä, jotka näkivät Paavalissa oikean juutalaisuuden edustajan. Nämäkin kuulivat ja näkivät jotakin silloin, kun Paavali sai Damaskoskokemuksensa. He saivat olla todistajina. Tämä selvittää, että Paavalin kokemuksessa oli mukana myös kirkastus, siinä tuli kolme kokemusta samanaikaisesti. Samoin Pekka Ervast nimittää omaa kokemustaan paitsi uudestisyntymiseksi, myöskin Jordanin kasteeksi. J. R. Hannulan uudestisyntyminen oli samalla myös kaste, sillä hänkin suuntautui sen jälkeen teosofiseen työhön.

Edellisen ymmärtämisestä saamme oikean lähtökohdan J. R. Hannulan elämäntyölle. Ei se nojautunut kevytmieliseen innostukseen teosofisia aatteita kohtaan. Ei hän lähtenyt niitä julistamaan hetken ailahtuksesta, vaan takana oli henkinen todellisuus. Hänkin oli kulkenut Jeesus Kristuksen jälkiä ja löytänyt elävän Kristuksen, saman, minkä Paavali löysi ja minkä Pekka Ervast löysi.

Mutta henkinen elämä ei ole aivan todellista, ellei se tule aivan kuin tulessa koetelluksi. Niinpä J. R. H:kin joutui käytännössä ratkaisemaan aseettomuuskysymyksen, ottamaan sen askeleen, josta todellinen kristinuskko alkaa. Emme voi täydellä todella seurata Jeesuksen moraalia, elleimme ole ensin seuranneet aivan käytännössä vanhan liiton moraalii. Niinpä Buddha ja Mooses sanoivat: älä tapa. Ja Jeesus lisäsi: Pistä miekkasi tuppeen, sillä ken miekkaan tarttuu, hän miekkaan hukkuu. J. R. H:kin joutui silmätysten sodan kanssa kansalais-sodan aikana. Hän kierteli silloin esitelmiä pitäen ja kirjoja myyden, mutta joutui erääseen silloiseen sotaesikuntaan ja hänelle tarjottiin asetta. Hän kieltäytyi siitä ja kertoo itse, miten tuo tapahtuma aivan ratkaisevalla tavalla asennoitti hänet uudelleen siihen elämäntehtävään, jota hän parhaillaan suoritti. Hän tuli aivan käytännöllisellä tavalla ratkaisseeksi sotakysymyksen, vanhan liiton parhaimman ja syvimmän moraalisen opetuksen. Siksi hänestä saattoi tulla käytännöllisen uskonpuhdistuksen reformaattori.

Ottaen huomioon J. R. H:n koko elämäntyön, tämä kaikki oli vain valmistusta. Hänen varsinainen elämäntehtävänsä tässä ruumistuksessa oli sitenkin se työ, jonka hän aloitti varsinaisesti P. E:n poismenon jälkeen. Se työ keskittyi Pekka Ervastian henkisen ja okkultisen aseman selvittämiseen.

Teosofinen elämänymmärrys paljastaa meille sen Länsimailla unohduksiin joutuneen totuuden, että ih-

miskuntaa ei ole jätetty kulkemaan omin päinsä, vaan meillä on takanamme näkymätön johto, täydellisten ihmisten Salainen Veljeskunta. Sen muodostavat ne ihmiset, jotka kaitaa henkistä tietä kulkien ovat saavuttaneet inhimillisen täydellisyyden. Tämän Veljeskunnan hoiviin on ihmiskunta jätetty.

Pekka Ervast opetti, että on syntymässä uskonto koko ihmiskuntaa varten. Hän sanoi nimenomaan, ettei uusi uskonto tule enää vain jotakin rotua tai ihmisryhmää varten, kuten tähän asti on tapahtunut, vaan koko ihmiskuntaa varten. Tällainen oli ennen kuulumaton julistus. On nimittäin muistettava, että uskonnon synty ja leviäminen ovat suorassa suhteessa julistajansa sanoman syvyyteen ja valtavuuteen. Buddhan sanoma oli niin mullistava, että miljoonat ihmiset uskoivat siihen ja lähtivät seuraamaan hänen opetuksiaan. — On kuitenkin todettava, että vanhat uskonnot olivat tarkoitettukin kansoja ja rotuja varten. Juutalaisten uskonto oli aivan silminnähtävästi kansallis-uskonto ja Buddhan suuri sanomakin soveltui parhaiten Itämaille. Siellähän oli harjoitettu mietiskelyä vuosituhansia, joten Buddhan sanomalle oli siellä valmista maaperää. Jeesuksen sanoma oli jo yleismaailmallisempi. Ja vaikka hänen sanomansa onkin madaltunut ihmisten käsissä, niin siitä huolimatta siihenkin sisältyi niin suunnaton voima ja majesteettius, että valtavat joukot ovat siihen ihastuneet. Millainen onkaan sitten se uskonto, joka on tarkoitettu

koko ihmiskunnalle, joka on niin syvä ja kaikki pulmat ratkaiseva, että se pätee elämän ohjeeksi kaikille ihmisille.

Tähän ydinkohtaan J. R. Hannula tähtäsi. Oli nimittäin olemassa pätevät syynsä ryhtyä tutki-
maan tätä kysymystä. H. P. B. oli itse sanonut ole-
vansa viime vuosisadan lähettiläs ja hän oli sanonut,
ettei Valkoinen Veljeskunta, siis Idän Veljeskunta,
lähetä ketään maailmaan ennen vuotta 1975. Vaikka
siis H. P. B. sanoi näin, niin meillä täällä Suomessa
eli ja teki työtään Pekka Ervast, jonka kirjallisuus
ja muut opetukset olivat syvyydeltään ja moraalil-
taan Jeesus Kristuksen opetusten tasalla, sillä kaikki
hänen opetuksensa pohjautuivat Vuorisaarnan mo-
raaliin. Nousi siis kuin itsestään kysymys Pekka
Ervastin suhteesta siihen uskontoon, jonka synty-
misestä hän itse puhui. On muistettava, että puu
tunnetaan hedelmistään ja opettaja opetuksistaan.
Johan Jeesuskin varoitti, ettei pidä uskoa, vaikka
joku sanoisi Kristuksen olevan huoneessa tai erä-
maassa, ei merkitse mitään, vaikka joku sanoisi
olevansa miten merkillinen olento tahansa. Opettaja
tunnetaan opetuksistaan. Oli siis tutkittava P. E:n
opetuksia ja ne opetukset ovat todellakin ainut-
laatuisia. Lisäksi P. E. oli itse peitetysti antanut
ymmärtää, että sietää tutkia ja ottaa selvää asiois-
ta. Henkisen elämän laki kuuluu, ettei opettaja itse
sano, kuka hän on, vaan se on niiden sanottava,
jotka tietävät.

J. R. H. teki siis tiettäväksi, ettei P. E:n tapauksessa ole kysymys niistä vuosisatalähettiläistä, joita Salainen Veljeskunta lähettää jokaisen vuosisadan viimeisellä neljänneksellä. Mutta koska P. E. kuitenkin oli omalla työllään osoittanut suuruutensa, niin mikä oli hänen henkinen ja okkultinen asemansa?

P. E. oli tehnyt sängen perusteellisesti selvää Jeesus Kristuksen asemasta. Hän sanoo kirjassaan "Teosofian sanoma nykyajalle", että Jeesus oli Logoksen Poika-ryhmän johtaja. Muissa yhteyksissä hän antaa ymmärtää Buddhan olleen Pyhän Hengen täydellisin ilmennys. Näin ollen J. R. H:n oli selvitettävä Valkoisen Veljeskunnan eri asteita ja työssään hän seurasi P. E:n esittämiä suuntaviivoja. Se Salainen Veljeskunta, joka lähettää vuosisatalähettiläitä, muodostettiin maapallolle toisista planeetoista tulleet Mestareitten avulla ja sitä on nimetty mm. Himaalajan Veljeskunnaksi, Hebrealaiskirjeessä Melkisedekin veljeskunnaksi. Mutta Jeesus oli, kuten Hebralaiskirjekin sanoo, tullut ylimmäiseksi papiksi Melkisedekin järjestyksen mukaan, siis saavuttanut Himaalajan Veljeskunnan korkeimman asteen. Ja P. E. lisää, että Jeesuksessa ruumistui aurinkokuntamme Logos, Jumala Poikana. Ja koska P. E:n sanoma ei jää missään suhteessa Jeesuksen sanoman alapuolelle, vaan täydentää ja syventää sitä, niin on selviö, että hänessä ruumistui Logos Isänä. Aurinkokuntamme korkein johtaja, Logoksen Isäryhmän johtaja oli siis inkarnoitunut ihmiskun-

taan ja tämän tapahtuneen tosiasian nojalla on ymmärrettävää, että P. E. saattoi julistaa uskonnon, joka pätee ojennusnuoraksi koko ihmiskunnalle.

— — —

Tämä oli kuitenkin vain toinen puoli J. R. Hannulan varsinaisessa elämäntyössä. Pekka Ervastian aseman selvittäminen oli tuollainen filosofis-metafyysillinen asia, jonka nojalla saattoi paremmin ymmärtää P. E:n muita opetuksia. P. E. puhuu nimittäin myöskin suuresta kosmillis-henkisestä voimavuodatuksesta, joka tuli Keskusaurinko Siiruksesta ensin aurinkoon ja sitten auringon Kuninkaallisen Neuvoston välityksellä maapallolle, kuten jo olemme kertoneet. Koko teosofinen liike ja meidän päiviemme kristosofinen sanoma ovat tuon henkisen vuodatuksen aiheuttamia. H. P. Blavatsky antoi vuodatukselle älyllis-filosofisen muodon, se oli ensimmäinen aste. Mutta vuodatus lähestyi vähitellen 50 vuoden aikana maapalloa, saavuttaen vuosina 1926—28 tämän kemiallis-fyysillisen tason ilmaisehän ja muuttuen siinä uudeksi luonnonvoimaksi.

On huomattava, että henkiset vuodaukset pyrkivät tähän käytännölliseen elämään. Eivät ne pukeudu vain jonkinlaisiksi elämänselityksiksi, vaan aivan käytäntöön sovellettaviksi elämänohjeiksi. Jeesus Kristuksenkin kautta tullut henkinen sysäys, joka alkoi vaikuttaa jo Johannes Kastajan toiminnassa, oli tarkoitettu tulevan uskonnon käytännöllisiksi elämänohjeiksi, vaikkakin se kirkkojen ansiosta

muuttui rituaaliseksi autuudentavoitteluksi. Samoin se voimavuodatus, joka tuli Keskusaurinko Siriuksesta, pyrkii saamaan muodon meissä ihmisissä. Tavoiteltu muoto on uusi uskonpuhdistus. Ihmiskunta ei voi ymmärtää uutta uskontoa, elleivät ihmiset puhdistaa ensin omaa elämänymmärrystään ja maailmankatsomustaan. Uuteen uskontoon tullaan "sisälle" Jeesuksen opetusten toteuttamisen kautta. Pyhä Henki johdattaa Pojan luo ja Poika Isän luo. Ellemme ensin tunnusta Mooseksen ja Buddhan opettamaa tappamattomuuden ihannetta, emme ymmärrä Jeesuksen julistamaa ja toteuttamaa moraalaa, sillä kristinusko alkaa aseettomuudesta. Ja ellemme ymmärrä Vuorisaarnan moraalaa, emme ymmärrä Pekka Ervastiakaan. Siksi kristinusko on ensin puhdistettava Jeesuksen Kristuksen esittämään kirkkauteen ja on se näin puhdistettuna saatettava käytännölliseen elämään asti. Kyllähän P. E. kristinuskonkin puhdisti kirjallisuudessaan ja muissa opetuksissaan, mutta se ei riitä. On kerättävä joukko ihmisiä, jotka alkavat toteuttaa todellista kristinuskoa. Niinpä P. E. puhuikin, miten noin vuoden 1926 paikkeilla alkaa uusi uskonpuhdistus, siis silloin, kun henkinen voimavuodatus saavuttaa tämän fyysillisen tason voimana. Jos tutkimme J. R. Hannulan opetuksia, niin samoihin aikoihin hän alkoi puhua erittäin selvästi tuon voimavuodatuksen aikaansaannoksista.

Kun näin jälkeensä tutkimme näitä asioita, niin niissä vuosikymmenet mukanaollen meille on selvin-

nyt, että juuri J. R. Hannula oli uskonpuhdistustyön toimeenpaneva voima ja työntekijä. Hän kuului P. E:n perustamaan Ruusu-Risti-järjestykseen, jossa v. 1926 yritettiin saada aikaan erikoinen koulumuoto, sellainen, jossa olisi ollut tilaisuus näitäkin asioita pohtia. Mutta käytännössä ei uusi, entistä syvempi muoto ottanut onnistuakseen. Vasta 10 vuotta myöhemmin, niin kauan yritettyään, saattoi J. R. H. ryhtyä puhumaan näistä asioista täysin selvästi. Löytyi muutamia vakavia sieluja, jotka osasivat ja malttoivat häntä kuunnella ja niin alkoi sanan käytännöllisessä merkityksessä nimenomaan uskonpuhdistukseen tähtäävä kristosofinen työ. On muistettava, että kristinuskon alkaa aseettomuudesta. Ei Jeesus kumonnut entisten opettajien opetuksia, hän syvensi niitä. Kun jo sekä Mooses että Buddha sanoivat: älä tapa, niin Jeesus tunkeutui opetuksissaan syvemmälle moraaliin ja sanoi: sinun ei pidä edes suuttuman. Tappamattomuus sisältyy todellisen kristinuskon ensimmäiseen vaiheeseen. Jos siis tahdomme puhdistaa oman kristinuskomme aivan käytännössä, niin ratkaisemme sotakysymyksen Jeesuksen esittämällä tavalla. Vasta sen tehtyämme saatamme lähteä toteuttamaan Jeesuksen toisia opetuksia.

Kun me nykyajan ihmiset tahdomme syventyä kristosofisessa sanomassa esitettävään elämänymärrykseen, niin meidän tulee heti alkaa uskonpuhdistuksesta. Saapuessamme kirkollisen ja materialistisen elämänkuvan antavasta yhteiskunnasta

olemme täynnä kaikkea kasvatuksen kautta saatua hyvää. Meillä on kaikenlaisia uskomuksia elämästä. Olemme lapsesta asti kuulleet, että uskonto on ennenkaikkea Jeesuksen ristinkuolemaan uskomista, että Jumala lähetti poikansa maailmaan pahojen ihmisten tapettavaksi. Tällainen on uskomme kristikunnassa. Mutta katsellessamme kristikuntaa toteamme ihmeeksemme niin sanottujen kristittyjen näyttävän kaikkea muuta kuin autuailta. Sota on kristittyjen mielityötä. Ovatko mitkään muut kansat vuodattaneet niin paljon verta kuin kristityt kansat! Virallinen kristikunta on käynyt vaaraksi koko ihmiskunnalle, siitä syystä, että se virkakoneistoinen jatkuvasti yllyttää ihmisiä sotaan Jumalan ja Kristuksen nimessä. Tämä ei ole tuulesta temmattua puhetta, sillä tänäkin päivänä vankiloissa viruu ihmisiä, jotka eivät ole ottaneet asetta, koska Kristus sen kieltää. Ja näitä poloisia papit käyvät suostuttelemassa murhaajiksi! Kaikki tämä todistaa, että virallistuneitten kristittyjen puhe pelastuksesta Golgatan murhenäytelmään uskomalla on turha, sillä nämä ns. kristityt eivät ole tulleet uskonsa avulla paremmiksi ihmisiksi, vaan sen sijaan julmemmiksi. Tavallinen talonpoikaisjärkikin sanoo sävyisän ihmisen olevan lähempänä Jumalaa kuin murhaajan.

Jos otamme kristosofisen sanoman vakavasti joudumme tekemään tiliä itsemme kanssa ja tarkistamaan omia uskomuksiamme, joudumme uskonpuhdistuksen eteen käytännössä, joudumme selvittele-

mään asioita itsellemme ja suorittamaan itsessämme alustavaa uskonpuhdistusta. Vanhat käsityksemme saavat väistyä ja niiden tilalle otamme uusia kristosofisesta elämänymmärryksestä. Opimme ymmärtämään Jeesuksen Vuorisaarnassaan opettamaa siveysoppia ja näin saamme uudelle elämänselityksellemme vankan moraalisen pohjan. Sillä seisten voimme lähteä tutkimaan uuden uskonnon sisältöä.

Heitämme vielä silmäyksen suomalaisella kummalla heränneen henkisen virtauksen tavoiteltaviin kohteisiin.

V

HENKIVALTOJEN OPETTAJAT

Paavalin kirjeissä mainitaan useaan otteeseen enkelit ja taivaalliset henkivallat. Korinttolaisseurakunnilleen hän kirjoittaa mm.: "Ettekö tiedä, että tulemme tuomitsemaan enkeleitä...". Ja edelleen: "...sitten tulee loppu, kun hän antaa valtakunnan Jumalan ja Isän haltuun, kukistettuaan kaiken hallituksen ja kaiken vallan ja voiman. Sillä hänen pitää hallitseman... Vihollisista viimeisenä kukistetaan kuolema". — Efesolaisseurakunnilleen hän kirjoittaa: "Pukekaa yllenne Jumalan koko sota-asu, voidaksenne kestää perkeleen kavalat juonet. Sillä meillä ei ole taistelu verta ja lihaa vastaan, vaan hallituksia vastaan, valtoja vastaan, tässä pimeydessä hallitsevia maailmanvaltiaita vastaan, pahuuden henkiolentoja vastaan taivaan avaruuksissa. Sentähden ottakaa päällenne Jumalan koko sota-asu, voidaksenne pahana päivänä tehdä vastarintaa ja kaikki suoritettuanne pysyä pystyssä".

Efesolaisille hän lisäksi antaa sangen merkillisen ja syvällisen opetuksen: "Olette kaiketi kuulleet siitä Jumalan armon taloudenhoidosta, mikä on mi-

nulle teitä varten annettu, ... josta te sitä lukiesanne voitte huomata, kuinka perehtynyt minä olen Kristuksen salaisuuteen, ... että näet pakanatkin ovat kanssaperillisiä ja yhtä ruumista ja osallisia lupaukseen Kristuksessa Jeesuksessa evankeliumin kautta... Minulle, kaikista pyhistä halvimmalle, on annettu tämä armo: julistaa pakanoille evankeliumia Kristuksen tutkimattomasta rikkaudesta, ja saattaa kaikille ilmeiseksi, mitä on sen salaisuuden taloudenhoito, joka ikuisista ajoista asti on ollut kätkettynä Jumalassa, kaiken luoja, että Jumalan moninainen viisaus seurakunnan kautta nyt tulisi taivaallisten hallitusten ja valtojen tietoon..." — Paavali puhuu siitä, että hän on saanut hoitaakseen erikoisen salaisuuden, Jumalan armon taloudenhoidon ja että hän on hyvin perehtynyt tähän Kristuksen salaisuuteen. Tuo salaisuus sisältää mm. sen, ettei Jeesus Kristuksen sanoma ole tarkoitettu ainoastaan juutalaisille, vaan myöskin pakanoille, siis kaikille ihmisille. Paavali on saanut tehtäväkseen julistaa kaikille ihmisille evankeliumia Kristuksen tutkimattomasta rikkaudesta, ja tuohon taloudenhoitoon eli Paavalin tehtävään sisältyy lisäksi se, että Jumalan moninainen viisaus tulisi seurakunnan kautta taivaallisten hallitusten ja valtojen tietoon.

Yrittäessämme ymmärtää Paavalin vaikeatajuisia opetuksia, on pyrittävä asennoitumaan Paavalin seurakuntalaisten asemaan. Silloin käy ymmärret-

täväksi, että hänen lyhyt ja naseva sanontansa ei ole tarkoitettu alkeisopetukseksi, vaan se on ennen annetun opetuksen täydennystä. Paavali kirjoitti oppilailleen, joita oli paljon opetettu, jotka olivat selvillä asioista. Vain he saattoivat Paavalia ymmärtää. Näille kouluutetuille oppilailleen, "uskollisille" ja "täydellisille" hän kertoi tästä erikoisesta tehtävästään.

Paavali oli kokenut syvällisen uudestisyntymän Damaskon tiellä ja hän tajusi kokemuseräisesti Kristusta. Tältä pohjalta hän työskenteli Jeesus Kristuksen apostolina. Hänellä oli oppilaita, jotka jo ymmärsivät opettajaansa. Paavali oli seurakuntien keskus, eikä seurakuntia olisi ollut ilman häntä. Opetuksillaan hän tähdentää seurakuntien erikoista tarkoitusta ja tehtävää. Niiden tulee saattaa se Jumalan moninainen viisaus, josta Paavali oli tietoinen, taivaallisten valtojen ja hallitusten tietoon. Henkivallat eivät siis nähtävästi vielä tienneet, minä tehtävän Paavali oli saanut, mikä oli se Kristuksen tutkimaton rikkaus, jonka taloudenhoitajaksi Paavali oli joutunut. Ihmiskunnan kehityspyrkimyksissä oli nähtävästi tapahtunut jotakin niin mullistavaa ja Paavali oli joutunut siinä niin keskeiseen asemaan, että ihmiskunnan eteenpäin meno vaati tuon tapahtuman saattamisen henkivaltojen tietoon. Tämä tehtävä oli uskottu seurakunnille.

Paavalin viittaukset enkeleihin, henkivaltoihin ja hänen seurakuntiansa erikoiseen tehtävään herättävät kysymyksen: mikä on Paavalin henkinen ja

okkultinen asema? Tämän seikan selvä ymmärtäminen ei ole vähäpätöinen asia. Mestariolennot työskentelevät vuosituhansien tähtäimellä, joten Paavalinkin työskentely jatkuu jälleensyntymästä toiseen. Palestiinalaisena aikana alkanut työ jatkuu edelleen uudestisyntyneenä ja uusissa olosuhteissa. Pekka Ervast huomauttaa "Suuressa seikkailussa", että Paavali yrittää parastaan saadakseen silloin tällöin puhdistuksia aikaan kristinuskon piirissä. Paavali ja kristinuskko liittyvät toisiinsa erottamattomasti, sillä Paavali oli Jeesuksen sanoman ponnekkain edustaja. Hänen henkinen työnsä vei siihen, että hänelle uskottiin — kuten hän itse sanoo — Kristuksen salaisuuden taloudenhoito ja siksi hänen henkinen ja okkultinen asemansa ihmiskunnassa on erikoinen. Totuuden etsijöinä olemme velvolliset sitä ymmärtämään.

— — —

Sanotaan, että kaikki uskonnot ennen Jeesusta olivat enkeleiltä saatua opetusta. Niiden opetuksissa oli keskeisenä asiana pahan ja hyvän arvot, opetettiin välttämään pahaa ja kasvamaan hyvässä. Pahalla ymmärrettiin esim. kaikenlaista kärsimystä, onnettomuutta, sairautta... Myrsky, tulva, rae-sade... oli pahaa, samoin nälkä, vilu, katovuodet. Hyvää oli se, mikä tuotti onnea. Piti rukoilla jumalilta, "...että menestyisit ja eläisit kauan". Rikkaus, valta, kunnia... oli tavoiteltavaa hyvää. Näin ovat ihmiset ymmärtäneet pahan ja hyvän, sillä

enkelit olivat näin ymmärtäneet ja opettaneet. Ihmiskunta on kuunnellut ja oppinut, se on ollut enkeleitten ohjattavana, ja on edelleenkin, mitä tulee suuriin joukkoihin. Hyvää on ollut persoonallinen onni.

Sitten tuli Jeesus Kristus ja toi esille uuden sanoman. Siinä kääntyivät vanhat käsitteet ylösalaisin: Se, mitä olette pitäneet pahana, onkin todellisuudessa hyvää ja se, mitä olette ennen pitäneet hyvänä, onkin oikeastaan pahaa. Ei ole Jumalaa, joka tahtois kenellekään kärsimyksiä, onnettomuuksia; Jumala on rakkaus. Kaikki ns. paha, vilu, nälkä, luonnonmullistukset... ovat ennen tehtyjen tekojen seuraus. Mitä kylvätte, sitä niitätte. Elämä on koulua ja se koulu opettaa kantamaan seuraukset jokaisesta teosta, jotta niitä kannettaessa ihmisyyys kasvaisi. Siksi vaikeus on todellisuudessa hyvää, se on elämän puolelta tulevaa armoa. Kärsimys on salapukuinen siunaus.

Entä todellinen paha? Se on se, mitä ennen kutsuttiin hyväksi. Persoonallinen onni: valta, kunnia, rikkaus... on todellista pahaa, sillä se houkuttelee ihmistä ja saa hänet tekemään tekoja, joista aikaan tulee kärsimystä sekä hänelle itselleen että toisille. Tuo enkeleitten esittämä oppi persoonallisuudesta onnesta ja houkutus tuon onnen tavoitteluun on pahaa, siitä tulee oppia luopumaan.

Mutta vanhan liiton opetuksissa oli sisäisempikin puoli, joka opetti nousemaan aistillisuuden yli. Se opetti, ettei saa varastaa, valehdella, käyttää päih-

dyttäviä juomia, ei olla holtiton sukupuolisesti. Sanalla sanoen: Ken aikoi toteuttaa korkeampaa moraalia, hänen täytyi nujertaa alempi luontonsa ja nousta sen herraksi. Hänen täytyi olla itse herra, himot eivät saaneet häntä houkutella. Mutta hän sai olla ylpeä. Hän sai näyttää maailmalle, miten ihminen voi nousta elämellisyytensä herraksi; ylpeys oli tavoiteltava hyve. Kun ruhjoi ja tallasi paheet jalkoihinsa, niin oli luonnollista ylpeillä voitoistaan.

Jeesus Kristuksen uudessa sanomassa kääntyi tämäkin opetus ylösalaisin. Kristitty sai opetella ymmärtämään, että ylpeys on kaikkein suurimpia paheita. Se on kavala ansa. Sielunsa paheiden talaja saa aivan kuin palkakseen kunniaa, valtaa, ihmisten ihailua. Ylpeydestä tuli kristityn luopua ja nöyrytyä turvautumaan Jumalaan. Hänen tuli oppia luopumaan melkein koko siitä moraalijärjestelmästä, mikä oli luonnollista enkeleiltä saadussa opetuksessa. Hänen tuli oppia rehelliseksi sekä itselleen että Jumalalleen ja tunnustaa, ettei hänen oma tahtonsa, vaan Isän tahto tapahtukoon. Hänen tuli oikaista sieluaan Vuorisaarnan opetusten mukaan ja rukoilla, jatkuvasti mietiskellä, että Isä hänet täyttäisi ja päästäisi hänet pahasta. Tällöin hän luopui omasta ns. tahdostaan ja antautui Isän tahtoon siinä tietoisuudessa, että Isä juuri tahtoo hänen vapautumistaan pahasta. Ihmisen pelastus on Isän tahdossa, siinä, että Kristus hänet täyttää, saa muodon hänessä.

Tämä pahan ja hyvän uusi suhde oli se ihmeellinen asia, jonka Jeesus Kristus toi maailmaan ja josta Paavali tuli tietoiseksi Damaskoskokemuksensa. Tämä käänteentekevä arvojen muutos oli nyt saatava enkeleitten ja henkivaltojen tietoon, niiden näkymättömien hallitusten ja valtojen tajuntaan, jotka olivat olleet vuosimiljoonia ihmiskunnan johdossa. Noille **tämän maailman hallitsijoille** oli opetettava, että ihmiskunnalle oli alkanut uusi aika, että he ovat niitä, joiden tulee vähetä, sillä Kristuksen tulee kasvaa. On tulossa aika, jolloin tuomio käy maailman yli, jolloin vanha maailma aivan kuin kukistuu ja uutta syntyy. Henkivaltojen on luovutettava johtonsa Kristukselle, Isälle ja ihmiskunnan käytännöllinen kasvatus Kristuksen henkeen on nyt uskottu sille sielulle, joka täydellisimmin ymmärsi ja pontevammin toteutti Jeesuksen Kristuksen sanomaa — Paavalille.

Mutta — kuten P. E. sanoo — henkivallat eivät välitä meidän saarnoistamme, ne uskovat vain elettyä elämää ja sen antamaa kokemusta. Ne katselevat meitä sieluina, minkälaisia olemme näkymättömissä verhoissamme. Puheemme eivät merkitse niille mitään, elleimme itse ole puheittemme takana. Voimme opettaa enkeleitä vain siten, että kieltäydymme heitä tottelemasta. Siksi meissä pitää tapahtua sisäinen muutos ja tähän muutokseen tähtäsi Paavalikin kasvattaessaan seurakuntiaan Kristuksen mitan mukaiseksi. Paavali tunsu tuon mitan, hän oli itse kokenut Kristusta. Hänen kasvatus-

työnsä tähtäsi siihen, että hän synnyttäisi seurakuntansa Kristuksessa. Hän sanookin korinttolaisille: "...minä teidät synnytin evankeliumin kautta Kristuksessa..."

Katsellessamme elettyä 2500 vuotista ajanjaksoa, jolloin Logos on kaikissa kolmessa olemuspuoleltaan laskeutunut ihmiskunnan päivä tietoisuuden tasolle, näemme siinä keskeisenä sen pyrkimyksen, että elämän tulisi kääntyä aivan kuin uusille raiteille. Kääntyminen tapahtuu käytännön tietä. Kun Buddha esitti sanomansa Hyvästä Laista, niin se synnytti munkkiveljeskunnan, jossa pyrittiin saattamaan käytäntöön Buddhan opetukset. Kun Jeesus puhui uudesta sanomasta, taivasten valtakunnasta, niin muodostui alkuseurakunnat, joista Paavalin seurakunnilla on ollut historiallista kantavuutta. Tällainen pyrkimys merkitsee mm. henkivaltojen opettamista käytännön tietä. Varsinkin Paavali näyttää olevan tästä erittäin tietoinen, koska hän siitä puhuu. Käytännölliseen elämään saatetut siiveelliset opetukset on se voima, joka opettaa maailmaa hallitseville henkivoimille, mitä varten ihminen on olemassa. Kun tämä opetus kantaa hedelmää, niin enkeleitten ote ihmiskunnan johdossa vähenee. Siksi Paavali yritti kasvattaa niitä ihmisiä, jotka kuuntelivat hänen puheitaan; kasvattaa heitä tulevaisuutta varten. Tämä selviää meille nyt kristosofisen elämänymmärryksen avulla. Sanoihan Pekka Ervast, että elämme taas samantapaisessa ajassa kuin muinoin Palestiinassa. On jälleen syntynyt

uusi uskonto, jälleen kysytään ja odotetaan tuon uskonnon käytännöllistyttäjiä. Paavalin seurakuntien on jälleensynnyttävä jatkamaan työtään.

Ihmiskunta on saman pulman edessä nyt kuin ennenkin: ilmapallin hallitsijat ovat maailman johdossa, sillä Kristus ei vielä hallitse ulkoisessa elämässä. Yhä uudelleen etsitään niitä ihmisiä, jotka käytännöllisellä tavalla ottavat opettaakseen enkeleille Kristuksen tutkimatonta rikkautta. Tämän työn käytännöllisessä johdossa on nyt, kuten aikaisemminkin — Paavali. Sillä Paavali on vastuussa ihmiskunnasta, sen käytännöllisestä etenemisestä Vuorisaarnan tiellä. Siksi Pekka Ervast kirjoittaa-kin "Suuressa seikkailussa": "Kuulkaa nyt. Jeesus Kristus, kaikkien meidän Mestarimme, tahtoo, että uskonpuhdistus pannaan toimeen. Häntä surettaa kirkkojen materialismi, dogmien vääräys ja todellisen uskon puute. Hän on sanonut Paavalille: tee velvollisuutesi. Paavalihan on kirkkojen muodollinen luoja. Paavali on vastuussa kirkon toivottomasta tilasta. Paavali etsii vanhoja ystäviä. Ei ole aika vielä, että Paavali itse näkyväisenä ilmestyisi". — Ja voimme todeta, ettei Paavali toistaiseksi olekaan vielä "näkyväisenä ilmestynyt", ei hän ole tullut sanomaan: tässä minä olen, katsokaa. Mutta meidän, jotka olemme joutuneet tämän alkaneen uskonpuhdistustyön keskipyörteisiin, on opittava ymmärtämään, että Paavalin aloittama työ jatkuu meidän aikanamme hänen itsensä johdolla, että Paavalin seurakunnat ovat astuneet uudelleen henkisen elä-

män johtoon ja että ekleesian muodostuminen pysyväksi henkisen elämän keskuksiksi on käynyt ajan polttavaksi.

Ihmiskunta muodostaa, kuten P. E. opettaa, Logoksen Poika-ryhmän. Pyhä Henki käy ulos Pojasta ja Isästä, kuten dogmatiikkakin tilannetta kuvailee. Ekleesia, Kristushengen täyttämä seurakunta on se fyysillistynyt Pojan ja Isän edustaja maan päällä, josta käy ulos totuuden Pyhä Henki. Pyhää Henkeä, elämässä vallitsevaa lakia ja järjestystä on näihin asti edustaneet enkelijärjestöt, mutta Jeesuksen kautta ja varsinkin nyt Pekka Ervastian kautta on annettu uusi Laki, Vuorisaarna. Sitä Lakia ihmiskunta on kutsuttu opettamaan enkeleille ja henkivalloille, jotta elämän järjestys muuttuisi Kristusjohtoiseksi. P. E. opettaa, että karman johto on siirtymässä Kristukselle.

Kun Pekka Ervast puhuu alkukristillisen ekleesian tehtävästä, niin ei hän puhu siitä vain todetakseen: näin oli ennen, ekleesialla oli tällainen tehtävä. Hän puhuu siitä siksi, että sellainen on luotava uudelleen. Pekka Ervastian opetuksissa ekleesia on uudestisyntytetty, se odottaa toteuttajiaan. Hän sanoo näin: "...sillä tavalla ekleesia voisi jatkua läpi vuosisatain ja aikain, niin kauan kuin maapallo on olemassa". ("Kirkko-ekleesia" sivu 101.) On kysymys sellaisesta henkisestä valiojoukosta, joka edustaa tosi ihmisyyttä läpi koko nykyisen luomispäivän, sellaisesta Valon majakasta, jonka valo kantautuu vuosituhannesta vuosituhanteen ja valai-

see koko maailmaa. Siksi on välttämätöntä tutkia tuon henkisen valiojoukon tehtävää yhä uudelleen ja uudelleen.

— — —

Suomen kansa on erikoisasemassa, se on vanhan tietäjäkansan jälkeläinen. Siksi jumalien toivo suuntautuu Suomeen, he suunnittelevat kansaamme uuden aikakauden alkajaksi. Eräs niistä paratiisissa olleista sieluista, jotka päättivät auttaa ihmiskuntaa tämän murroskauden vaikeuksien lävitse, oli ottanut tehtäväkseen siirtyä ihmiskunnasta enkeli-kuntaan kansallishaltiamme raskaaseen tehtävään. Hän, Väinämöiseksi nimitetty olento, johtaa Suomen kansaa kohti Kristusihannetta. Väinämöisen ihanne, kertoo P. E., on kuvattu Vuorisaarnan autuudenjulistuksissa. Väinämöinen ymmärsi, ettei kansa, joka aloittaa uuden ajanjakson, saa olla miekan heiluttaja. Sen tunnuksena tulee olla kan-tele, sanan ja laulun mahti. Jos osaisimme kuunnella kansamme näkymättömän johtajan innoitusta, niin ymmärtäisimme Väinämöisen hengen. Väinämöinen on Kristuksen palvelija, siksi autuudenjulistusten henki on hänelle kallis. Siinä kuvastuu kaiho ihmisyyteen ja siitä johtuvaan autuuteen, joka avaa portit taivasten valtakuntaan. Kansallislauluissamme tulee esille tuo kaiho, se on korkeinta, mihin kansamme sieluelämä on parhaimmillaan ollessaan viritetty. Kaiho kauneuteen, rauhaan, ihmisyyteen. Väinämöisen kaiho on nyt saanut täyttymyksensä

siinä suuressa hengen vuodatuksessa, mikä tapahtui Suomessa syntyneen ja täällä työskennelleen P. E:n Jordankastekokemuksessa.

Kansamme erikoistehtävänä on kehdon luominen uudelle uskonnolle, sellaiselle uskonnolle, jollaista ei ole ollut ennen maan päällä. On luotava uuden liiton mysteerit, sanoo P. E., on rakennettava ihmisyyden Temppleri, joka on näkyväisenä yhdyssiteenä hengen maailman ja ainemaailman välillä.

Näin ihmeelliseen yritykseen on pätevät syyt. Kun Valkoinen Veljeskunta lähettää maailmaan lähettiläitään, niin heillä ei ole täällä vastaanottajia eikä kotia. Jo Jeesus sanoi, ettei Ihmisen Pojalla ole, mihin päänsä kallistaa. Olisi luotava maan päälle henkinen koti, jossa osattaisiin itsetietoisesti vastaanottaa Veljeskunnan lähettiläät. Sellaisesta unelmoitiin Jeesuksenkin aikana ja Paavalin seurakunnat olivat sellaisen kodin alkutyyppejä. Ainakin niissä kasvatettiin sieluja sellaisen tehtävän suorittamista varten. Alkukristillisellä ajalla puhuttiin Mestarin johtamasta seurakunnasta, ekleesiasta. Tällaisessa veljeskunnassa noilla Veljeskunnan lähettiläillä olisi koti. Heidän ei aina tarvitsisi aloittaa työtään aivan alusta, kuten mm. H. P. Blavatskyn piti, vaan heillä olisi apunaan tehtävästään tietoinen ihmisryhmä, joka edesauttaisi heidän työtään.

Pekka Ervast kuvailee tuon veljeskunnan, ekleesian, tehtävää useilta eri puolilta. Kirjassaan "Kirkko-ekleesia" hän kertoo mm. henkisen valiojoukon viidestä keskeisestä tehtävästä, joista en-

simmäinen on ulkoinen ja neljä muuta sisäistä. Ensimmäinen tehtävistä on tietämättömyyden poistaminen. Se on luonnollisesti samalla myös ekleesian sisäinen tehtävä siten, että valiojoukko tutkii viisaitten opetuksia, sulattelee niitä ja poistaa tietämättömyyden ensin itsestään. Mutta tämä tehtävä muuttuu luonteeltaan ulkoiseksi. Tietämättömyyden poistaminen on valistustyötä esitelmien, kirjallisuuden, aikakauslehtien ym. välityksellä. Tämä on ulospäin suuntautuvaa tietämättömyyden poistamista. — Sisäisenä tehtävänä ekleesialla on köyhyyden, sairauden, synnin ja kuoleman voittaminen.

Ekleesian luomisessa on otettava huomioon ihmisten erilaisuus, on työskenneltävä raikkaan realismin pohjalla. Jeesuksen vertaus kylväjästä selvittää ihmisten erilaista suhtautumista henkiseen kylvötyöhön.

Kylväjä lähti kylvämään. Osa siemenistä putosi tien oheen ja linnut tulivat ja söivät ne. Osa putosi kalliolle. Kylvö nousi kyllä oraalle, mutta kun aurinko paistoi, niin oras kuivettui, koska kalliolla ei ollut tarpeeksi multaa juuristolle. Osa siemenistä putosi orjantappuroihin. Nekin itivät ja tulivat oraalle, mutta orjantappurat tukahuttivat kasvun. Osa siemenistä putosi hyvään maahan. Ne itivät, kasvoivat ja tuottivat sadon 30:n, 60:n ja 100:n jyvän jälkeen.

Tämä vertaus kuvastaa sattuvasti ihmisten erilaisuutta. Kun ekleesian jäsenet tekevät kristosofista kylvötyötään ulkona maailmassa, niin kaikki

ihmiset eivät ymmärrä sitä. Vuorisaarnan elämän-ymmärrys ei tartu muutamiin ensinkään, on kuin heittäisi vettä sorsan selkään. Kylvetty siemen putoaa heidän kohdallaan tien oheen. — Mutta kylvötyön tekijän eteen osuu myös älykkäitä ihmisiä, jotka ovat ehkä paljonkin ajatelleet elämää eri puolilta. Nämä ihastuvat älyssään kristosofiseen elämänymmärrykseen. Siemen itää ja tulee oraalle. Mutta heissä ei ole kuitenkaan tarpeeksi ravintoa antavaa maaperää, sillä heidän sielunsa on kivettynyt. Jokin ennen omaksuttu ennakkoluulo, kuten materialismi tai oppi Golgatan verestä on niin kivetänyt heidän sielunsa, ettei ihmisyyden vilja voi kasvaa siinä. Se kuivettuu. — Kolmas kylväjän kohde, tunnetyypiset ihmiset saattavat ihastua kylväjän sanomaan, siemen itää ja tulee oraalle. Mutta sitten tulevat maailman huolet, köyhyyden ja rikkauden pulmat, nautinnot ja ilot... Ne ovat elämän orjantappuroita, jotka tukahuttavat oraalle nousseen ihmisyyden viljan.

Vaikka kahdessa viimeksimainitussa kylväjän kohteessa kristosofinen elämänymmärrys ei pääsekään kasvamaan, niin kylvö ei kuitenkaan mene aivan hukkaan. Aikanaan nämä ihmiset joutuvat kuolemanjälkeiseen elämään, siellä heidät riisutaan alastomiksi paheista ja hyveistä. Kun Isävoimat vetävät heidät takaisin korkeampaa minäänsä kohti ja sielu purkautuu alkutekijöihinsä, niin totuus jää jäljelle. Heidän elämästään jää korkeampaan minään liitettäväksi se heikko ihmisyyden oras,

joka heissä iti ja kasvoi oraalle fyysillisen elämän aikana. Kun he syntyvät uudelleen maailmaan, niin tuo oras on kannustavana voimana. He ovat hieman alttiimpia ihmisyyden sanomalle.

Kylväjä tapaa kylvötyössään myös sellaisia ihmisiä, jotka ovat jo kypsyneet vastaanottamaan hänen julistamaansa sanomaa. Heitä ei ole paljon, mutta nämä harvat ilostuvat ja ottavat siemenen vastaan. Se itää ja kasvaa sadon. Sadon suuruus riippuu kunkin vastaanottajan kypsyydestä.

Ekkeesian ulkoisen työn tarkoituksena on koota suuresta ihmiskunnasta nämä valiosielut yhteen. Nämä ihmiset muodostavat ekkeesian, he ovat todellisia kristittyjä. Ns. kristillisissä yhteiskunnissamme on ymmärretty, että k a n s a voi olla kristitty. Kun meidät kastetaan lapsina ja otetaan kirkon yhteyteen, niin olemme muka kristittyjä. Ja kun kaikki kansalaiset ovat kastettuja, niin kansakin on kristitty. Tämä on kuvittelua. Vain se ihminen on kristitty, joka etsii Jumalaa seuraamalla Vuorisaarnaa ja täyttyy totuuden Pyhällä Hengellä. — Näitä Jumalan etsijöitä ekkeesia kutsuu yhteistyöhön ja he ovat se maailman valo ja suola, josta Jeesus puhui.

Tällaista ekkeesiaa Paavali yritti rakentaa Jeesuksen käskystä. Ja vaikka hänen seurakuntansa hajosivatkin — tuskin niiden pysyväisyyteen oli mahdollisuuksia silloin vielä — niin hän kasvatti seurakunnissaan sieluja, joilla on nyt edessään sama tehtävä uusissa olosuhteissa ja uuden luonnonvoiman

vaikuttaessa. Siksi H. P. Blavatsky puhui veljeyden ytimeä, Pekka Ervast henkisestä valiojoukosta, henkisestä ritaristosta ja J. R. Hannula Mestarin perheestä. Tämä inspiratio on vaikuttanut koko teosofisen liikkeen ajan. P. E. sanoo, että tällaisen ekleesian tulee elää niin kauan kuin maapallo on olemassa. — Henkiset yritykset ovat näihin asti ajan oloon madaltuneet, rappeutuneet ja lopuksi hävinneet. Nyt on saatava syntymään henkinen valiojoukko, työtätekevä hengen aatelisto, joka sisäisten voittojensa voimalla pysyy aina elävänä jatkuvasti syventyen ja kasvaen ihmisyydessä. Sisäisesti valiojoukko voittaa köyhyyden, sairauden, synnin ja lopuksi kuoleman ja kasvaa siksi mysterio-opistoksi, joka on maailman valona luomispäivämme loppuun asti.

— — —

Ekleesian tulee siis sisäisessä elämässään voittaa köyhyys, sairaus, synti ja kuolema. Nämä voimat ovat kahleemme ja vankilamme, ne muodostavat kuin kotelon ympärillemme. Tuo kotelo on murrettava, voitettava. Voittaessamme kotelon vastuksen, opetamme henkivalloille uutta moraalia. Tämä tapahtuu seurakunnan eli henkisen valiojoukon avulla ja kautta.

Ekleesian muodostavat ainoastaan ne ihmiset, jotka vakavissaan seuraavat Mestaria, jotka siis ovat totuuden Pyhästä Hengestä raskaana, jotka etsivät ja kaipaavat elämäänsä henkistä valoa. Ja

koska raha ja mammona yleensä suovat omistajalleen sitä ns. hyvää, persoonallista onnea, joka Kristusmoraalin kannalta katsottuna onkin pahaa, niin mammona on voitettava. Mammonan voittaminen tähtää siihen, että raha ei saa olla määrääjä missään suhteessa, vaan sen tulee olla palvelija. Raha ei saa loistaa poissaolollaan eikä uhata mahtavuudellaan, sen tulee aina palvella Mestarin sanomaa. Köyhyiden voittaminen on sisäinen asia. Olimme ulkoisesti köyhiä tai rikkaita, niin se ei saa estää etsimästä Jumalaa, totuutta. On vapauduttava kiintymyksestä mammonaan. Tällaista ei voi odottaa muilta kuin niiltä, jotka vakavasti etsivät totuutta ja yrittävät seurata Mestaria.

Jeesus puhuu hengessään köyhistä. Tällöin ei ole kysymys yksinomaan taloudellisista arvoista, vaan myöskin sielullisista. Saatammehan tuntea omistavamme erikoisia kykyjä, lahjoja, tietää olevamme erikoisen viisaita jne. Nämä kaikki ovat rikkautta, johon saatamme kiintyä. Mutta näistä sielullisista arvoista tai niiden puutteesta ehkä emme aina osaa saada aivan kouriintuntuvaa otetta, mutta taloudellinen rikkaus ja köyhyys ovat jotakin perin todellista. Henkivallat eivät voi kokemusperäisesti tietää rikkaudesta, sillä se on fyysillisen maailman asia, joten me annamme henkivalloille aivan kouriintuntuvaa opetusta asioista, joista nämä eivät ole ennen tienneet.

Sama on sairauden laita, joka on toinen voitettava seikka. Sekin on fyysillisen ruumiin ilmiö, josta

henkivalloilla, jotka eivät ole asuneet fyysillisissä ruumiissa, ei voi olla kokemusta.

Sairaus on, kuten P. E. opettaa, läheisessä suhteessa itsekkyyteen. Hän nimittääkin itsekkyyttä suurimmaksi sairaudeksi. "Älä enää tee syntiä" sanoi Jeesus, parantaessaan sairaan. — Ekleesian jäsenet, seuratessaan Mestaria, täyttyivät Pyhällä Hengellä, eli Jeesuksen auralla ja siinä piili heidän parantava voimansa. Kun ekleesian jäseniä oli paljon, niin Jeesuksen voima tuli montaa kanavaa pitkin ja oli käytettävissä sairauksienkin parantamisessa. P. E. sanoo "Kirkko-ekleesia"-kirjassaan sivulla 108 mm.: "Kun apostoli rakkaudessaan tahtoi: 'Tule terveeksi!' — niin Kristus tahtoi: 'Tule terveeksi!' Mikä sairaus olisi siinä voinut silloin pysyä". — Sairauden parantaminen Kristuksen voimalla oli ekleesian jäsenelle kuin etuantia, sillä hän ymmärsi Kristuksen seuraajana, että terveenä ollessaan hänellä on suuremmat mahdollisuudet työskennellä taivasten valtakunnan sanoman puolesta ja siinä työssä voittaa itsekkyyttään, joka on sairauksien syvin syy.

Ekleesian tulee voittaa synti. Tähän Pekka Ervast antaa selvääkin selvemmän selityksen. Olemme olleet ennen eläinkuntana ja siksi olemme luonnostamme itsekkäitä. Kun heräämme henkiseen elämään, niin tajuumme, että meidän on noustava tuon vanhan eläimellisyytemme yläpuolelle ja voitettava itsessämme se paha, jota sanomme synniksi. Meitä on paljon yhdessä ja siksi olemme toinen toisiimme

nähdessä kaikenlaisissa suhteissa. Rikomme toisiamme vastaan, olemme ilkeitä ja aikaansaamme riitoja, varastamme ja kavallamme toisiltamme. Tällainen elämä tuottaa syysuhteen lain vaikutuksesta karmaa. Voittaaksemme tämän itsekkyytemme, on sen parantava lääke anteeksianto. Opettihan Jeesus rukouksessaan: Anna meille anteeksi, sillä mekin annamme toinen toisillemme. Anteeksipyynnöllä ja anteeksiannolla voidaan karma pyyhkiä pois. Ja koska toista auttamalla tulemme itsekkin autetuiksi, niin anteeksisaanti vapauttaa meidät vähitellen synnistä. Oppiessamme olemaan enkelinä, lähettäläänä maailmassa, auttamassa, tukemassa, lohduttamassa..., niin siinä itsekkin kasvamme ihmisyssä.

Kun joukko Mestarin seuraajia tällä tavoin antaa anteeksi toisilleen, auttaa ja tukee toisiaan, niin se on tekoa, josta enkeleillä ei ole kokemusperäistä tietoa. Henkivallat vaikuttavat meihin juuri sielussamme olevien eläimellisten voimien kautta, niitä kiihoittaen, jotta antautuisimme karmaa synnyttävään tekoihin. Mutta anteeksianto on vastakkainen menettely. Sellainen teko, jos se on todellista, opettaa henkivalloille sitä uutta inhimillistä elämäntapaa, joka sisältyy Kristukseen.

Ekleesian tehtävänä on vielä voittaa kuolema. Se on eräältä kannalta katsottuna sitä, että Vuorisäärnan mukainen elämä johtaa aikanaan siihen tietoisuuteen, että olemme henkiolentoja. Henkisellä tiellä alkaa kuolemattoman ruumiin rakentaminen,

josta P. E. puhuu useassa yhteydessä. Fyysillisen ruumiin voimista kasvaa uusi kirkastettu ruumis, jollaista ei ole enkeleillä ja siksi sen rakentaminen antaa heillekin opetuksen, joka on heidän kokemuspäiirinsä ulkopuolella.

— — —

Edellä esitetystä selvinnee, mikä oli se Jumalan salaisuuden taloudenhoito, jonka Paavali oli saanut hoitaakseen. Se oli sitä, että tuo Kristuksen tutkimaton rikkaus olisi saatava käytännölliseen elämään. — Maailmaa on hallinnut vuosimiljoonia henkivallat, ja nämä ovat ohjanneet elämää oman moraalinsa mukaisesti. Jotta siis elämä maan päällä muuttuisi uuden liiton hengen mukaiseksi, on noille maailmaa johtaville voimille opetettava uusi moraalii ja uusi elämäntapa. Opetus käy ainoastaan käytännön avulla. Siksi on muodostettava henkinen valiojoukko, ekleesia, joka elää Pyhän Hengen täyttämää elämää. Tällöin siitä joukosta tulee maailman dynaaminen voima, joka voittaa henkivaltojen lumon ja määräämisvallan. Mutta tämä voittaminen on samalla opettamista.

Paavali yritti kasvattaa tuollaista henkistä valiojoukkoa Jeesuksen käskystä, kuten P. E. sanoo. Hän onnistui siinä niin paljon, kuin se oli silloin mahdollista. Mutta nyt on tullut uusi aika ja uudet mahdollisuudet. Logos on nyt Isänä inkarnoituunut maailmaan ja karman johtokin on siirtymässä Kristuksen, Isän käteen. Se, mikä Paavalilta jäi valmis-

tavaksi työksi, voi nyt onnistua. P. E. sanookin "Kirkko-ekleesia" sivulla 144: "Tällaiseksi on meidän ymmärrettävä todellinen ekleesia alkuaikoinaan, ja tietysti nytkin, jos saisi sellainen olla, ja tulevaisuudessa, jolloin tulee olemaan ekleesia. Tämä ekleesia on dynaaminen siinä merkityksessä, että se on Kristuksen auran, totuuden Pyhän Hengen säiliö...".

On ymmärrettävä, että kun P. E. näistä asioista puhuu, niin se on samalla Jeesuksen ja alkuseurakuntien uudestisyntyttämistä, sillä P. E. sanoo myöskin, että elämme samantapaisessa ajassa kuin muinoin Palestiinassa. Nyt on uuden yrityksen aika. On kysymys henkisestä liikkeestä, Pyhän Hengen täyttämästä valiojoukosta, joka kasvaisi kuolematomaksi, dynaamiseksi voimaksi maailmassa ja olisi henkisen voiman ja valon lähteenä maapallon loppuun asti. — Paavali pyrki tähän päämäärään jo pari vuosituhatta sitten, luodessaan seurakuntiaan. Hän osasi katsella maailman ja ihmiskunnan elämää kaukaisella tähtäimellä, siksi, että hän oli saanut hoitaakseen Kristuksen taloudenhoidon. Kristuksen talous on tämä ihmiskunta. Kaikki olemme yhtä Kristuksessa, sen tiesi Paavali ja siitä hän puhui. Olemme Kristuksen ruumiin jäseniä. Kaikki me kuulumme Kristuksen talouteen ja sen hoitajana täällä ihmiskunnassa on se sielu, jonka kristikunta tuntee nimellä Paavali.

— — —

Henkinen elämä on sekä yksilöllisenä että yhteispyrkimyksenä viime kädessä kuoleman voittamista, sanoihan Paavalikin, että viimeisenä vihollisena voitetaan kuolema. Tarkastelemmekin lopuksi kuoleman kysymystä.

VI

KUOLEMAN TUOLLA PUOLEN

Kuolemanjälkeinen elämä leimataan usein saduksi, mutta kun ihminen joutuu kuoleman kynnykselle, niin hänen sielunsa kääntyy viime hetkessä Jumalan puoleen. Materialistinkin vakaumus tavallisesti horjuu kuoleman edessä ja Jumalan puoleen kääntyessään paljastuu hänen uskonsa tajunnan jatkumiseen kuoleman tuolle puolen. Tällainen usko on yleinen. Se koskee kaikkia ihmisiä kaikkialla maailmassa. Kuolemanjälkeiseen elämään viitataan kaikissa uskonnoissa, kristinuskossakin. Virallinen kristinuskos tosin siirtää kuolemanjälkeisen elämän määräämättömään tulevaisuuteen. Kristuksen toisen tulemisen ja ruumiin ylösnousemisen jälkeiseen aikaan, sillä Kristuksen uskotaan tulevan uudelleen, kirkkaudessaan. Silloin nousevat kuolleet haudotaan ja kaikki ihmiset, elävät ja kuolleet jaetaan kahteen joukkoon. Vasemmalle joutuneet menevät ikuisen kadotukseen ja oikealle joutuneet ikuisen autuuteen.

Kristityt ovat perineet ylösnousemisoppinsa juutalaisilta. Kirjoittaahan profeetta Jesaja: "Mutta

sinun kuollesesi virkoavat eloon, minun ruumiini nousevat ylös. Herätkää ja riemuitkaa, te jotka tomussa lepäätte, sillä sinun kasteesi on valkeuksien kaste, ja maa tuo vainajat ilmoille". (26: 19.) Daniel kirjoittaa: "Ja monet maan tomussa makaavista heräjävät, toiset iankaikkiseen elämään, toiset häpeään ja iankaikkiseen kauhistukseen". (12: 2.) Niin ikään Hesekiel kertoo joutuneensa näyssä laaksoon, joka oli täynnä luita. Profeetoidessaan Herran henki meni luihin ja luut menivät yhteen suurella kolinalla. Niiden päälle kasvoi liha ja ne virkosivat eloon. Näky merkitsi, että samoin nousee Israelin heimo kuolleista. (37: 1-.) Uudessa Testamentissa kerrotaan kahdesta lahkosta, sadukeuksista ja fariseuksista, joista edelliset eivät uskoneet kuolleitten ylösnousemiseen, kun taas jälkimmäiset uskoivat. Paavali oli fariseus ja hän puhuu kuolleitten ylösnousemisesta.

Mikä on aiheuttanut tuollaisen uskomuksen? — Olemme lyhytnäköisiä, jos sanomme: usko ruumiin ylösnousemiseen on syntynyt taikauskosta ja tietämättömyydestä. Tuollainen arvostelu olisi loanheittoa profeettojen ja henkisten johtajien ylle. Asia käy ymmärrettäväksi muistaessamme, etteivät kaikki ihmiset ole tottuneet filosofisiin ja metafyyllisiin aateskeluihin, mutta kaikille kuolema on suuri kysymysmerkki. Profeetat, ainakin valistuneimmat heistä tiesivät jälleensyntymisestä, mutta jälleensyntymisopin esittäminen filosofointiin tottumattomalle kansalle olisi aiheuttanut liiaksi epäsel-

vyyttä. Kuoleman toivottomuutta oli kuitenkin lievennettävä ja ajattelemiseen tottumatonkin ymmärsi ruumiin ylösnousemisen, kun siihen liitettiin sanonta: se on Jumalan ihme. Se antoi lohdutusta ja samalla tuli paljastetuksi pieni murunen eräästä elämän suuresta tosiasiasta. — Hieman arkaillen Jeesuskin viittaa jälleensyntymiseen puhuessaan Johannes Kastajasta: "Sillä kaikki profeetat ja laki ovat ennustaneet Johannekseen asti; ja jos tahdotte ottaa vastaan: hän on Elias, joka oli tuleva. Jolla on korvat, se kuulkoon". Jeesus sanoi sanottavansa niille, "jolla oli korvat kuullakseen", jotka siis ymmärsivät jälleensyntymistä. Olihan profeetta Malakias kirjoittanut: "Katso, minä lähetän teille profeetta Elian, ennenkuin tulee Herran päivä, se suuri ja peljättävä".

Teosofisen elämänymmärryksen mukaan ruumiin ylösnouseminen on sama kuin jälleensyntyminen. Kun lapsi syntyy, niin se on hänen ruumiillinen ylösnousemisensa. Tämän todisti Jeesuskin edellä olevassa puheessaan. Mutta Jeesukselta on kuolleitten ylösnousemisesta toisenlainenkin määritelmä, millä hän ei tarkoita jälleensyntymää, vaan aivan muuta. Tuo hänen puheensa on kiintoisa senkin vuoksi, että Jeesus kumoaa siinä kansanomaisen ruumiin ylösnousemisopin.

Sadukeukset, jotka eivät uskoneet kuolleitten ylösnousemiseen, tekivät Jeesukselle kysymyksen. Eräs vaimo oli ollut avioliitossa seitsemän miehen kanssa ja kaikki hänen miehensä olivat kuolleet. Viimein

kuoli vaimokin. Sadukeukset kysyivät Jeesukselta: "Ylönousemuksessa siis, kun he nousevat ylös, kenelle heistä hän joutuu vaimoksi, sillä hän oli ollut kaikkien noiden seitsemän vaimona?" Jeesus vastasi: "Ettekö te siitä syystä eksy, kun ette tunne kirjoituksia ettekä Jumalan voimaa? Sillä kun kuolleista nouseaan, ei naida eikä mennä miehelle; vaan he ovat niinkuin enkelit taivaissa. Mutta mitä siihen tulee, että kuolleet nousevat ylös, ettekö ole lukee-neet Mooseksen kirjasta..., kuinka Jumala puhui hänelle sanoen: 'Minä olen Abrahamin Jumala, Iisakin Jumala ja Jaakobin Jumala'? Ei hän ole kuolleitten Jumala, vaan elävien. Suuresti te eksytte". — Jeesus siis kumooa tuon karkean ylönousemisopin ja sanoo, etteivät kuolleet nouse haudoistaan fyysillisissä ruumiissaan, eivät siis nai eivätkä mene miehelle, vaan ylönousseet ovat kuin enkeleitä. Lisäksi hän sanoo, että Jumala on elävien Jumala, että Abraham, Iisak ja Jaakob elävät yhä, vaikka ovatkin fyysillisesti kuolleet.

Jeesus tiesi jälleensyntymisen tosiasian, mutta vastauksessaan sadukeuksille hän puhuu ylönousemisesta toisessa merkityksessä, koska ylönousseet ovat enkeleitten kaltaisia. Enkeleitä tosin ovat lapsetkin, sillä kuolemanjälkeisessä elämässä sielut puhdistuvat ja syntyvät taivaasta lapseksi uudelleen. Mutta lapsi kasvaa täysi-ikäiseksi ja voi avioitua. Jeesuksen vastaus tähtää johonkin henkisempään ylönousemiseen, ehkä hän tarkoittaa ihmissielun sisäistä kasvua.

Siihen näyttää viittaavan myöskin Paavali roomalaiskirjeessään (6: —): "Vai ettekö tiedä, että me kaikki, jotka olemme kastetut Kristukseen Jeesukseen, olemme hänen kuolemaansa kastetut? Niin olemme siis yhdessä hänen kanssaan haudatut kasteen kautta kuolemaan, että niin kuin Kristus herätettiin kuolleista Isän kirkkauden kautta, samoin pitää meidänkin uudessa elämässä vaeltaman. Sillä jos olemme hänen kanssaan yhteenkasvaneita yhtäläisessä kuolemassa, niin olemme samoin myös yhtäläisessä ylösnousemuksessa, kun tiedämme sen, että meidän vanha ihmisemme on hänen kanssaan ristiinnaulittu, että synnin ruumis kukistettaisiin, niin ettemme enää syntiä palvelisi...". — Niin ikään hän kirjoittaa ensimmäisessä korinttolaiskirjeessään (15: 35 —): "Mutta joku ehkä kysyy: 'Millä tavoin kuolleet heräjävät, ja millaisessa ruumiissa he tulevat?' Sinä mieletön, se minkä kylvät, ei virkoa eloon, ellei se ensin kuole. Ja kun kylvät, et kylvä sitä vartta, joka on nouseva, vaan paljaan jyvän... Mutta Jumala antaa sille varren... Ja on taivaallisia ruumiita ja maallisia ruumiita; mutta toinen on taivaallisten kirkkaus, toinen taas maallisten... Niin on myös kuolleitten ylösnousemus: kylvetään katoavaisuudessa, nousee katoamattomuudessa; kylvetään alhaisuudessa, nousee kirkkaudessa... kylvetään sielullinen ruumis, nousee hengellinen ruumis... Ja niinkuin meissä on ollut maallisen kuva, niin meissä on myös taivaallisen kuva... Katso, minä sanon teille salaisuuden: emme kaikki

kuolemaan nuku, mutta kaikki me muutumme... Sillä tämän katoavaisen pitää pukeutua katoamattomuuteen, ja tämän kuolevaisen pitää pukeutua kuolemattomuuteen”.

Edellä sanotussa Paavali puhuu todellakin ruumiin ylösnousemisesta, mutta ei hänkään tarkoita jälleensyntymistä. Hän puhuu siitä, että meillä on erilaisia ruumiita; maallisia ja henkisiä. Meissä tapahtuu kasvu samaan tapaan kuin kasvikkunnasakin: kylvetään siemen, joka kuolee maassa, mutta siitä kasvaa uusi varsi. Katoavaisessa aineellisessa ruumiissa tapahtuu kylvötyö, mutta se on kuolevainen ruumis, aivan kuin siemen, joka haudataan maahan. Siitä kasvaa henkinen, katoamaton ruumis sen henkisen ruumiin kuvan mukaiseksi, joka meissä myöskin on; sillä meissä on — Paavalin sanojen mukaan — aineellisen ja henkisen ruumiin kuvat. Henkisen ruumiin kasvu alkaa siitä, että kuolemme Kristuksen kanssa ja tulemme hänen kanssaan haudatuksi, tällöin emme nuku kuolemassa vaan muutumme. Jeesus Kristus sai aikaan sellaisen muutoksen elämässä, sillä hän nousi ensimmäisenä ylös kuolleista, Isä herätti hänet. — Paavali ei tarkoita tällä jälleensyntymistä, siitä hän puhuu toisessa yhteydessä. Hebrealaiskirjeessä, jota arvelaan Paavalin kirjoittamaksi hän sanoo mm.: ”On ollut vaimoja, jotka ylösnousemuksen kautta ovat saaneet kuollessa takaisin”. Tässä viitataan jälleensyntymiseen.

Kristikunnan omaksuma ruumiin ylösnousemusoppi on väärinymmärretty totuus. Sitä selvittäessämme sanomme näin: Elämä on jatkuva kuoleman ja ylösnousemisen ketju, joten ihminenkin on vuoroin kuin kuoleva siemen ja vuoroin ylösnouseva kasvi. Tämä laki toimii selvemmin toistuvan jälleensyntymisen muodossa. Mutta jälleensyntyminen, tapahtukoon se miten monta kertaa tahansa, ei tee meistä Jumalan kuvan kaltaisia, sillä saatamme syntyä yhä uudelleen samanlaisina ihmisinä. Jälleensyntyminen antaa vain tilaisuuden, jotta voimme itse osallistua elämän kasvattavaan työhön, itse ponnistaen esteitä voittamalla. Kun liitämme oman tahtomme elämän tahtoon, niin meissä kasvaa uusi kirkastettu ruumis, jossa loistaa Jumalan kirkkaus. Tätä tapahtumaa nimitetään **mystilliseksi kuolemaksi ja henkiseksi uudestisyntymiseksi**.

Ylösnousemusoppiin sisältyy — sen epäselvyydestä huolimatta — eräitä perusajatuksia. Keskustapahtumana on Kristuksen toinen tuleminen: Kristus tulee uudelleen maan päälle ja toimittaa viimeisen tuomion. Tällöin tapahtuu kuolleitten ylösnousemus, joka käsitetään ruumiin ylösnousemiseksi. Mutta samalla arvellaan tapahtuvan eräänlainen pahan ja hyvän ylösnousemus: tuomion ylösnousemus ja elämän ylösnousemus, vaikka nämä tapahtumat ovatkin epäselvyyden sotkemia. Lisäksi puhutaan tuhatvuotisesta valtakunnasta ja pahan lopullisesta tuomiosta. Nämä tapahtumat voimme jakaa neljään ryhmään: **Kristuksen toinen tuleminen, vii-**

meinen tuomio, pahan ja hyvän ylösnouseminen ja ruumiin ylösnouseminen. Näiden järjestys on toisarvoinen, koska oppi muutenkin on epäselvä ja mielivaltainen; sehän on muodostunut tietämättömiä ihmisten pohdiskeluissa.

Edelläsanoitusta huomaamme, että edessämme on probleema, jonka lukko olisi avattava. Mutta lukko ei avaudu vain yhdellä avaimen kierroksella, vaan avainta on kierrettävä useamman kerran. Yksi avaimen kierros on jälleensyntymisoppi, jälleensyntyminen ja kuolemanjälkeinen elämä. Toinen avaimen kierros on mystillinen kuolema ja henkinen uudestisyntyminen. Kolmannesta avaimenkierroksesta puhumme myöhemmin. Tutkiessamme kuolemanjälkeistä elämää, ymmärrämme toisiakin avaimen kierroksia.

— — —

Kristuksen ensimmäinen tuleminen tapahtui Palestiinassa, kun Kristus, Isän tajunnassa oleva täydellisen ihmisen idea laskeutui Jeesukseen Jordanin kasteessa. Mutta Kristus ei päässyt tulemaan silloin kirkkaudessaan ja voittajana, koska ihmiset eivät ottaneet häntä vastaan. Kristus, ihmisyyden perikuva tuli häväistyksi siinä teossa, kun Jeesus ruoskittiin, häntä pilkattiin ja lopulta ristiinnaulittiin julmalla tavalla. Tällaiseen tekoon ei löytynyt mitään syytä, joten kuolemantuomion syy oli keksittävä. Papiston vallanhimo keksi avuksi väärät todistajat, valhe, kavaluus ja juonittelu tekivät

tietä ristinpuulle. Kristikunta elää yhä tässä Kristuksen ensimmäisen tulemisen ylistyksessä toistamalla: Golgatan veressä on pelastuksemme.

Ihminen kokee kuollessaan Kristuksen toisen tulemisen. Kristus tulee tällöin kirkkaudessaan, valtaistuimella istuen, ja suorittaa viimeisen tuomion. Kuolinhetkellä ihmisen tajunta nousee ns. korkeamman minän valoon, jossa Kristus on lähellä. Kuolematon puoli ihmisen olemuksessa lähestyy ja tuossa olemuksessa on Jumalan kuva eli Kristus, ihmistäydellisyys mukana. Päivätaajunta nousee tuohon korkeampaan tajuntaan, sen jumalalliseen valoon ja suorittaa viimeisen tuomion, jakaen elämän arvot, päättyneen elämän teot, tunteet, ajatukset, pyyteet... vasemmalle ja oikealle. Päättynyt elämä kulkee kuvina hänen tajunnassaan pienempiä yksityiskohtia myöden kuolinhetkestä lapsuuteen, minkään tunnelman, katumuksen, toiveen... häiritsemättä tapahtumassa olevaa tuomiota. Tuomio on ehdottoman oikeudenmukainen. Alhaiset teot, tunteet, ajatukset... hän siirtää vasemmalle, ne menevät kadotukseen, Tuonelaan. Elämän taivaskelpoinen osa: hyvät teot, tunteet ja ajatukset, ihmisyyteen tähdänneet pyrkimykset... hän siirtää oikealle, elämän ylösnousemukseen. Ne menevät taivasmaailmaan. Ihminen menee kuolemassa kahtia.

Kun elämäkirja on luettu, viimeinen tuomio käyty, niin kuoleva nukahtaa ja herää — normaali-tapauksissa — Tuonelassa. Hän on tällöin omassa minässään yhteydessä sen olemuksensa osan kanssa,

jonka hän tuomitsi kadotukseen, Tuonelaan. Vainaja on kaikkea sitä huonoa, mitä hänessä oli maa-elämänsä aikana, hän elää kaamassaan, himoelementissään. — Kuoleman hetkellä tapahtui Kristuksen toinen tuleminen ja viimeinen tuomio, Tuonelassa hän elää pahan ylösnousemusta. Tässä kii-rastulessa palaa hänen alempi olemuksensa, sillä Tuonela ei anna tyydytystä pyynteille: paha joutuu ylösnousemisessaan kadotukseen. Täten tapahtuu aivan kuin kaksi tuomiota, ensimmäinen tuomio kuolinhetkellä ja lopullinen tuomio Tuonelassa. Tähän viittaa Ilmestyskirjakin kuvatessaan, miten paha heitetään lopullisesti tuliseen järveen.

Tuonentilaa eli pahan ylösnousemusta seuraa aikanaan taivastila eli hyvän ylösnousemus. Silloin ihminen tajuaa olevansa omassa minässään kaikkea sitä hyvää, minkä hän kuolinhetkellään tuomitsi oikealle, elämän ylösnousemukseen. Hän elää kaik-kea sitä hyvää, kaunista, puhdasta, totta ja oikeata, mitä hänessä oli maaelämän aikana. Kaikki hänen jalot toiveensa täyttyvät. Sanotaan, että jokaisella vainajalla on kuin malja, ääriään myöden onnea täynnä, olipa tuo malja pieni tai suuri. Jalon ihmisen malja on suuri, pienisieluisen ihmisen malja on pieni, mutta jokaisen malja on täynnä. Jokainen vainaja saa juoda sen pohjaan asti ja lopulta onneensa kyllästyneenä hän nukahtaa ja syntyy maailmaan uudelleen pienenä lapsena. Tämä on ruumiin ylösnousemus.

Normaalisesta kuolemanjälkeisestä tilasta on

luonnollisesti paljon poikkeuksia. Eräänä poikkeuksena P. E. mainitsee sen, kun ihminen on herännyt totuuden etsijäksi ja seuraa Vuorisaarnan moraalia. Tällainen etsijäsielu ei nukahdakaan taivastilan päätyttyä, vaan hänen tajuntansa nousee kuolematoman itsensä yhteyteen, hän löytää vapahtajansa, jota hän etsi elämänsä aikana. Tällöin hän näkee tien, jota pitkin on kulkenut ja päämäärän, jota kohti hän on kulkemassa. Ennen uutta jälleensyntymää Kristus painaa häneen sellaisen leiman, joka herättää hänet uudessa ruumistuksessa entistä aktiivisempaan Jumalan etsintään.

Jokainen ihminen joutuu täten kuollessaan ja kuolemanjälkeisessä elämässään kokemaan Kristuksen toisen tulemisen, viimeisen tuomion, pahan ja hyvän ylösnousemuksen sekä ruumiin ylösnousemuksen, jolloin hän saa lapsena elää enkelinkaltaista, sukupuoletonta elämää. Mutta jälleensyntymisen kiertokulku ei sinään vie häntä lähemmäksi ihmistäydellisyyttä, kuten jo edellä huomautimme. Ihminen ei kasva ihmistäydellisyydessä, ellei hän itse ponnista. Vaikka Tuonela puhdistaa sielun pahaista ja taivasmaailma toteuttaa hyvän, niin puhdistus ei ole lopullinen eikä taivasmaailman autuus ole aivan todellinen. Sekä pahasta että hyvästä jää karmallinen siemen, joka itää uudessa jälleensyntymässä. Pahan lopullinen tuomio ja hyvän kasvu täytyy tapahtua fyysillisen elämän aikana, joten Kristuksen toinen tuleminen, viimeinen tuomio, pahan ja hyvän ylösnouseminen ja ruumiin ylösnousemi-

nen ovat muutakin, kuin kuolemanjälkeinen elämä ja jälleensyntyminen. Meidän on tehtävä toinen avaimen kierros.

— — —

Jeesuksen puhe sadukeuksille ja Paavalin puheet roomalaisille ja korinttolaisille koskee ihmisen henkistä kasvua Kristuksen yhteydessä, mystillistä kuolemaa ja henkistä uudestisyntymistä, ylösnousemista. Pekka Ervast ja J. R. Hannula käsittelevät näitä kysymyksiä kaikissa opetuksissaan.

Mystillinen kuolema, — tulla haudatuksi Kristuksen kanssa, kuten Paavali sanoo — tarkoittaa sitä, että teemme itsetietoisesti arvojen valinnan omassa elämässämme, toteutamme vapaaehtoisesti elämämme aikana sen viimeisen tuomion, jonka joudumme tekemään luonnon pakosta kuollessamme ja kuolemamme jälkeen. Tähän kykenee ihminen, joka etsii totuutta ja tekee työtä Jumalan löytämiseksi. Et-sinnän ja työn avulla selviää, että Jumala on ole-massaolon takana ja sisällä, että Jumala on rakkaus ja että täydellisimmän määritelmän Jumalasta ovat antaneet Jeesus Kristus ja Pekka Ervast. Heidän opastuksellaan Jumalan tahto käy ymmärrettäväksi: se on Vuorisaarnan moraali. Jumalan tahto on, että kasvaisimme hyvydessä, puhtaudessa, totuudessa, että tulisimme rauhan rakentajiksi, lakkaisimme sotimasta ja oppisimme rakastamaan kaikkia ihmisiä, kuten Vuorisaarna opettaa. Nämä ovat elämän todellisia arvoja, niitä, joita ei koi syö eikä ruoste

raiskaa. Ne ovat aarteita taivasten valtakuntaa varten. Olemme kuitenkin oppineet pitämään arvossa rikkautta, valtaa, kunniaa, nautintoja..., kaikkea ainemaailman hyvää, niihin olemme kiintyneet, niitä tavoitelleet. — Jumalan etsijä joutuu tekemään valinnan näiden katoavien ja katoamattomien arvojen välillä ja valinta tapahtuu tietoisesti, harkiten, eritellen; se on päivätajunnassa tapahtuvaa tilintekoa. Tilinteko tapahtuu Kristuksen avulla, koska Kristuksen Vuorisaarna on mittapuuna. Kun Kristus otetaan näin vastaan Opettajana ja hänen opetuksiaan noudatetaan, niin se on todellista Kristuksen toista tulemistä. — Elämän entiset arvot joutuvat kadotukseen, vasemmalle, ne hyljätään ja Vuorisaarnan mitan täyttävät arvot oikealle, ne hyväksytään. Tämä on mystillisen kuoleman itse-tietoinen alkuvaihe.

Ihmisolemus on kuitenkin päivätajuntaa suurempi. Pyrkijä huomaa myöhemmin, että itsekkyyys, himot, huonot taipumukset, kieroiskasvanut sieluelämä istuu tiukasti hänessä. Hän on kuitenkin astunut puhdistuksen tielle ja siksi hänessä tapahtuu sisäinen puhdistus: pahan ylösnousemus, sillä paha pyrkii ensin pinnalle. Pyrkijä luulee tulleen entistä huonommaksi, sillä se hyvä, minkä hän oli omaksunut, näyttää hänestä loittonevan. Kukaties hän näkee itsensä vihoviimeiseksi olennoiksi. Ympäristökin tuntuu asettuneen vastustamaan ja monelle on kotiväki vaikein pulma. On kuin jokapäiväinen työkin ilkkuisi aivan kestäättömine kiireineen ja

kiusoineen. Tuntuu kuin Jumalakin olisi kääntänyt selkensä. — Jos pyrkijä tällöin ymmärtää tilansa eräänlaiseksi pahan ylösnousemiseksi, ymmärtää sen vastaavan vainajan tilaa Tuonelassa, kiirastulessa, niin hän yrittää rauhoittua ja tehdä tilastaan havaintoja. Hän näkeekin muuttuneen tilansa tähtäävän aivan kuin jonkin paiseen puhkaisemiseen, jotta paha pääsisi ulos. Kun toinen ihminen loukkaa häntä, ”astuu hänen liikavarpailleen”, koskettaa puheissaan hänen heikkouksiaan . . . , niin se tapahtuu siksi, että hän, pyrkijä, näkisi vikansa ja ryhtyisi sitä poistamaan. On kuin viisas peikko seuraisi hänen kintereillään ja pistäisi jokaisessa sopivassa tilaisuudessa hänen aristaviin paiseisiinsa, viikoihinsa. — Mutta pyrkijä nöyryyttää itsensä, katsoo vikojaan suoraan silmiin, julistaa niille tuomionsa eikä ryhdy niitä puolustamaan. Jos hän erehtyy puolustamaan vikojaan, niin kiirastuli saattaa kyllä heikentyä, mutta hänessä tapahtuu sisäinen kovettuminen: rakkauskyyky sammuu. — Sisäinen helvetti vaihtuu voittojen mukana pyrkijän sielussa siedettäväksi kiirastuleksi, lopulta ympäristökin hiljenee ja elämä tasaantuu. — Ken on kulkenut puhdistuksen tietä ja siinä ohella katsellut monen ”uskovaisen” teennäistä siveyttä, ”synnittömyyttä” ja itsevanhurskautta, jota useimmiten seuraa toisten tuomitsemisen halu, niin hän ymmärtää yhä selvemmin, että vasta puhdistuksen tiellä otetaan pois luulottelu ja itsevanhurskaus.

Kiirastulta — pahan ylösnousemusta — seuraa

taivastila, hyvän ylösnouseminen, myöskin mystillisen kuoleman yhteydessä. Sen eroittaa kuolemanjälkeisestä elämästä kuitenkin se, että totuudensijä kulkee tietään itsetietoisesti ja oma-aloitteellisesti, joten hän voi kokea sekä persoonallista että korkeampaakin taivastilaa jo kiirastulivaiheensa yhteydessä. Kokemukset saattavat tulla sisäkkäin. Hän voi kääntyä keskellä vaikeuksiaan rukousmietiskelyssä Jumalan puoleen, mietiskellä Mestarin sanomaa, hän voi ryhtyä tekemään työtä ihmisyyden puolesta, opetella auttamaan kärsivää, nostamaan murtunutta; tällainen työ on hänen omassa vallassaan. Tällöin ovat kiirastuli ja korkeampikin taivaselämä hänen sielussaan samanaikaisesti. Sisäisen ponnistelun ansiosta tapahtuu myöskin hyvän ylösnouseminen siinä merkityksessä, että hyveet tulevat esiin uudessa valaistuksessa. Hänen ne hyveensä, jotka hän oli päivätajuisessa tilinteossaan siirtänyt oikealle, koska ne **näyttivät** olevan sopusoinnussa Vuorisaarnan hengen kanssa, paljastavat todellisen olemuksensa: hän huomaa, oliko ”viimeinen tuomio” ollut todellisuutta vastaava. Onhan pinnalta katsoen hyvä teko esim. se, että lahjoittaa ”hyväntekeväisyyteen” omaisuuttaan, mutta lahjoituksen sisäisenä motiivina onkin saattanut olla maailman tunnustuksen tavoittelu... Monet suuret ”hyveet” saattavat olla suurempana esteenä tiellä kuin pienet paheet. — Puhdistuksen tiellä pitää kaikki olla täysin todellista, rehellistä, muuten henkinen elämä tulee helposti astinlaudaksi muille

tavoitteille. Pyrkijällä on kuitenkin pätevä mittapuuh: Vuorisaarna, sen mukaan hän oikaisee itseään ja päättää: Talentit palvelkoot ilman palkkaa, olkoot ne todellista uhria Jumalalle.

Koska puhdistuksen tiellä on mittapuuna Vuorisaarnan siveysoppi, niin on oikein sanoa, että pyrkijä tulee Kristuksen kanssa haudatuksi, ja että tällöin on toivoa tulla myöskin Kristuksen kanssa ylösnousemukseen. Ylösnousemus on Kristuksen mystillinen syntymä, todellinen kuolleitten ylösnousemus, sillä se nostaa hänet ylös henkisestä kuolleisuudesta. Siitä alkaa alustavasti myös iankaikkisen ruumiin rakentaminen, sen kirkastetun ruumiin, josta Paavalikin puhuu ja jonka Pekka Ervast sanoo Jeesus Kristuksen ensimmäisenä rakentaneen itselleen. — Ruumiin ylösnousemus on siis todellinen tapahtuma, vaikka kristikunta on käsittänyt sen perin aineellisella tavalla. Kristikunta ei ole ymmärtänyt Paavalin sanoja: ”Sinä mieletön, se minkä kylvät, ei virkoa eloon, ellei se ensin kuole. Ja kun kylvät, et kylvä sitä vartta, joka on nouseva, vaan paljaan jyvän... Ja on taivaallisia ruumiita ja maallisia ruumiita...” — Ei siis se ruumis, joka haudataan maahan, virkoa eloon; se on siemen, joka kylvetään. Mutta aineellisen ruumiin avulla voimme ponnistella kohti ihmisyyttä ja silloin meissä kasvaa kirkastettu ruumis. ”Sillä tämän katoavaisen pitää pukeutua katoamattomuuteen, ja tämän kuolevaisen pitää pukeutua kuolemattomuuteen”. Kuolemattoman ruumiin rakentaminen on kuoleman voitta-

mista. Sanoohan Paavalikin: "Viimeisenä vihollisena voitetaan kuolema".

— — —

Edelläsanotusta ymmärrämme, että elämä on suuri kokonaisuus, jossa asiat ja tapahtumat nivoutuvat toisiinsa. Jälleensyntymisen "pyörä", maanpäällinen elämä ja kuolemanjälkeinen elämä yhteensä on suuri elämän koulu, jota kaikki käymme. Se on todellista elämää omalla tavallaan, mutta siinä ei ole koko totuus, sen avaus on vain kuin yksi avaimen kierros. Suurempi totuus on se, että otamme oppia tästä pakonalaisesta elämänkoulusta ja liitämme omat voimamme yhteistyöhön elämän kasvattavan voiman kanssa: astumme puhdistuksen tielle, johon jälleensyntymisen pyörä antaa tilaisuuden. Puhdistuksen tie ja sitä seuraava henkinen kasvu on toinen avaimen kierros. Kolmannen avaimen kierroksen muodostaa ihmiskunnan henkinen historia, johon liittyy jumalallinen apu, jota ilman ei olisi elämää olemassakaan. Elämän suuri kehitystahto on koko olemassaolon takana ja sisällä ja sitä tahtoa on kuvattu mm. niin, että Kristus pyrkii saamaan muodon ihmisessä. Kristus on Isän tajunnassa oleva ihmisen periaate, todellisen ihmisen kuva, ja Kristus on pyrkinyt aikojen aamusta lähtien ilmeneeseen ihmisessä. Sitä todellisen ihmisen kuvaa ovat kaikkien aikojen profeetat yrittäneet tuoda esille henkisissä opetuksissaan ja täten antaneet ihmisille tilaisuuden, jotta he omin ponnistuksin

yrittäisivät ilmentää Kristusta itsessään. Mutta Jumalan eli Logoksen apu on tullut jaksoissa, syven-tyen ihmiskunnan iän mukana. Vanhan liiton uskon-not olivat vuodatusta Logoksen Pyhästä Hengestä, kunnes Jeesus Kristuksen kautta tuli vuodatus Pojasta, Kristuksesta. Mutta Jeesus Kristus viittaa tulevaan aikaan, jolloin Ihmisen Poika tulee tuo-miolle ja sanoo, että tulee niin vaikea aika, ettei sellaista ole koskaan ennen ollut eikä sen jälkeen milloinkaan tule. Tapahtuu jotakin aivan ratkaise-vaan ihmiskunnan elämässä, sillä kansatkin kutsu-taan tuomiolle. — Täten joudumme esityksessämme sen Kristuksen toisen tulemisen yhteyteen, josta monet profeetat puhuvat, josta myöskin Jeesus puhuu ja josta puhuvat H. P. Blavatsky ja Pekka Ervast ja jota erikoisesti selvitteli J. R. Hannula. Tämä kolmas ”avaimen kierros” on niin ratkaiseva, että sen onnistumisesta riippuu ihmiskunnan jat-kuva elämä. Tuomiokausi merkitsee sitä, että ihmis-kunta on tullut siihen kohtaan, jolloin aineeseen laskeutuminen on ratkaisevasti päättynyt ja hen-keenpalautuminen on alkanut. Maa-planeetta on tar-koitettu ihmisyyden asuinsijaksi, paratiisiksi ja se ei voi tulla sellaiseksi, ellei väkivalta lopu, ellei sota poistu maan päältä. Sota on ihmisten aikaansaas-nosta ja koska ihmiset eivät henno luopua sodasta, niin tapahtuu kahtiajako. Elämässä tapahtuu lopulta vain Isän tahto. Tähän ajankohtaan viittaa Pekka Ervast kirjassaan ”Christosophia” näin:

”Koska Jumalan tahto kerran toteutuu maan

päällä, onko se siis 'Jumalan suunnitelma' eli 'aika-kausien suunnitelma' maailman ja ihmiskunnan hyväksi?

"On. Taivaat ja maat muuttuvat uusiksi, kun ihmisten hengissä ja sydämissä tapahtuu jumalan valtakunnan tulemus. Tätä 'jumalan lasten eli poikain ilmestymistä', kuten apostoli sanoo, 'odottaa huokaillen koko luomakunta'.

"Onko tietoa ajasta, milloin se tapahtuu?

"Isä yksin tietää hetken. Mutta se tapahtuu, kun kuolema uhkaa maapalloa, ja kaikki ne sielut, jotka eivät silloin ole valmistuneet, erotetaan muusta ihmiskunnasta ja siirretään toiseen taivaankappaleeseen; jäljelle jäävät ne, jotka jo ovat jumalan valtakunnan kansalaisia tai ovat siksi tulemaisillaan".

Nämä Pekka Ervastian sanat eivät merkitse ihmis-yksilön fyysillisen eikä mystillisen kuoleman yhteydessä tapahtuvaa viimeistä tuomiota sellaisenaan, ne merkitsevät koko ihmiskuntaa kohtaavaa tuomio-kautta. P. E. viittaa selvästi historialliseen tapahtumaan: "kun kuolema uhkaa maapalloa". Tällöin tulee mieleen usein toistettu maailmanloppu, jolloin maapallo häviäisi, jolloin siis Maan elinaika olisi kulunut umpeen ja sen kuolema saapuisi. Mutta P. E. puhuu aivan toisesta tapahtumasta. Hän sanoo, että ihmiskunnan kahtiajaossa "jäljelle jäävät ne, jotka jo ovat jumalan valtakunnan kansalaisia tai ovat siksi tulemaisillaan". He jäävät asumaan Maahan, joka siis yhä on olemassa. Sanoohan Jeesuskin,

että lempeät tulevat perimään Maan. Maapallo elää yhä tuomiokauden jälkeenkin, mutta siitä tulee paratiisi, jossa toteutuu Jumalan tahto. — Pekka Ervast jatkaakin edellä mainitussa kirjassaan:

”Onko silloin elämän päämäärä tai tarkoitus saavutettu? Onko kaikki nyt lopussa?

”Kaukana siitä. On vain saavutettu maapallon tarkoitus, kun siitä on tehty totuuden ja rakkauden paratiisi. Ihmisen elämä on ikuinen. Kaikki mitä ihminen on voittanut viisaudessa ja kokemuksessa, voimassa ja rakkaudessa, se on hänellä käytettävänä niissä uusissa tehtävissä ja töissä, mitkä häntä odottavat.”

Entä miten nyt ajankohtaiseksi tulleen ”maailmanlopun” eli tuomiokauden ymmärsi H. P. Blavatsky? — Lainaamme kohdan H. P. B:lta, siinä tulee samalla Jeesus Kristuksenkin näkemys esitettyä. (Ruusu-Risti, toukokuu 1929: ”Evankeliumein esoteerinen luonne”. Suomentanut Pekka Ervast.)

”...Sano meille, milloin nämä tapahtuvat? Ja mikä sinun läsnäolosi ja aikakauden täyttymisen tunnusmerkki on oleva?” kysyivät opetuslapset **Mestari**ltä öljymäellä.

”Vastaus, jonka ”surujen mies”, **Khreestos**, antoi koettelemuksessaan, mutta samalla **Kristos**-voittoaan kohti kulkiessaan, on profeetallinen ja sangen sisälsörikas. Se on todellakin varoitus. Tuo vastaus on toistettava kokonaisuudessaan. Jeesus ...sanoi heille:

" 'Katsokaa, ettei **kukaan** teitä eksytä. Sillä monta tulee minun nimessäni, sanoen: minä olen Kristus; ja he eksyttävät monta. Ja te saatte kuulla sodista... mutta loppu ei vielä ole käsissä. **Sillä kansa on nouseva kansaa vastaan, ja valtakunta valtakuntaa vastaan; ja on oleva nälänhädät ja maanjäristykset seutu seudulta.** Mutta kaikki tämä on synnytystuskien alku... Monta väärää profeettaa nousee, ja he eksyttävät monta... ja sitten tulee loppu... kun näette hävityksen kauhistuksen, josta puhuttiin Danielin kautta... Jos silloin joku sanoo teille: **Katso, täällä on Kristus,** tai tuolla, niin älkää uskoko... Jos teille sanotaan: katso, hän on erämaassa, niin älkää menko sinne; tai: katso, hän on sisähuoneissa, niin älkää uskoko. Sillä niinkuin salama lähtee idästä ja näkyy länteen saakka, niin on Ihmisen Pojan läsnäolo oleva' jne.

"...Toiselta puolen eivät kristillisen ajanlaskun alettua Matteuksessa kuvatut edellä käyvät tunnusmerkit ole milloinkaan sopineet mihinkään ajankohtaan niin selvästi ja niin tuntuvasti kuin juuri meidän päiviimme. Koska kansa on noussut kansaa vastaan enemmän kuin tänä aikana? Koska 'nälänhädät' — toinen nimi kurjalle köyhyydelle ja proletariaatin nälkiintyneille joukoille — ovat olleet julmempia, maanjäristykset lukuisampia, ja samalla kertaa laajalle ulottuvampia kuin viime vuosina? Tuhatvuotisen valtakunnan odottajat ja lujauskoi-set adventistit saarnatkoot saarnaamistaan (lihaan-

tuneen) 'Kristuksen läheisestä tulemuksesta' ja valmistukoot vastaanottamaan 'maailman loppua'. Teosofit — ainakin jotkut heistä, jotka ymmärtävät yleisesti odotettujen Avataarien, Messioiden, Sosioshien ja Kristuksien salaisen merkityksen, — tietävät, ettei mikään 'maailman loppu', vaan 'aikakauden täyttymys', so. ajanjakson loppu nyt on nopeasti lähestymässä".

H. P. Blavatsky siis toteaa, että Jeesuksen kuvailema Ihmisen Pojan tuleminen ja siihen tapahtumaan liittyvät mullistukset ovat tämän hetken asioita, että jo viime vuosisadalla voitiin alkanut ajanjakson loppu havaita aivan ulkoisessa elämässä. Mutta H. P. B. sanoo, ettei kysymyksessä ole "maailman loppu", eikä "Kristuksen toinen tuleminen" siten, kun joissakin lahkoissa uskotaan, vaan **aikakauden loppu** eli aikakauden täyttymys, siis jonkun aikansa eläneen kauden loppu ja uuden ajanjakson alkaminen. Tähän vaikeuteen liittyy suuren jumalaisen lähettilään, Avataaran tulo. Hän sanoo vielä, että **"ajanjakson loppu on nyt nopeasti lähestymässä"**.

J. R. Hannulan opetusten valossa näemmekin, että elämme parhaillaan Jeesuksen kuvailemaa aikaa ja että Pekka Ervastian sanat maapallon kuoleman uhkasta tarkoittavat parhaillaan elettyä aikaa. Elämme nyt suurien mullistusten ja uudistusten ajassa, jolloin vanha häviää ja uutta syntyy, elämme tuomiokaudessa. Tällöin olisi selvitettävä, mitä merkitsevät Kristuksen toinen tuleminen, viimeinen

tuomio, pahan ja hyvän ylösnouseminen ja ruumiin ylösnouseminen tässä kolmannessa ja lopullisesti ratkaisevassa "avaimen kierroksessa"?

H. P. Blavatsky viittaa Avataaran esiintymiseen. Muissa kirjoituksissaan hän puhuu "Planeettahengistä", nimittäen tällä nimityksellä korkeita Kumaaroita, "jotka eivät enää ruumistu maailman-kaikkeuteen tämän Mahaamanvantaran aikana",... "jotka ilmestyvät maan päälle Avataaroina ainoastaan kunkin uuden ihmisrodun alkaessa ja sekä pienen että suuren kierroskauden kummankin pään yhtymäkohdassa eli lopussa"... "Planeettahenkien tehtävänä on ainoastaan kajahuttaa Totuuden pohjasävel. Kun sen värähtely on ohjattu kulkemaan keskeytymättä rodun rengasketjua myöden kierroksen loppuun asti, niin hän (Planeettahenki) katoaa maan päältä seuraavaan Planeettamanvantaraan asti". — Liitämme tähän Pekka Ervastian sanat: "Buddha ei synny uudelleen, ei liioin Jeesus, he olivat jo kypsiä hedelmiä".

Pekka Ervast sanoo "Salatieteilijän sanakirjassaan": "Avataara. 'Alas astuminen' (lihaan). Jumallinen inkarnatsioni eli ruumistus. Jumala tahi korkealle kehittynyt henkinen olento, joka — vaikka itse vapaana jälleensyntymispakosta — on astunut maan päälle pelastaakseen nuorempia veljiään esimerkillään ja opillaan. Semmoisia avataareja olivat esim. Krishna, Buddha, Zoroaster, Jeesus ym".

Pekka Ervast nimittää siis Buddhaa ja Jeesusta Avataaroiksi. Kirjassaan "Teosofian sanoma nyky-

ajalle” hän sanoo lisäksi, että eräs Elohimeistä, (Elohim merkitsee jumalat) Kristukseksi nimitetty olento, Logoksen Poikaryhmän johtaja inkarnoitui Jeesus Natsarealaisena. Omasta Jordankastekokemuksestaan P. E. sanoo, että se oli sama, mikä tapahtui Jeesukselle Jordanilla, ja ettei Jeesus ollut siinä henkisessä kokemuksessa vihkiä, vaan hänet vihki ”avaruuksien syvyys ja kuilu”, Elämän pohjaton Isä tunnusti hänet Pojakse. — Pekka Ervastissa on siis myöskin kysymys Avataarasta, joka tuli — vapaana jälleensyntymispakosta — pelastamaan ihmiskuntaa. J. R. Hannula toteaa, että Pekka Ervastissa ruumistui Logoksen Isäryhmän johtaja.

Se tapahtuma, jota kristikunta nimittää Kristuksen toiseksi tulemiseksi ja Jeesus Ihmisen Pojan tulemiseksi kirkkaudessaan ja tuomiolle, on nykyajan tapahtuma. Se on tullut kuin varas yöllä, kuten Mestarikin kuvailee Ihmisen Pojan tulemista, kaikessa hiljaisuudessa, itsestään melua pitämättä. Mutta samalla Ihmisen Pojan tuleminen on ollut kuin salaman leimaus, joka valaisee Idästä Länteen, sillä Pekka Ervastian opetukset ovat laadultaan yleismaailmallisia: hän puhdisti kaikki uskonnot. P. E. nimittääkin uutta uskontoa Maailmanuskonnoksi. — Mutta Ihmisen Poika on tullut myöskin valtaistui-mellaan istuen, tuomitsemaan väkivaltaisen elämänjärjestyksen; kristikuntakin uskoo, että Kristuksen toinen tuleminen ja viimeinen tuomio liittyvät yhteen. Jakautuminen vasemmalle ja oikealle puolelle

Isän valtaistuinta on parhaillaan käynnissä, se tapahtuma, josta Pekka Ervast kertoo, merkiten sitä, että osa ihmiskuntaa joutuu siirrettäväksi toiselle taivaankappaleelle.

Tämä on järkyttävä havainto, sillä se merkitsee sitä, että **elämme nyt jo kuoleman tuolla puolen.** Samoin kuin ihminen fyysillisen kuoleman hetkellä jakaa itsensä Kristusvalon läsnäollessa kahtia, tuomiten osan itsestään kadotukseen ja osan pelastukseen, niin samoin ihmiskunta nyt **Isän inkarnation tapahduttua** tuomitsee itsensä kahtia. Taivasten valtakunnan elämä on rauhaa ja onnea; ken siis vakaumuksessaan ponnistaa sotaa ja väkivaltaa pöngittääkseen, hän rikkoo taivasten valtakunnan lakia ja tuomitsee itsensä vasemmalle. Mutta joka suuntaa vakaumuksensa ja pyrkimyksensä taivasten valtakunnan lakien mukaiseksi, hän tuomitsee itsensä oikealle.

Ehkä ymmärrämme tuomiokauden olemusta paremmin voimien näkökulmasta. — Buddhan sanoma keskittyi järjen herättelemiseen. Hänen elämäntyönsä ei ollut vain sitä, että hän, saatuaan itse järkensä valaistuksi, puhui ja opetti toisia, vaan hänen kauttaan tuli maailmaan uusi voima, joka vaikuttaa herättävästi kaikissa ihmisissä. Se voima herätti entistä voimakkaammaksi totuutta etsivän hengen ihmisissä, joten nykyaikainen tieteellisteknillinenkin saavutusten paljous tuli mahdolliseksi. Samoin ei Jeesuksenkaan saavutus rajoittunut vain häneen itseensä ja hänen julistukseensa, vaan hänen

kauttaan tuli uusi voima, joka vaikuttaa herättävästi ihmisten sieluissa, tunteen ja rakkauden tasoilla: synnin tunto heräsi, tuli ristiriita ihmisten sieluihin, kuten P. E. opettaa. Nyt on jälleen tullut uusi voimavuodatus planeetallemme, se tuli Keskusaurinko Siriuksesta ja sen vaikutus keskittyy **tekojen** tasolle, käytännön elämään.

Kysymme: Näkyykö nykyajassa sellaisia **tekoja**, joita ei ole ennen tehty tällä planeetalla, ja jos näkyy, niin niiden pitäisi tangeerata itse aikamme keskustapahtumien henkeä, tuomiokauden olemusta: ihmiskunnan kahtiajakoa?

Tällaisia **tekoja** näemme. Niitä ovat yhä toistuvat pyrkimykset päästä pois tältä planeetalta. Maailman kansoissa on herännyt merkillinen halu ”avaruuden valloittamiseen”. Eikä tuo pyrkimys ole jäänyt vain haluksi. Ei se ole joidenkin korpifilosofien unelma, eikä lennokkaiden kirjailijoiden mielikuvitusta, vaan siitä on tehty täyttä totta. Maailman mahtavat suurvallat ponnistavat kaikki liikenevät voimansa lähettääkseen esineitä avaruuteen ja toisiin planeettoihin ja yrityksissä on jo onnistuttukin. Tällainen puuha on selvä **heijastuma** tuomiokauden keskustapahtumasta, ihmiskunnan kahtiajaosta.

Ylösnousemisoppiin sisältyy — paitsi Kristuksen toinen tuleminen ja viimeinen tuomio — myös pahan ja hyvän ylösnouseminen ja ruumiin ylösnouseminen. Pahan ylösnousemisen näemme militarismin kaikkinelevässä voimistumisessa, yhä totaalismaksi käyvässä sotavarustelussa ja sen kaikki-

tuhoavassa aseistuksessa, josta planeettamme kuolemanuhka johtuukin. Samalla näemme myöskin hyvän ylösnousemisen siinä, että uskontojen korkeampi minä eli maailmanuskonto on annettu ihmis-
ten valoksi, se ratkaisee kaikki elämän pulmat. — Kuoleman voittaminen ja ruumiin ylösnouseminen on myöskin pantu alkuun siten, että ruumiin pyhyys on tunnustettava. Näihin asti ruumis on ollut ”tykinruokaa”, sille ei ole annettu elämisen oikeutta, vain murhaajille on tunnustettu vapaan kansalaisen oikeudet. Mutta aika on muuttuva. Kansat on kutsuttu tuomiolle: tahdotteko elää vai kuolla? Kansojen on tunnustettava ruumiin pyhyys — tai kuoltava. Tässä on rajakohta, siitä riippuu kaikki muu. Henkisten pyrkimysten ensimmäinen ehto on, että ihmiset saavat elää, elää ja pyrkiä puhdistuksen tielle. Siitä alkaa kuolemattoman ruumiin rakentaminen, sen kirkastetun ruumiin, josta edellä mainitsimme. Tämä on todellinen ruumiin ylösnouseminen: iankaikkinen kirkastettu ruumis.

Kuolleitten ylösnousemus alkaa sisästäpäin: on noustava henkisestä kuolleisuudesta iankaikkiseen elämään.

SISÄLLYS

I	Mistä ja minne?	sivu	5
II	Kansojen pelastus	„	25
III	Matka tuntemattomaan	„	46
IV	J. R. Hannulan elämäntyö	„	74
V	Henkivaltojen opettajat	„	94
VI	Kuoleman tuolla puolen	„	116

Tilatkaa seuraavia P. E:n Kannatusliiton kustantamia tai varastossa olevia kirjoja:

Väinö Lehtonen:

	Nid.	Sid.
Miten ymmärrän elämän koulun ...	100:—	150:—
Uuden ajan työsaralta	100:—	150:—
Kansallinen uudestisyntyminen ...	30:—	—
Rauhan temppeli	100:—	150:—
Elämän arvoitus	150:—	200:—
Vanajavuoren taru	300:—	380:—
Matkalla Temppeliin	150:—	200:—
Ihmisyysuskonnon ulkopiirteet ...	130:—	—
Danielin kirja	200:—	280:—
Liitto	220:—	300:—
Kun aika on täyttynyt	200:—	280:—
Vanha ja uusi ihminen	300:—	380:—
Vuosijuhlien satoa	150:—	—
Aikamme avain	—	200:—
Tulkoon valkeus	100:—	—
Ihmisyysden puutarha	—	300:—
Mitä on kristosofia	—	250:—
Kaksi maailmaa	—	500:—
Tietäjien todistus	—	400:—
Erämaan tietäjä	—	350:—
Vaeltajan Viesti	—	900:—

Tilataan osoitteella: **Neiti Alma Allinniemi,**
Tampere, Santalahdentie 7. E 13.

Kirjat lähetetään postivapaasti kun hinta se-
uraa tilausta.

Sopiva tilaustapa on postiosoitus.

Hinta 400:—